

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΉΕ'

Παρασκευή 9 Φεβρουαρίου 2024

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 10063
2. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ. Σ. Κυριάκη και Δ. Καλαματιανού, σελ. 10084, 10087
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το Γυμνάσιο Ιάσμου Ροδόπης, το 2ο Γυμνάσιο Χαϊδαρίου, το 21ο Γυμνάσιο Πάτρας και από το Γυμνάσιο Ραχών Φθιώτιδας, σελ. 10072, 10077, 10079, 10084, 10087, 10089
4. Αναφορά από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Κωνσταντίνο Τασούλα στην «Παγκόσμια Ημέρα της Ελληνικής Γλώσσας», σελ. 10072
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 10063, 10064, 10065, 10066, 10067, 10068, 10069, 10070, 10071, 10072, 10074, 10077, 10079, 10080, 10081, 10082, 10083, 10084, 10086, 10087, 10088, 10089, 10090

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 12 Φεβρουαρίου 2024, σελ. 10063
2. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων: σελ.
 - α) Προς την Υπουργό Πολιτισμού με θέμα: «Η ακύρωση του διαγωνισμού για το τελεφερίκ στη Μονεμβασιά αποτελεί σήμα για την επανεξέταση του σχεδίου», σελ. 10064
 - β) Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών: σελ.
 - i. με θέμα: «Ανάγκη ένταξης των «Εγγειοβελτιωτικών έργων παραλίμνιων περιοχών Αμβρακίας - Αμφιλοχίας και Βάλτου Ν. Αιτωλοακαρνανίας» στη Δράση 4.3.1: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020», σελ. 10066
 - ii. με θέμα: «Προβλήματα από την κατασκευή της υπερυψωμένης ταχείας λεωφόρου (Flyover) στην περιφερειακή οδό Θεσσαλονίκης», σελ. 10068
 - iii. με θέμα: «Η Δυτική Μακεδονία «χάνει το τρένο» μέχρι το 2044», σελ. 10070
 - γ) «Ώρας του Πρωθυπουργού» Συζήτηση της με αριθμό 663/42/31-1-2024 επίκαιρης ερώτησης του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» και Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Νικολάου Ανδρουλάκη προς τον Πρωθυπουργό, με θέμα: «Πώς σκοπεύει η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τη διαρκώς εντεινόμενη στεγαστική κρίση;», σελ. 10072
 - δ) Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Η αδιάλλακτη στάση της Κυβέρνησης ως προς τη χρονική επέκταση του επιδόματος ανεργίας οδηγεί χιλιάδες εποχικώς εργαζόμενους στον θυμό και την απόγνωση», σελ. 10080
 - ε) Προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού:
 - i. με θέμα: «Αύξηση των ωρών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στο σχολείο», σελ. 10082
 - ii. με θέμα: «Να αναγνωριστούν επαγγελματικά τα πτυχία των αποφοίτων των σχολών μηχανικών των πανεπιστημίων ΠΑΔΑ, ΔΙΠΑΕ, ΕΛΜΕΠΑ, ΠΑΠΕΛ», σελ. 10084
 - iii. με θέμα: «Οι «εξ αποστάσεως» εξετάσεις στα ΑΕΙ και η αδιαφορία του Υπουργείου Παιδείας για τη διαβλητότητά τους», σελ. 10086
 - iv. με θέμα: «Έντονη ανησυχία της τοπικής κοινωνίας για το μέλλον των πανεπιστημιακών τμημάτων με έδρα τη Δράμα», σελ. 10088

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 10072 – 10080

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 10063 – 10072, 10080 - 10090

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 10063, 10064, 10065, 10066, 10067, 10068, 10069, 10070, 10071, 10072, 10080, 10081, 10082, 10083, 10084, 10085, 10086, 10087, 10088, 10089, 10090

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 10072, 10074, 10077, 10079, 10080

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ Ν. , σελ. 10072, 10077, 10079

ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 10086, 10087, 10088

ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. , σελ. 10070, 10071

ΚΤΕΝΑ Α. , σελ. 10084, 10085

ΜΑΚΡΗ Ζ. , σελ. 10082, 10083, 10084, 10085, 10086, 10087, 10088, 10089

ΜΑΛΑΜΑ Κ. , σελ. 10064, 10065

ΜΕΝΔΩΝΗ Σ., σελ. 10064, 10065

ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ., σελ. 10074, 10079

ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ Γ. , σελ. 10080, 10081

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Α. , σελ. 10088, 10089

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 10068, 10069

ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β., σελ. 10081

ΣΤΑΡΑΚΑ Χ. , σελ. 10066, 10067

ΤΑΧΙΑΟΣ Ν., σελ. 10066, 10067, 10068, 10069, 10070, 10071

ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ Μ. , σελ. 10082, 10083

Γ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 10079

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ή'

Παρασκευή 9 Φεβρουαρίου 2024

Αθήνα, σήμερα στις 9 Φεβρουαρίου 2024, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.01' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΠΟΥΡΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα σας. Αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα ε την από 8-2-2024 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν ε ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της Δ' συνεδριάσεώς του, της Πέμπτης 8 Φεβρουαρίου 2024, σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και λοιπές διατάξεις»)

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Προτού προχωρήσουμε στη συζήτηση των σημερινών επικαιρών ερωτήσεων, επιτρέψτε μου να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Δευτέρας 12 Φεβρουαρίου 2024.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 659/30-1-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Ουρανίας Θρασκιά προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, με θέμα: «Υψηλό το κόστος των προϊόντων εμμήνου ρύσεως - Επιδείνωση της οικονομικής, ψυχολογικής και κοινωνικής ευπάθειας των γυναικών και των νέων κοριτσιών».

2. Η με αριθμό 657/30-1-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Χαλκιδικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Απόστολου Πάνα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Εθνικό Πρόγραμμα Χαλαζικής Προστασίας για τη Χαλκιδική».

3. Η με αριθμό 673/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας» κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Για τα οξυμένα προβλήματα στο Κέντρο Υγείας Χάρακα, του Δήμου Αρχανών - Αστερουσίων, στην Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) Ηρακλείου Κρήτης».

4. Η με αριθμό 652/29-1-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Ελληνική Λύση» κ. Παράσχου Παπαδάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Αντισταθμιστικά οφέλη από την κατασκευή του έργου «FSRU» στη θαλάσσια περιοχή της Αλεξανδρούπολης».

5. Η με αριθμό 675/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νέα

Αριστερά» κ. Θεανώς Φωτίου προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με θέμα: «Ο νόμος της αναδοχής και υιοθεσίας καταστρατηγείται συστηματικά, ο θεσμός της αναδοχής υποβαθμίζεται και ακυρώνεται στην πράξη η αποϊδρυματοποίηση».

6. Η με αριθμό 678/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» κ. Γεωργίου Ρούντα προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Συμφωνία με τις ΗΠΑ για παράδοση Στρατιωτικού Υλικού στην Ουκρανία».

7. Η με αριθμό 681/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Πλεύση Ελευθερίας» και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Συμβασιούχοι έργου e-ΕΦΚΑ».

8. Η με αριθμό 676/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Μιχαήλ Χουρδάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Αποσπάσεις Ιατρών του 424 Γενικού Στρατιωτικού Νοσοκομείου Εκπαιδεύσεως (ΓΣΝΕ)».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 664/1-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Ποια είναι η θέση του Υπουργού Μεταφορών για την επίμαχη μετάταξη του σταθμάρχη Λάρισας, μετά το πόρισμα της επιτροπής εμπειρογνομόνων και την άσκηση ποινικών διώξεων;».

2. Η με αριθμό 661/30-1-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Ελένης Βατσινά προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Επείγουσα ανάγκη παρέμβασης για τις προθεσμίες εγκατάστασης και τις καταχρηστικές χρεώσεις συναλλαγών μέσω POS».

3. Η με αριθμό 658/30-1-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Ελληνική Λύση» κ. Μαρίας Αθανασίου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Αναθεώρηση της άρσης απαγόρευσης των παράλληλων εξαγωγών εκατόν τριάντα επτά σκευασμάτων ζητά ο Φαρμακευτικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης από το Υπουργείο Υγείας και τον ΕΟΦ».

4. Η με αριθμό 665/1-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Χανίων της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Παύλου Πολάκη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Απών ο ΕΟΔΥ από τη δίκη για τις είκοσι δύο παράνομες προσλήψεις στο ΚΕΕΛΠΝΟ».

5. Η με αριθμό 671/4-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Φραγκίσκου Παρασύρη προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα: «Συντάξεις Απόστρατων Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας».

6. Η με αριθμό 667/2-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Έβρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Ελληνική Λύση» κ. Παράσχου Παπαδάκη προς την Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Απόκτηση εμπράγματων δικαιωμάτων στην Θράκη από Τούρκους».

7. Η με αριθμό 666/1-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Δ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτού Άρτας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Όλγας Γεροβασίλη προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με θέμα: «Θα μονιμοποιηθούν οι οκτακόσιοι εβδομήντα έξι πυροσβέστες που προσλήφθηκαν ως πενταετούς υποχρέωσης το 2019; Θα ανανεωθούν οι εποχικοί; Ή θα αφήσετε το Πυροσβεστικό Σώμα να μείνει με χιλιάδες κενά εν μέσω αντιπυρικής περιόδου;».

8. Η με αριθμό 679/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηλείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Μιχαήλ Κατρίνη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Οι τράπεζες ευημερούν χωρίς να επιτελούν το πιστωτικό τους έργο».

9. Η με αριθμό 672/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κερκύρας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Αλεξάνδρου Αυλωνίτη προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα: «Ναυάγιο της Πύλου. Αιτίες και παραλείψεις που οδήγησαν στο τραγικό ναυάγιο».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσον αφορά τη συζήτηση του σημερινού δελτίου επικαίρων ερωτήσεων θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων κ. Στυλιανός Ι. Κουντατζής ενημερώνει το Σώμα ότι σήμερα θα συζητηθούν οι εξής επίκαιρες ερωτήσεις:

Η υπ' αριθμόν 654/30-1-2024 επίκαιρη ερώτηση που θα απαντηθεί από την Υπουργό Πολιτισμού κ. Στυλιανή Μενδώνη.

Οι υπ' αριθμόν 674/5-2-2024, 680/5-2-2024 επίκαιρες ερωτήσεις και οι υπ' αριθμόν 1272/20-10-2023 και 1952/27-11-2023 ερωτήσεις -κατ' άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής- θα απαντηθούν από την Υφυπουργό Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Ζωή Μακρή.

Οι υπ' αριθμόν 656/30-1-2024, 662/31-1-2024 και 669/4-2-2024 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Νικόλαο Ταχιάο.

Η υπ' αριθμόν 670/4-2-2024 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Βασίλειο - Πέτρο Σπανάκη.

Κατόπιν αυτών, προχωρούμε στην πρώτη για σήμερα με αριθμό 654/30-1-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Χαλκιδικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Κυριακής Μάλαμα προς την Υπουργό Πολιτισμού, με θέμα: «Η ακύρωση του διαγωνισμού για το τελεφερίκ στη Μονεμβασία αποτελεί σήμα για την επανεξέταση του σχεδίου».

Ορίστε, κυρία Μάλαμα, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΛΑΜΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Καλημέρα σε όλους μας.

Κυρία Υπουργέ, θα ήθελα να ξεκινήσω την ανάπτυξη της ερώτησής μου από την αξιωματική μας θέση, ότι τα μνημεία πρέπει να είναι προσβάσιμα στους ανθρώπους με κινητικά προβλήματα. Το λέω αυτό ως δεδομένο και το υπογραμμίζω για να μην χάνουμε χρόνο πάνω σε αυτό το θέμα. Είναι δεδομένο αυτό για όλους μας.

Θα μου επιτρέψετε, επίσης, στην αρχική μου αυτή τοποθέτηση να εστιάσω στο θέμα του διαγωνισμού για το αναβατόριο στη Μονεμβασία και στη δευτερολογία μου να εμβαθύνω στο ζήτημα σκοπιμότητας του έργου.

Εντάξτε, κυρία Υπουργέ, στο Ταμείο Ανάκαμψης ένα έργο προσβασιμότητας και ανάδειξης της Άνω Πόλης της Μονεμβα-

σίας, το οποίο θέλετε να προχωρήσετε στο ένα του σκέλος μέσω διαγωνισμού του Δήμου Μονεμβασίας και στο άλλο του σκέλος με αυτεπιστασία της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Ο διαγωνισμός, όμως, για την προμήθεια του αναβατορίου κρίθηκε άκυρος από την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, γιατί πρόκειται, όπως αποφάνθηκε η αρχή, για διαγωνισμό κατά βάση προμήθειας, με δεδομένο ότι θα δαπανηθεί σχεδόν το 90% του ποσού των 6,8 εκατομμυρίων ευρώ για την προμήθεια αυτού του αναβατορίου.

Εμείς θα θέλαμε να σας ρωτήσουμε, κυρία Υπουργέ, τι θα πράξετε τώρα που η διαδικασία ξεκινάει από την αρχή.

Δεύτερον, τι γίνεται με τα άλλα δύο υποέργα του συνολικού έργου, τα οποία αφορούν στη δημιουργία των περιηγητικών διαδρομών και την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου, με δεδομένο ότι ο Δήμος Μονεμβασίας έσπευσε να αγοράσει μεν το αναβατόριο, χωρίς, όμως, να έχει προηγηθεί η ολοκλήρωση των μελετών για τη δημιουργία των διαδρόμων εντός της Άνω Πόλης της Μονεμβασίας; Άρα θα τοποθετηθεί ένα αναβατόριο, χωρίς να υπάρχει τρόπος οι άνθρωποι βγαίνοντας από αυτό να πάνε κάπου. Να πάνε πού, όταν δεν υπάρχουν οι διαδρομές;

Τρίτο ζήτημα, το οποίο θα πρέπει να διευκρινίσετε είναι αν το αναβατόριο αυτό θα έχει προδιαγραφές μόνο για τη μεταφορά ατόμων, ιδιαίτερα ατόμων με αναπηρία ή και για μεταφορά φορτίων και τι είδους φορτίων;

Καλό θα ήταν, λοιπόν, να δημοσιοποιηθεί -με δική σας πρωτοβουλία- για να ξεκαθαριστεί και το ζήτημα, η μελέτη του αναβατορίου, όπως αυτή εγκρίθηκε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, για να τη δούμε. Ταυτόχρονα, να δημοσιοποιήσει ο Δήμος Μονεμβασίας τι είδους αναβατόριο πάει να αγοράσει και με ποιες προδιαγραφές.

Επίσης, να διευκρινίσετε πώς θα τοποθετηθούν οι περιηγητικοί αυτοί διάδρομοι, με ποια χαρακτηριστικά και τελικά, τι θα είναι επισκέψιμο από τον αρχαιολογικό χώρο της Άνω Πόλης της Μονεμβασίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Καλημέρα σε όλους.

Κυρία Βουλευτή, κατ' αρχάς να πω ότι το κείμενο της ερώτησης που έχετε υποβάλει είναι εντελώς διαφορετικό από αυτά τα οποία είπατε σήμερα. Απλώς το επισημαίνω. Δεν με ενοχλεί, μπορώ να σας απαντήσω σε όλα.

Για να τα πάρουμε, λοιπόν, τα πράγματα από την αρχή. Το έργο της εγκατάστασης του αναβατορίου στον αρχαιολογικό χώρο της Μονεμβασίας, μαζί με τα συνοδά του έργα, δηλαδή τη στερέωση των βραχιδίων πρανών, το δίκτυο των διαδρόμων περιήγησης, έχει έναν και μοναδικό σκοπό: την ισότιμη πρόσβαση όλων στην Άνω Πόλη, κατοίκων και επισκεπτών. Είναι ωραίο να λέμε ότι όλοι το θαλουμε. Το θέμα είναι ποιοι τα κάνουν αυτά τα έργα.

Εντάσσεται, λοιπόν, αυτό το έργο στο συνολικό σχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού για καθολική προσβασιμότητα στα πολιτιστικά αγαθά. Είναι πεποίθηση της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη ότι η καθολική προσβασιμότητα βρίσκεται στον πυρήνα της δημοκρατίας. Ας μην το ξεχνάμε αυτό και μην το περιορίζουμε στα λόγια.

Τα εμβληματικά μνημεία της Άνω Πόλης της Μονεμβασίας είναι το συγκρότημα της κεντρικής πύλης με τον ανώνυμο κοντινό ναό, οι δύο οικίες και το δίκτυο των δρόμων, το οποίο συνδέει την πύλη με το λαμπρότερο βυζαντινό μνημείο της Μονεμβασίας, τον Ναό της Αγίας Σοφίας. Το σημαντικότερο μνημείο της Μονεμβασίας είναι αυτός ο ναός που βρίσκεται στην Άνω Πόλη. Για την αποκατάσταση, λοιπόν, της Άνω Πόλης το Υπουργείο Πολιτισμού έχει διαθέσει τρία εκατομμύρια ευρώ σε προηγούμενη προγραμματική περίοδο και σήμερα η προσβασιμότητα σε αυτά είναι εξαιρετικά περιορισμένη, καθώς επιτελείται αποκλειστικά από την Κάτω Πόλη μέσω ενός εξαιρετικά ολισθηρού καλντεριμιού. Το μονοπάτι αυτό είναι πιο επικίνδυνο στην κατάβαση του. Επομένως, είναι απολύτως ακατάλληλο για άτομα μεγάλης ηλικίας, για άτομα με αναπηρία και γενικά εμποδιζόμενα άτομα ανεξαρτήτως ηλικίας.

Αυτό, λοιπόν, έθετε αυτομάτως το πρόβλημα για το οποίο έπρεπε να βρούμε λύση. Ως η πλέον ενδεδειγμένη κρίθηκε η εγκατάσταση αναβατορίου σύνδεσης της Κάτω Πόλης με την Άνω Πόλη.

Για το έργο αυτό έχει γνωμοδοτήσει ομοφώνως δύο φορές το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, αφού έγινε λεπτομερής επισημονική και τεχνική εκτίμηση των επιπτώσεων του έργου στον χώρο της Καστροπολιτείας. Μετά την έγκριση των μελετών, το έργο εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης. Υλοποιείται, όπως είπατε, με τρία υποέργα.

Εδώ θέλω να πω το εξής: Είναι πολύ σημαντική η συμμετοχή του δήμου στο συγκεκριμένο έργο, γιατί πρόκειται για τον κατ' εξοχήν φορέα της τοπικής κοινωνίας, η οποία επανεξέλεξε στις πρόσφατες αυτοδιοικητικές εκλογές την ίδια δημοτική αρχή, γνώριζε το πρόγραμμά της και γνώριζε τα έργα της. Άρα η τοπική κοινωνία στην πλειοψηφία της έχει εκφραστεί για το έργο αυτό, γιατί στην ερώτησή σας -και αυτό ήταν η αφορμή- ήταν η ένσταση ενός Συλλόγου Φίλων της Μονεμβασίας. Οι κάτοικοι της Μονεμβασίας θέλουν το έργο. Γι' αυτό κάνατε την ερώτηση, για την ένσταση του συλλόγου σε συνδυασμό με την απάντηση της ΕΑΑΔΗΣΥ.

Το δεύτερο υποέργο, που είναι η διαμόρφωση των διαδρομών, προφανώς υλοποιείται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας με αυτεπιστασία. Ξέρει η Εφορεία να κάνει τέτοια έργα.

Το τρίτο υποέργο αφορά την ενίσχυση, την αποκατάσταση της ανωδομής του τείχους της Άνω Πόλης στη Μονεμβασία στη θέση άφιξης του αναβατορίου. Επομένως, τα τείχη ενισχύονται, γιατί λέτε στη γραπτή σας ερώτηση ότι υπάρχει πρόβλημα με τα τείχη. Με την εγκατάσταση αυτού του αναβατορίου εξασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση, εξασφαλίζεται η ταχύτερη προσέγγιση σε περίπτωση αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών, είτε υπάρχει ασθενής είτε τραυματίας είτε κατάσβεση πυρκαγιάς. Η αξιοποίηση της επένδυσης των τριών εκατομμυρίων ευρώ που έγινε από το Υπουργείο Πολιτισμού δεν πηγαίνει ολίγον χαμένη. Για την κατασκευή του αναβατορίου προφανώς έχουν ληφθεί υπ' όψιν όλες οι τεχνικές προδιαγραφές και έχουν φροντίσει το Υπουργείο Πολιτισμού, οι υπηρεσίες του και το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο να μην υπάρχει καμμία προσβολή στον χώρο.

Τώρα, ως προς την ακύρωση του διαγωνισμού, ο διαγωνισμός δεν ακυρώθηκε, όπως λέτε στη γραπτή σας ερώτηση, για θέματα περιβαλλοντικά. Ο διαγωνισμός ακυρώθηκε εξαιτίας ερμηνείας νομικής. Τι εννοώ; Σύμφωνα με την ΕΑΑΔΗΣΥ, η υπό ανάθεση σύμβαση εσφαλμένα χαρακτηρίστηκε ως σύμβαση έργου, καθώς πρόκειται για μεικτή σύμβαση έργου και προμήθειας. Η ΕΑΑΔΗΣΥ δεν έκρινε καθόλου επί των περιβαλλοντικών ζητημάτων, ούτε έκανε την παραμικρή νύξη για ανάγκη διασφάλισης ηπιότερης λύσης, όπως λέτε στο γραπτό σας κείμενο.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο διαγωνισμός στη Μονεμβασία επαναπροκηρύσσεται από τον δήμο κανονικά και το Υπουργείο Πολιτισμού και σε αυτήν την περίπτωση έχει φροντίσει ώστε να μην υπάρχει αρνητικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα στην ένταξη του έργου στο φυσικό και μνημειακό περιβάλλον της Μονεμβασίας.

Τέλος, θα πω ότι το Υπουργείο Πολιτισμού θα συνεχίσει να εργάζεται συστηματικά για την καθολική πρόσβαση στον πολιτισμό.

Σας ευχαριστώ.
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Κυρία Μάλαμα, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΛΑΜΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, ασφαλώς, όπως είδατε στην αρχή της ερώτησής μου, δεν αμφισβήτησε κανείς την πρόθεση για αυτά τα έργα, τα οποία είναι πάρα πολύ σημαντικά και όλοι μα όλοι τα στηρίζουμε.

Επιτρέψτε μου, όμως, να σας πω ότι δεν είναι μόνο θέμα ένστασης ενός συλλόγου. Είναι ένα σημαντικό τμήμα της κοινωνίας των πολιτών της Μονεμβασίας που υπογραμμίζει ότι το συγκεκριμένο έργο -και επιτρέψτε μου να εστιάσω τώρα κι εγώ για τη σκοπιμότητά του- είναι φαραωνικών διαστάσεων και ενδεχομένως να έχει και λάθος σχεδιασμό.

Το έργο του αναβατορίου, όπως παρουσιάζεται σε σκαρίφημα και μακέτες στα μέσα ενημέρωσης, λένε οι άνθρωποι της Μονεμ-

βασίας -και όχι μόνο ένας συγκεκριμένος Σύλλογος- ότι αφενός θα προκαλέσει τεράστια οπτική και ηχητική όχληση και αφετέρου ότι ενδέχεται να είναι ευάλωτο στους ισχυρούς ανέμους της περιοχής. Αυτό υπογραμμίζουμε ιδιαίτερα, ευάλωτο στους ισχυρούς ανέμους. Όλοι γνωρίζουμε ποιες είναι οι καιρικές συνθήκες εκεί. Άρα, θέτουν σοβαρά θέματα ασφάλειας και λειτουργικότητας, ενώ λένε ότι οι πλατφόρμες επιβίβασης, δηλαδή οι βάσεις του αναβατορίου, απαιτούν κατεδάφιση τμήματος των τειχών του αρχαιολογικού χώρου. Όλα αυτά είναι στη μακέτα και αυτά που έχουν δημοσιοποιήσει μέχρι στιγμής.

Επίσης, θέτουν ζήτημα στατικότητας του βράχου, παρ' όλο που μας είπατε ότι όλα αυτά έχουν μελετηθεί. Το δεχόμαστε, αλλά γιατί όλα αυτά γι' αυτό -ας πούμε- το θηριώδες κατασκεύασμα, το οποίο υπάρχει μέσα στην περιγραφή του έργου; Δίνει τη δυνατότητα μεταφοράς δομικών υλικών και αυτό τους προβληματίζει. Θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως οικοδομικός γερανός; Γιατί, λοιπόν, δεν δημοσιοποιούνται όλα αυτά που μας είπατε, για να ενημερωθεί ο κόσμος, να ενημερωθεί η κοινωνία και να πάψει να έχει όλες αυτές τις αμφιβολίες;

Ρωτάμε εάν πραγματικά καταλήξατε στη συγκεκριμένη λύση μέσα από μια ενδελεχή εξέταση όλων των δεδομένων και αν προηγουμένως διενεργήσατε όλες τις δέουσες μελέτες για τον σεβασμό της φυσιογνωμίας και της περιοχής, αλλά και της ασφάλειας του έργου.

Επίσης, ρωτάμε αν εξετάσατε ως υποθέσεις εργασίας και άλλες εναλλακτικές, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της μελέτης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που κάνατε. Αν υπάρχουν τέτοιες, γιατί δεν τις δημοσιοποιείτε, ώστε να σταματήσει ο κόσμος της περιοχής να ανησυχεί; Θα θέλαμε να μας αιτιολογήσετε αν τελικά υπήρξαν εναλλακτικές επιλογές στο τραπέζι μετά από τη συγκεκριμένη μελέτη, οι οποίες τελικά απορρίφθηκαν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, για τα θέματα της κοινωνίας και του σημαντικού τμήματος που αμφισβητεί, στη δημοκρατία λειτουργούν οι πλειοψηφίες. Είπα, λοιπόν, ότι η δημοτική αρχή, η οποία είχε δημοσιοποιήσει όλο τον προγραμματισμό της, επομένως και το συγκεκριμένο έργο, επανεξέλεγχ, παρά την ένταση που υπήρχε. Επομένως, η κοινωνία για το έργο έχει τοποθετηθεί, σας το είπα και προηγουμένως.

Όλη αυτή η συζήτηση μού θυμίζει τις αντίστοιχες ενστάσεις που είχατε για τον ανελκυστήρα στην Ακρόπολη. Είμαστε στο ίδιο μήκος κύματος.

Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, κυρία Βουλευτή, έχουν τεχνογνωσία και έχουν κάνει εξαιρετικά δύσκολα και πολύπλοκα έργα. Καθώς, λοιπόν, οι ίδιοι οι υπηρεσιακοί παράγοντες έχουν την ευθύνη για την ασφάλεια, εάν συμβεί οτιδήποτε, η ευθύνη είναι σχεδόν αποκλειστική στους δημόσιους λειτουργούς που υπηρετούν στο Υπουργείο Πολιτισμού. Πιστεύετε ότι αν υπήρχαν θέματα ασφαλείας, δεν θα τα είχαν δει και οι υπηρεσιακοί παράγοντες; Οι μηχανικοί του Υπουργείου Πολιτισμού θα έβαζαν τις υπογραφές τους για ένα έργο το οποίο ήταν έτσι κι έτσι, γιατί κάποιος τους είπε να το κάνουν έτσι κι έτσι; Τι είναι αυτά τα πράγματα; Έχετε εμπιστοσύνη στους δημόσιους λειτουργούς ή δεν έχετε; Έχετε εμπιστοσύνη στην ποιότητα των έργων που εκτελεί η Αρχαιολογική Υπηρεσία ή δεν έχετε; Το λέω αυτό για να ξεκαθαρίζουμε μερικά πράγματα.

Μιλάτε για καταστροφή του τμήματος των τειχών. Το ίδιο πράγμα ακριβώς ελέγγο και για την Ακρόπολη. Από πού προκύπτει αυτό; Υπάρχει ένα έργο. Τα τείχη της Μονεμβασίας έχουν απασχολήσει το Υπουργείο χρόνια και διαχρονικά και έχουν γίνει τεράστιες σωστικές επεμβάσεις και έρχεστε και μας λέτε για εκεί που θα μπει το αναβατήριο, το οποίο είναι φαραωνικό; Μα, το έχετε δει; Έχετε δει καθόλου για τι πρόκειται για να το ονομάζετε έτσι εσείς ή όποιοι το ονομάζουν και να λένε ότι θα καταστραφεί το τείχος της Μονεμβασίας; Τι είναι αυτά τα πράγματα; Ποιοι είναι αυτοί που τα λένε;

Θα σας παραπέμψω λίγα χρόνια πριν. Όταν γινόταν το μεγάλο

έργο της αναστήλωσης και αποκατάστασης της Αγίας Σοφίας, είχε τοποθετηθεί εργοταξιακό αναβατόριο. Αυτό δεν ήταν μικρότερο από αυτό το οποίο συζητάμε ότι θα πρέπει να μπει για να εξυπηρετήσει τα άτομα με αναπηρία. Ας συγκρίνουμε, λοιπόν, αυτά τα πράγματα. Ακόμα και αν αυτό το αναβατόριο κάποια στιγμή χρησιμοποιηθεί, τι σχέση έχει ένα αναβατόριο ή ένα τελεφερίκ με ένα γερανό για υλικά; Ακόμα, όμως, και αν χρησιμοποιηθεί για να μεταφερθεί κάτι πιο εύκολα για να εκτελεστεί έργο προστασίας και αποκατάστασης των σημαντικότερων μνημείων της Άνω Πόλης της Μονεμβασίας, αυτό είναι πρόβλημα; Ποιοι είναι αυτοί που ανησυχούν;

Εγώ θα σας καταθέσω την παρέμβαση που κάνει η ΕΣΑΜΕΑ, η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, το τρίτοβάθμιο όργανο στο Συμβούλιο της Επικρατείας, όταν κάποιος δήθεν κάτοικος της Μονεμβασίας -μπορεί να έχουν σπίτια εξοχικά, αλλά δεν είναι κάτοικοι- και ο σύλλογος παρεμβαίνουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Θα το καταθέσω στα Πρακτικά, όπως θα καταθέσω στα Πρακτικά και την επιστολή που στέλνει στο Υπουργείο Πολιτισμού η ΕΣΑΜΕΑ και λέει για το πόσο σημαντικό είναι το έργο αυτό, ακριβώς για να μπορούν σύμφωνα και με το δικό μας Σύνταγμα, αλλά και με τις αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, όλα τα άτομα, όλοι οι συνάνθρωποί μας οι οποίοι έχουν κάποια δυσκολία, να φτάνουν στο Κάστρο της Μονεμβασίας.

Λέει, λοιπόν: «Η ΕΣΑΜΕΑ εκφράζει την έντονη επιθυμία του αναπηρικού κινήματος της χώρας για τη διασφάλιση της πρόσβασης στο Κάστρο της Μονεμβασίας και την τοποθέτηση αναβατορίου αντίστοιχου με αυτό που τοποθετήθηκε στον βράχο της Ακρόπολης. Η χρήση παρόμοιων εξοπλισμών είναι απόλυτα αναγκαία για να επιτευχθεί με ασφάλεια η πρόσβαση των επισκεπτών με αναπηρία στο κάστρο».

Αυτό το οποίο εγώ αντιλαμβάνομαι είναι ότι ναι μεν στα λόγια θέλουμε την προσβασιμότητα αλλά τι είναι αυτό που έγινε μέχρι πριν από τεσσεράμισι χρόνια για την ουσιαστική προσβασιμότητα όλων των συμπολιτών μας και των συνανθρώπων μας στον πολιτισμό; Σχεδόν τίποτα. Αυτό το οποίο γίνεται για να μπορούν οι άνθρωποι με φυσικές αδυναμίες να απολαμβάνουν τα πολιτιστικά αγαθά όπως και όλοι εμείς, γίνεται στα τελευταία τεσσεράμισι χρόνια. Αυτή είναι η πολιτική του Υπουργείου Πολιτισμού. Αυτή είναι η πολιτική της Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Αυτή την πολιτική θα συνεχίσουμε να υλοποιούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Πολιτισμού κ. Στυλιανή Μενδώνη καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Στις επόμενες τρεις επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών, κ. Νικόλαος Ταχιάος.

Θα συζητηθεί τώρα η δεύτερη με αριθμό 656/30-1-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» κ. Χριστίνας Σταρακά προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Ανάγκη ένταξης των «Εγγειοβελτιωτικών έργων παραλίμνιων περιοχών Αμβρακίας - Αμφιλοχίας και Βάλτου Ν. Αιτωλοακαρνανίας» στη Δράση 4.3.1: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020».

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, όπως γνωρίζετε, τα έργα που βρίσκονται ενσωματωμένα στις υποχρεώσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχουν έναν χρονικό ορίζοντα υλοποίησης τους: τον Αύγουστο 2026. Στο πλαίσιο αυτό το μεγάλο αρδευτικό έργο στην Αμφιλοχία που έχει και αντιπλημμυρικό χαρακτήρα με τον τίτλο «Εγγειοβελτικά έργα παραλίμνιων περιοχών Αμβρακίας-Αμφιλοχίας και Βάλτου, πρώτη φάση» με προϋπολογισμό 64,5 εκατομμύρια ευρώ το οποίο είχε ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης, απεντάχθηκε τον περασμένο χρόνο. Συγκεκριμένα προέκυψαν καθυστερήσεις, όπως είχε απαντήσει τότε όταν είχαμε ρωτήσει

γιατί απεντάχθηκε, λόγω απαλλοτριώσεων αλλά και από τη διανομιστική διαδικασία προς εύρεση της αναδόχου εταιρείας.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με το ότι κρίθηκε απαραίτητο έπειτα από τις φυσικές καταστροφές του περασμένου φθινοπώρου να ενταχθούν στο σχέδιο «Ελλάδα» έργα άμεσης προτεραιότητας για την αποκατάσταση των ζημιών στις περιοχές που επλήγησαν από τις πλημμύρες καθώς και αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά έργα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των πυρκαγιών οδήγησε στη δυσκολία υλοποίησης των αρδευτικών έργων της Αιτωλοακαρνανίας εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος και επομένως στην απένταξη από αυτό. Έκτοτε είχε δοθεί μία γενική διαβεβαίωση από την Κυβέρνησή σας ότι τα αντιπλημμυρικά αυτά έργα που απεντάχθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα γίνουν με πόρους είτε από το νέο ΕΣΠΑ είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Υπενθυμίζεται ότι το συγκεκριμένο έργο είναι διττού χαρακτήρα πρωτίτως, εγγειοβελτιωτικό, αρδευτικό και δευτερευόντως αντιπλημμυρικό. Στο πλαίσιο αυτό και με αφορμή την από 4 Ιανουαρίου πρόσκληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την υποβολή προτάσεων με καταληκτική ημερομηνία 9 Φεβρουαρίου, δηλαδή σήμερα, στο πλαίσιο δράσης 4.3.1. το οποίο έχει τίτλο: «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020» για τη βελτίωση ή αύξηση των αρδευόμενων εκτάσεων, την ταμίευση χειμερινών απορροών, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αρδευτικών υποδομών και τη χρήση ανακυκλωμένου νερού στις αρδεύσεις και τεχνητό εμπλουτισμό υπόγειων υδάτων σε ανακαίνιση δικτύου από γεωτρήσεις σας απέστειλα σχετική επιστολή αιτούμενη να εξετάσετε την ένταξη του έργου στο εν λόγω πρόγραμμα για να ξεκινήσει επιτέλους η πραγματοποίησή του.

Από την πλευρά του ο Υπουργός Υποδομών κ. Χρήστος Σταϊκούρας στην ομιλία του, στα εγκαίνια που έγιναν προ ημερών στον αυτοκινητόδρομο Άκτιο - Αμβρακία, είπε, χαρακτηριστικά, για το συγκεκριμένο έργο ότι δρομολογείται κατά προτεραιότητα ώστε να ενταχθεί σε νέο χρηματοδοτικό εργαλείο. Σύμφωνα με διαρροές των τελευταίων ημερών μαθαίνουμε ότι το Υπουργείο Υποδομών εξετάζει, τελικά, την επιλεξιμότητα του έργου αυτού και την ένταξή του στο ΕΣΠΑ 2021-2027. Αλλά επειδή μιλάμε για ένα πολύ σημαντικό έργο που θα βοηθήσει ιδιαίτερα τους αγρότες της περιοχής πρέπει να μην καθυστερήσει άλλο και να ξεκινήσει επιτέλους η διαδικασία της υλοποίησής του όσο το δυνατόν συντομότερα. Και επειδή το θέμα «καίει» όλη την Αιτωλοακαρνανία παρακαλώ πείτε μου σε ποιο χρηματοδοτικό πρόγραμμα σκοπεύετε να το εντάξετε, τότε σκοπεύετε να το εντάξετε και ποιος είναι ο χρονικός ορίζοντας πραγματοποίησης του έργου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι είναι απολύτως δικαιολογημένη η ερώτηση της κυρίας Βουλευτού. Πραγματικά είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να απαντηθεί. Θα μου επιτρέψετε μια μικρή διόρθωση. Δεν είναι η καταληκτική ημερομηνία του Ταμείου Ανάκαμψης ο Αύγουστος του 2026. Αυτό εικάζεται ότι θα είναι. Στην πραγματικότητα είναι ο Δεκέμβριος του 2025. Δηλαδή, τα έργα θα πρέπει να έχουν εκτελεστεί ώστε η Ελλάδα να μπορέσει να πιάσει τα ορόσημα που θέτει το Ταμείο Ανάκαμψης το 2025. Εικάζεται ότι για λογιστικούς λόγους αυτό μπορεί να παραταθεί μέχρι το 2026. Άρα, όταν αυτό το έργο εξήχθη από τα τεχνικά δελτία του Ταμείου Ανάκαμψης ήταν σαφές ότι δεν μπορούσε να εκτελεστεί μέχρι το τέλος του Δεκεμβρίου του 2025. Έχετε, όμως, απόλυτο δίκιο. Είναι ένα έργο το οποίο δεν μπορεί να εγκαταλειφθεί, ένα έργο το οποίο δεν μπορεί να παραπεμφθεί στις καλές νδρες. Όταν, λοιπόν, βγήκε αυτή η πρόσκληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης στην οποία αναφέρεστε, είχε ήδη υποβληθεί το συγκεκριμένο έργο για χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ. Έχει υποβληθεί σε συγκεκριμένη πρόσκληση του Υπουργείου Ανάπτυξης, η οποία αφορά σε αντιπλημμυρικά έργα, συνολικού ύψους 260 εκατομμυρίων ευρώ. Από αυτή θεωρούμε ότι υπάρχει δεσμευ-

μένο ποσό της τάξεως των 160 εκατομμυρίων ευρώ τα οποία θα εκτελεστούν από τη Δ19 διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Αυτό είναι σίγουρα το έργο στο οποίο αναφέρεστε. Είναι το έργο των Μπραμιανών στην Κρήτη. Είναι τα έργα διευθέτησης ρεμάτων στο Ωραιόκαστρο της Θεσσαλονίκης και είναι, επίσης, τα αντιπλημμυρικά έργα του Δήμου Λουτρακίου – Περαιχώρας - Αγίων Θεοδώρων.

Σας λέω ότι αυτά τα έργα αποτελούν προτεραιότητα για το Υπουργείο μας και αν δεν ικανοποιηθεί ο προϋπολογισμός του στο σύνολό του από το χρηματοδοτικό εργαλείο του ΕΣΠΑ, το υπόλοιπο μέρος θα βαρύνει το ΠΔΕ. Είναι εξασφαλισμένες πιστώσεις τις οποίες έχουμε στο πρόγραμμά μας. Δεν υπάρχει περίπτωση να καθυστερήσει το συγκεκριμένο έργο, εφόσον εγκριθεί. Και μόλις εγκριθεί από το ΕΣΠΑ είναι σίγουρο ότι θα ξεκινήσουν οι διαδικασίες για την εκτέλεσή του. Τότε θα μπορούσα να σας δώσω και πολύ συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Είναι πρώτο αυτό και δεν θα ήθελα να δώσω χρονοδιαγράμματα τα οποία στην πορεία θα διαψευστούν. Άλλωστε, αναφερθήκατε στα εγκαίνια του έργου Άκτιο - Αμβρακία. Βλέπετε ότι εκεί αυτό που πετύχαμε ήταν να παραδώσουμε τη συγκεκριμένη εργολαβία, το συγκεκριμένο έργο, τρεις μήνες νωρίτερα από τον χρόνο εκτέλεσης. Κατά συνέπεια, θέλουμε να μπορούμε να είμαστε πολύ σαφείς στα χρονοδιαγράμματα να μην είναι απλώς υποσχέσεις οι οποίες αναφέρονται στις τοπικές κοινωνίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστώ τον κύριο Υπουργό.

Κυρία Σταρακά, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Σας ευχαριστώ, κύριε Υφυπουργέ, για τις απαντήσεις σας. Παρ' όλο που για το συγκεκριμένο θέμα έχω στείλει, όπως προανέφερα, επιστολή και ακολούθησε και επιστολή του Δημάρχου της Αμφιλοχίας -για τις οποίες δεν υπήρξε καμμία ανταπόκριση από το Υπουργείο- επανέρχομαι σήμερα με την επίκαιρη ερώτηση. Επομένως, θέλω να καταλήξω ότι θα επιμείνω λίγο παραπάνω για κάποιες επιπλέον διευκρινίσεις.

Αρχικά, ακούμε εδώ και πολύ καιρό και διαβάζουμε διθυραμβικές ανακοινώσεις και δελτία Τύπου με μεγάλους τίτλους ότι «τρέχει το αρδευτικό Αμβρακίας - Αμφιλοχίας», «σε προτεραιότητα το αρδευτικό Αμβρακίας - Αμφιλοχίας», «γκάζι στο αρδευτικό Αμφιλοχίας - Αμβρακίας» κ.λπ.. Έργο, όμως, ακούμε και έργο δεν βλέπουμε. Έχουμε μείνει στις διατυπώσεις, στα ωραία λόγια και δυστυχώς, στις συνεχείς απογοητεύσεις.

Πρέπει να καταλάβετε τη σπουδαιότητα του έργου, ότι πρόκειται για την ανάπτυξη και την παραγωγική ανασυγκρότηση του Νομού Αιτωλοακαρνανίας όπου με το συγκεκριμένο έργο αρδεύονται κατ' αρχάς οι παραλίμνιες περιοχές της Αμβρακίας - Αμφιλοχίας, μια ακαθάριστη έκταση δέδεκα χιλιάδων επτακοσίων ογδόντα στρεμμάτων και επιπλέον αρδεύόμενες εκτάσεις στην περιοχή Βάλτου -είκοσι πέντε χιλιάδων εκατόν ογδόντα έξι στρέμματα-, όπου στην ίδια περιοχή δραστηριοποιούνται κτηνοτρόφοι, ένα πολύ μεγάλο ζωικό κεφάλαιο, το μεγαλύτερο της περιφέρειάς μας. Πρέπει, επίσης, να καταλάβετε την ανησυχία των ανθρώπων της περιοχής που πραγματικά ελπίζουν στον εκσυγχρονισμό του πρωτογενή τομέα, αλλά και στην ενίσχυση της τοπικής μας οικονομίας.

Ταυτόχρονα, όπως ξέρετε κι εσείς πάρα πολύ καλά, πρόκειται για ένα έργο με πράσινο πρόσημο που θα αντιμετωπίζει παράλληλα και τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής μέσω των αντιπλημμυρικών έργων.

Είναι ζωτικό έργο, αναγκαίο και γι' αυτό επιτακτικό, που θα βελτιώσει και την ποιότητα ζωής των συμπολιτών μας, αλλά θα προστατέψει και τις περιουσίες τους, καθώς και το περιβάλλον. Γι' αυτό, λοιπόν, έχει χαρακτηριστεί, εξάλλου, και μείζονος σημασίας και εθνικού επιπέδου έργο.

Μετά και από τις τελευταίες καταστροφές του φθινοπώρου θα περιμέναμε ότι τέτοιου είδους δράσεις θα προχωράνε με πολύ γρήγορους ρυθμούς, ακριβώς, για να ελαχιστοποιήσουμε τις πιθανότητες επανάληψης τέτοιων φαινομένων και σε κάθε περίπτωση να είμαστε όσο το δυνατόν καλύτερα προετοιμασμένοι. Θα περιμέναμε άλλους χρόνους και άλλη επιτάχυνση όσον αφορά σε τέτοιου είδους έργα. Άρα, δεν νοείται καμμία περαιτέρω καθυστέρηση.

Όμως, ζητώ συγκεκριμένες απαντήσεις. Ποιος ο λόγος για τον οποίο το έργο δεν εντάχθηκε σε αυτό το πλαίσιο της Δράσης 4.3.1, υποδομές εγγείων βελτιώσεων, του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης το οποίο είχε καταληκτική ημερομηνία σήμερα, ενώ σας ενοχλήσαμε από την πρώτη ημέρα που άνοιξε η πρόσκληση και αφού πληρούσε επαρκώς τις απαραίτητες προϋποθέσεις, με βάση τα περιγραφόμενα. Γιατί πρέπει να χάνουμε χρηματοδοτικές ευκαιρίες και να πηγαίνουμε όλο και πιο πίσω τις διαδικασίες, με αόριστο χρόνο έναρξης και υλοποίησης; Νομίζω, κύριε Υπουργέ, ότι δεν έχει η χώρα μας και ο τόπος μας - και η Αιτωλοακαρνανία συγκεκριμένα- αυτή την πολυτέλεια.

Ακόμα και να μη θέλατε ή να μην μπορούσατε να εντάξετε εξ ολοκλήρου το έργο αυτό στο πρόγραμμα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, τουλάχιστον, θα μπορούσατε να εντάξετε το μισό ή μέρος αυτού. Δηλαδή, σε ό,τι αφορούσε στα αρδευτικά δίκτυα και τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας να εξετάζατε το ενδεχόμενο συγχρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ. Αυτή τη δυνατότητα δεν ξέραν αν την είδατε και αν όχι, γιατί δεν την έχετε δει.

Επίσης, θέλω συγκεκριμένη απάντηση για το χρονοδιάγραμμα έναρξης του συγκεκριμένου έργου, καθώς και το χρηματοδοτικό πρόγραμμα ξεκάθαρα. Δηλαδή, πότε και πού θα το εντάξετε και ποιος ο χρονικός ορίζοντας υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου. Ζητάω κι εδώ πειστικές απαντήσεις.

Κλείνοντας, θέλω να σας ενημερώσω ότι θα επανέλθω εκ νέου αν χρειαστεί για να λάβω συγκεκριμένες απαντήσεις γι' αυτό το τόσο σπουδαίο έργο της Αιτωλοακαρνανίας και εκφράζω αυτή τη στιγμή τις αγωνίες όλων των ανθρώπων της Αιτωλοακαρνανίας και παρακαλώ να γίνουν σεβαστές.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Προσπαθώ να καταλάβω τη σκοπιμότητα της ερώτησης. Εσείς θέλετε, προφανώς, να διασφαλίσετε ότι στην περιφέρειά σας, στους κατοίκους τους οποίους εκπροσωπείτε ένα έργο θα εκτελεστεί προς όφελός τους. Αυτό σας είπα. Σας είπα ότι το συγκεκριμένο έργο θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ και αν δεν επαρκούν τα λεφτά θα χρηματοδοτηθεί στο υπόλοιπο τμήμα του από το ΠΔΕ.

Τώρα προσπαθώ να καταλάβω, επίσης, τι άλλο εννοείτε. Το έργο αυτό είχε δημοπρατηθεί το 2022 και η απόφαση κατακύρωσης του έργου υπογράφηκε στις 8-6-2023. Έγινε στις 4-8-2023 ο προσυμβατικός έλεγχος της σύμβασης από το Ελεγκτικό Συνέδριο και στις 5-10-2023 υποβλήθηκε από τον ανάδοχο υπεύθυνη δήλωση περί μη ύπαρξης οφειγμένων μεταβολών.

Τώρα πώς ένα έργο που πρακτικά έχει ανάδοχο, έχει κατασκευαστεί και με το που θα διασφαλιστεί η πίστωση μπορεί να μπει και να ξεκινήσει έργα, θα μπορούσε να σπάσει σε δύο κομμάτια και να εκτελεστεί το μισό και το άλλο μισό να περιμένει, αυτό είναι κάτι το οποίο δεν μπορώ να το καταλάβω. Αυτό είναι κάτι το οποίο θα είχε ενδιαφέρον να είχατε μια τριτομιλία να μπορείτε να εξηγήσετε πώς μπορεί να γίνει, αλλά νομίζω ότι η ίδια ξέρετε πολύ καλά την εξέλιξη του έργου.

Εδώ έχουμε πολύ συγκεκριμένα πράγματα. Ποια είναι τα πολύ συγκεκριμένα πράγματα; Έχουμε ένα έργο με έναν εργολάβο ο οποίος περιμένει να πάρει την εντολή εγκατάστασής του, πρακτικά δηλαδή, να υπογραφεί η σύμβαση, ένα έργο περιγεγραμμένο και ένα έργο από το οποίο λείπει η χρηματοδότηση. Έρχομαι, λοιπόν, εδώ και σας λέω ότι η χρηματοδότηση αυτή θα γίνει από το ΕΣΠΑ. Είναι διασφαλισμένες οι πιστώσεις. Είναι ένα τεχνικό δελτίο το οποίο στις 24-1-2023 έχει υποβληθεί στο ΕΣΠΑ, σε ένα πολύ συγκεκριμένο πρόγραμμα του Ταμείου Ανάκαμψης. Είναι σαφές ότι θα χρηματοδοτηθεί από εκεί.

Τώρα, επειδή δίνετε την εντύπωση ότι θα μπορούσε να χωρέσει στο ΠΑΑ, δηλαδή στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης αυτό στο οποίο αναφέρεστε, δεν βλέπω ποιος είναι λόγος για τον οποίο επιμένετε σε ένα άλλο χρηματοδοτικό εργαλείο το οποίο, προφανώς, έχει δεσμεύσει το σύνολο των πιστώσεών του για έργα στην Ελλάδα. Εάν μιλούσαμε για χαμένους πόρους θα είχε νόημα αυτή η συζήτηση, θα είχε νόημα αυτή η κουβέντα. Θα

είχε νόημα να έρθετε και να εγκαλέσετε την Κυβέρνηση ότι ξέρετε, χάνετε πόρους.

Όταν, όμως, μιλάμε για προγράμματα τα οποία δεν είναι απλώς δεσμευμένα στο σύνολό τους, είναι over booked και αυτό το πράγμα τρέχει στον χρόνο και όλα αυτά τα έργα τρέχουν κι όταν οι απορροφήσεις είναι πάρα πολύ υψηλές σε όλα τα προγράμματα, νομίζω ότι παρέλκει να επαναλαμβάνουμε αιτιάσεις οι οποίες δεν βρίσκουν καμμία ανταπόκριση στην πραγματικότητα.

Θα σας παρακαλούσα, λοιπόν, να είστε βεβαία ότι θα ξεκινήσει το έργο το συγκεκριμένο. Κατανόω ότι είστε Αντιπολίτευση. Δεν είστε εσείς αυτοί οι οποίοι θα μεταφέρετε αυτό στην εκλογική σας περιφέρεια. Θα το κάνουν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας. Πρέπει, όμως, να ξέρετε ότι υπάρχει μία μαρτυρία ότι εκτελούμε έργα, εκτελούμε έργα στην ώρα τους, εκτελούμε έργα πριν την ώρα τους και ότι στις δεσμεύσεις μας είμαστε ακριβείς και ότι δεν κάνουμε διθυραμβικές δηλώσεις από τα πρόσφατα εγκαίνια, σας ξαναλέω, του δρόμου Άκτιο - Αμβρακία, ο οποίος πραγματικά παραδόθηκε στον κόσμο της Αιτωλοακαρνανίας και όχι μόνο. Ξέρετε ότι, ουσιαστικά, βγάζει από μια δύσκολη πρόσβαση τρεις περιοχές της Ελλάδας και τα Ιόνια Νησιά εφόσον αγγίζει τη Λευκάδα και φυσικά, την Αιτωλοακαρνανία και φυσικά και την Ήπειρο αφού αγγίζει την Πρέβεζα. Είναι ένα έργο το οποίο έχει εξαιρετική σημασία.

Το ίδιο, λοιπόν, πολύ σύντομα θα διαπιστώσουν και οι κάτοικοι της Αιτωλοακαρνανίας στο συγκεκριμένο έργο για το οποίο υποβάλλετε την ερώτησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ,

Προχωράμε στην τέταρτη με αριθμό 662/31-1-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Νίκη» κ. Νικολάου Παπαδόπουλου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Προβλήματα από την κατασκευή της υπερυψωμένης ταχείας λεωφόρου (Flyover) στην περιφερειακή οδό Θεσσαλονίκης».

Ορίστε, κύριε Παπαδόπουλε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πραγματικά με λύπη θα την κάνω αυτή την ερώτηση. Χωρίς καμμία σοβαρή προετοιμασία για την κατασκευή του flyover, η Κυβέρνηση αποφάσισε να θέσει την πόλη της Θεσσαλονίκης σε πολυετή κυκλοφοριακή ομηρία. Είπατε το έργο θα ολοκληρωθεί σε τέσσερα έτη, όμως, το σχετικό συνέδριο, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, διατυπώνει -σε πρόσφατη έκθεση- ότι για την υλοποίηση των παρομοίων δημοσίων έργων κατά μέσο όρο ο χρόνος γίνεται δυόμισι φορές μεγαλύτερος. Ζωή να έχουμε δηλαδή, τα τέσσερα χρόνια θα γίνουν δέκα χρόνια.

Και η πρώτη καμπάνα χτύπησε. Προχθές σε δημοσιεύματα ήδη αναφέρεται πέντε μήνες καθυστέρηση με αποκλειστική ευθύνη της Κυβερνήσεώς σας. Θα πληρώσουμε και πρόστιμο στον ανάδοχο για τις καθυστερήσεις.

Επίσης, διαπιστώνουμε σοβαρότατες ελλείψεις στον σχεδιασμό των διαδικασιών εκτέλεσης του έργου που καθιστούν αναποτελεσματική τη διαχείριση της κυκλοφορίας στον αστικό ιστό της Θεσσαλονίκης, η οποία ήταν επιβαρυνόμενη από την πολυετή κατασκευή του μετρό και τις καθυστερήσεις που έχουν σημειωθεί σε αυτό το έργο. Πιο συγκεκριμένα, δεν έγιναν μελέτες κυκλοφοριακών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την εκτεταμένη χρονικά διάρκεια κατασκευής του έργου, ενώ δεν λήφθηκε καμμία μέριμνα για την αντιμετώπιση των συνεπειών κατά τη φάση κατασκευής του flyover στο κυκλοφοριακό πρόβλημα της πόλης. Έτσι οι πολίτες της Θεσσαλονίκης χάνουν κατά μέσο όρο μιάμιση ώρα καθημερινά από τη ζωή τους, από το εικοσιπεντάωρό τους μέσα στο αυτοκίνητο, με συνέπεια την απόγνωση, τον συνεχή εκνευρισμό.

Οι δύστυχοι οδηγοί της Θεσσαλονίκης ζητούν τη διακοπή του έργου. Επίσης, σοβαρές επιπτώσεις έχουν σημειωθεί στην οικονομική ζωή της πόλης, ιδιαίτερα στο κέντρο και στον τουρισμό εν όψει του καλοκαιριού. Κίνδυνοι, επίσης, σημειώνονται στα

επείγοντα περιστατικά, αφού δεν υπάρχει λωρίδα έκτακτης ανάγκης. Από τα στοιχεία αναφέρεται -από το ΕΚΑΒ- ότι έχει τριπλασιαστεί ο χρόνος που απαιτείται για να μεταβεί το ασθενοφόρο από τα επείγοντα περιστατικά για να παραλάβει και να μεταφέρει τον βαρέως πάσχοντα στο νοσοκομείο. Είναι τεράστιο το πρόβλημα. Συνθλίβει την πόλη μας. Η πόλη βρίσκεται σε κυκλοφοριακή ασφυξία.

Ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ: Με ποιες συγκεκριμένες και άμεσες ενέργειες θα δώσετε λύση, ώστε να μειωθεί ο κυκλοφοριακός φόρτος από τις μετακινήσεις των πολιτών; Επίσης, πώς θα παρεμβείτε ώστε να αρθούν αυτές οι κοινωνικοοικονομικές και περιβαλλοντολογικές -σοβαρές περιβαλλοντολογικές- επιπτώσεις για τους κατοίκους της πόλης; Θα τα καταθέσω αυτά όλα στα Πρακτικά.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Βουλευτά, χρησιμοποιήσατε μια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τα δημόσια έργα. Υπάρχει μια διαφορά. Το flyover της Θεσσαλονίκης -ό,τι ονομάζεται flyover, που στην πράξη είναι η αναβάθμιση της ανατολικής περιφερειακής της πόλης- δεν είναι δημόσιο έργο υπό την κλασική έννοια. Το flyover της Θεσσαλονίκης είναι μια σύμπραξη δημοσίου - ιδιωτικού τομέα, δηλαδή είναι ένα έργο το οποίο τεχνικά χωρίζεται σε δύο περιόδους, την περίοδο κατασκευής Τ1 που είναι τέσσερα χρόνια και την περίοδο διαχείρισης, λειτουργίας και συντήρησης του έργου που δεν αφορά μόνο στην ανατολική περιφερειακή, αλλά στο σύνολο του περιφερειακού της Θεσσαλονίκης για είκοσι έξι χρόνια.

Δεν γίνεται με δημόσιο χρήμα. Γίνεται με ιδιωτικά κεφάλαια, με δανειακά κεφάλαια από τις τράπεζες. Αυτό τι σημαίνει; Αυτό σημαίνει ότι και ο ανάδοχος και οι τράπεζες έχουν κοινό ενδιαφέρον το έργο να τελειώσει. Για ποιον λόγο; Πρώτον, γιατί οι τράπεζες θέλουν να εξασφαλίσουν την αποπληρωμή των δανειακών κεφαλαίων και δεύτερον, γιατί ο ανάδοχος θέλει ο ίδιος να εξασφαλίσει την αποπληρωμή των οφειλών του δημοσίου, οι οποίες θα έρθουν στο διάστημα των είκοσι έξι ετών της λειτουργίας του έργου. Άρα, τι τον ενδιαφέρει; Τον ενδιαφέρει να συντομεύσει την περίοδο κατασκευής, ώστε να αρχίσουν πιο γρήγορα οι πληρωμές που, ειρήσθω εν παρόδω και είναι πολύ σημαντικό, δεν επιβαρύνονται με δόδια οι Θεσσαλονικείς για τα είκοσι έξι χρόνια της λειτουργίας, αλλά αποπληρώνονται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Κατά συνέπεια η σύγκριση την οποία κάνετε, αυτή η αναφορά την οποία κάνετε, δεν έχει βάση. Δεν είναι ένα κλασικό δημόσιο έργο. Είναι ένα έργο όπου οι φορείς όλοι έχουν κάθε ενδιαφέρον να τελειώσει.

Πήρε παράταση πεντέμισι μήνες. Βεβαίως. Τι πήρε παράταση; Πήρε παράταση η διάρκεια κατασκευής από την εγκατάσταση του εργοταξίου μέχρι την παράδοση του έργου. Δεν πήρε η περίοδος κατασκευής παράταση. Δεν επηρεάζει αυτόν τον χρόνο κατασκευής. Άργησε να εγκατασταθεί το εργοτάξιο πεντέμισι μήνες, προφανώς, διότι έπρεπε να λήξουν ζητήματα τα οποία αφορούσαν στην προετοιμασία της πόλης για το συγκεκριμένο έργο.

Υπάρχει προετοιμασία για το συγκεκριμένο έργο η οποία θα μπορούσε να ανατρέψει πλήρως αυτό που σήμερα οι Θεσσαλονικείς ζουν ως αναστάτωση; Προφανώς, όχι. Δεν υπήρχε. Δεν θα μπορούσε να γίνει αυτό, διότι είναι ένα έργο που στερεί δύο λωρίδες κυκλοφορίας από τον περιφερειακό της πόλης και φυσικά, αναστατώνει και τους εισερχόμενους στον περιφερειακό, αλλά και την πόλη με την έννοια ότι αυτές οι λωρίδες κυκλοφορίας, αυτή η χωρητικότητα, πρέπει να αναπληρωθεί από κάπου αλλού. Προφανώς αναπληρώνεται από τη διαμετρική κυκλοφορία μέσα από την πόλη.

Υπάρχουν μέτρα τα οποία μπορούν να βελτιώσουν τα πράγ-

ματα; Βεβαίως. Συζητήθηκαν αυτά τα μέτρα εσχές στο Μαξίμου με τον Πρωθυπουργό με δική του πρωτοβουλία και με πρωτοβουλία τόσο του Περιφερειάρχη κ. Τζιτζικώστα, όσο και του Δημάρχου κ. Αγγελούδη. Θα δείτε αυτά τα μέτρα να ανακοινώνονται τις αμέσως προσεχείς ημέρες. Αλλά σας ξαναλέω ότι δεν υπάρχει η απόλυτη ασπιρίνη. Δεν υπάρχει αυτό το πράγμα.

Στην Αθήνα αυτό το οποίο ζούμε είναι ένα διαρκές μπουτιλιάρισμα σε πάρα πολλές οδούς της πόλης. Κατ' αρχάς ξέρουμε όλοι ότι υπάρχει πρόβλημα στον Κηφισό. Είναι η καθημερινότητα των Αθηναίων. Ξέρουμε ότι υπάρχει πρόβλημα ακόμα και στην Αττική Οδό, δηλαδή στην έξοδο προς Λαμία δημιουργούνται πολύ μεγάλες ουρές, ακόμα και στον περιφερειακό του Υμηττού σήμερα το πρωί -και κάθε πρωί- σε συγκεκριμένες ώρες έχει μπουτιλιάρισμα. Αυτό μπήκε στη ζωή των Αθηναίων σιγά-σιγά, σιγά-σιγά, έγινε στοιχείο της καθημερινότητάς τους. Η διαφορά με τη Θεσσαλονίκη είναι ότι λόγω flyover αυτή η επιβάρυνση της κυκλοφορίας ήρθε ξαφνικά. Δυστυχώς, όμως, εάν δεν ερχόταν ξαφνικά, θα ερχόταν σταδιακά κατά τον ίδιο τρόπο που το ζει η Αθήνα, γιατί ανεβαίνει πάρα πολύ η ζήτηση για κυκλοφορία αυτοκινήτου. Ειδικά πέρσι, όταν ταξινομήθηκαν στη χώρα μας εβδομήντα χιλιάδες νέα αυτοκίνητα, ήταν αναπόφευκτο να έχουμε τέτοια εξέλιξη.

Κατανοώ ότι υπάρχει πρόβλημα. Θα κάνουμε ό,τι είναι δυνατόν για να βελτιώσουμε την κατάσταση, αλλά η απόλυτη ασπιρίνη δεν υπάρχει. Αυτό είναι ξεκάθαρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Παπαδόπουλε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, με όλο τον σεβασμό και καταλαβαίνω τη δύσκολη θέση που βρίσκεστε -γιατί έρχεστε και στη Θεσσαλονίκη, σας έχω δει στο αεροδρόμιο-, αλλά πρέπει να γνωρίζετε ότι εκεί ο βίος έγινε αβύσος.

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να γνωρίζετε ότι έχουμε μαζικές προσφυγές των κατοίκων που ζουν στις παράπλευρες μεριές της περιφερειακής οδού, γιατί βασανίζονται.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε την υπερβολική αύξηση των ρύπων που καταγράφεται κάθε μέρα στη Θεσσαλονίκη από τα ατελείωτα μπουτιλιάρισμα και δεν συγκρίνονται με αυτά των Αθηνών που αναφέρατε.

Κύριε Υπουργέ, κανείς από εμάς δεν είναι αντίθετος με τη διενέργεια έργων στην πόλη που θα συμβάλλουν στη βελτίωση των οσβαρότατων κυκλοφοριακών προβλημάτων της πόλης μας. Η Θεσσαλονίκη, όμως, δεν είναι Αθήνα, γιατί ένα κέντρο έχει η Θεσσαλονίκη, όχι δέκα και έχει μόνο μια περιφερειακή οδό. Τι έγινε εδώ; Το κέντρο ήταν ήδη επιβαρυνμένο από δεκαετίες. Το μετρό -νίος ήμουν εγώ και γέρασα- ξεκίνησε στην περιοχή του Κούβελα -θα τα θυμάστε και εσείς- και ήμουν τότε περίπου δεκαπέντε χρονών και τώρα έγινα πενήντα τεσσάρων χρονών και ακόμη το μετρό δεν έγινε. Δηλαδή στην κυριολεξία έγινε το «νιος ήμουν και γέρασα».

Επιχειρήσεις στο κέντρο έκλεισαν, αγορές χρεοκόπησαν, το κέντρο της πόλης ερήμωσε, έχασε την παλιά του αίγλη που χαιρόσουν να περπατάς στο κέντρο μας. Η μόνη διέξοδος, εφόσον έκλεισε το κέντρο, ήταν η μοναδική περιφερειακή οδός -μια, δεν είχε άλλη- και αυτή πολλές φορές ήταν επιβαρυνμένη και πριν από το έργο, γιατί ήταν μόνη. Αυτό που ζούμε αυτούς τους μήνες, κύριε Υπουργέ, είναι από τα άγρια. Έκλεισαν τη μια λωρίδα, όπως είπατε, από κάθε κατεύθυνση λόγω των έργων, από τη μοναδική ξαναλέω περιφερειακή οδό. Ο κόσμος διαμαρτύρεται, γιατί δεν βλέπει και τα συνεργεία, δεν βλέπει απογευματινές δουλειές, δεν βλέπει νυχτερινές βάρδιες να εργάζονται να δουλεύουν. Πάτε στη Γερμανία, πάτε στην Τουρκία, θα δείτε με προβολείς ακόμα και στην Τουρκία να δουλεύουν όλο το εικοσιτετράωρο οι άνθρωποι, γιατί εκεί σέβονται τους πολίτες τους.

Ο Έλληνας πολίτης, κύριε Υπουργέ, είναι πραγματικά ένας πολίτης ενός κατώτερου Θεού, όπως λέει και ο Πρωθυπουργός μας. Το είδαμε στις Πρόσες, το είδαμε στα μνημόνια, στην πανδημία, το βλέπουμε στους γάμους των ομοφυλοφίλων. Οι Έλληνες πολίτες στα κάγκελα από τον Έβρο μέχρι την Κρήτη και η Κυβέρνησή σας ενδιαφέρεται για τους γάμους, τους αρραβώνες και τα βαφτίσια των ομοφυλοφίλων. Ντροπή! Μόνο αυτά τη νοιάζουν.

Και τελειώνοντας θέλω να πω τα εξής. Μια φράση ακόμα θα

πω, κύριε Υπουργέ. Ζητούμε, πραγματικά, να το δείτε και να σταματήσετε άμεσα το όνειδος του flyover που καταστρέφει την πόλη μας, τη Θεσσαλονίκη μας. Αν είστε ικανοί κάντε πρώτα το μετρό. Κάντε το μετρό για να ανοίξει το κέντρο, ώστε να πάρει ανάσα το κέντρο. Ή αλλιώς, αν είστε ικανοί, κάντε την προαστιακή οδό πέριξ της πόλης δηλαδή, ώστε να διευκολυνθεί η περιφερειακή. Και μετά κάντε όσα flyover θέλετε. Θέλει πολύ μυαλό να το σκεφτεί αυτό κανείς; Κοινός νους χρειάζεται σήμερα. Δυστυχώς, πάσχουμε από κοινό νου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Πώς καταφέρατε να μπλεδέσετε τον flyover με τον γάμο των ομόφυλων ζευγαριών δεν το έχω καταλάβει. Ψαρεύετε από το δεύτερο θέμα όχι από το πρώτο.

Όσον αφορά το πρώτο θέμα δεν τα ξέρετε καλά τα πράγματα. Μάλλον επειδή είστε Βουλευτής της Β' Περιφέρειας Θεσσαλονίκης δεν ζείτε την πόλη. Κοιτάξτε, αναφέρατε μετρό και αναφέρατε μια πραγματικότητα για τη Θεσσαλονίκη. Όντως ήταν οδυνηρή η περίπτωση του μετρό. Ήμουν ο δημοτικός σύμβουλος ο οποίος παρέδωσε -η υπογραφή μου υπάρχει στην «Αττικό Μετρό»- τους χώρους οι οποίοι κατελήφθησαν για να εγκατασταθούν τα εργοτάξια. Όμως, είμαι και ο Υφυπουργός ο οποίος, μαζί με τον κ. Σταϊκούρα, πριν από μία και κάτι εβδομάδες παραδώσαμε την Εγνατία Οδό. Απελευθερώσαμε το τελευταίο εργοτάξιο του μετρό στην πόλη. Η διαμπερής κίνηση από την πόλη είναι πλέον απολύτως ελεύθερη, είναι ανεμπόδιση. Δεν υπάρχουν εμπόδια για τη διαμπερή κίνηση στην πόλη.

Λέτε ότι υπάρχει πρόβλημα στο κέντρο; Γιατί υπάρχουν αντιδράσεις στο κέντρο; Γιατί στη Θεσσαλονίκη είμαστε κακομαθημένοι. Θεωρούσαμε αυτονόητο ότι θα παρκάρουμε στην Τσιμισκή, ότι θα παρκάρουμε στη λεωφόρο Καραμανλή, ότι θα υπάρχουν χρήσεις οι οποίες είναι σε κάθε περίπτωση ασύμβατες με τον χαρακτήρα συγκεκριμένων οδών. Φυσικά, αυτό αποτελεί αναστάτωση όταν ξαφνικά βγήκε η Τροχαία στους δρόμους και γράφει.

Λοιπόν, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε το εξής. Ο καθένας διαβάζει την αναστάτωση -και αυτό που λέω αναστάτωση, πραγματικά, για πολλούς είναι ταλαιπωρία- με τον δικό του τρόπο. Όμως, μιλάμε για ένα κράτος το οποίο είναι συγκροτημένο, για ένα κράτος το οποίο λειτουργεί πλέον, για ένα κράτος το οποίο δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να εφαρμόζει τον νόμο.

Αυτήν τη στιγμή τα μέτρα τα οποία εφαρμόζονται στη Θεσσαλονίκη είναι απλά η εφαρμογή του νόμου. Είναι η Τροχαία στους δρόμους και διώχνει την παράνομη κίνηση. Είναι η Τροχαία η οποία, όπου χρειάζεται, διευκολύνει. Έχει διευκολύνει πολλές φορές ασθενοφόρα να κινηθούν. Καλά κάνετε και ανησυχείτε για τα ασθενοφόρα. Εντός των ημερών υπογράφεται μια σύμβαση με το Ταμείο Εθνικής Αμύνης για να διανυθεί ο δρόμος από το Στρατόπεδο Καρατάσιου ο οποίος θα οδηγεί στο Νοσοκομείο Παπαγεωργίου και στο 424 και φυσικά χρησιμοποιείται και η οδός πρόσβασης προς το Παπανικολάου.

Σίγουρα υπάρχει αναστάτωση στην πόλη, αλλά τα πράγματα δεν είναι έτσι όπως τα λέτε. Αν εσείς, ως κόμμα, αποδέχεστε τις ατομικές διαφορές που έχουν με το συγκεκριμένο έργο συγκεκριμένοι κάτοικοι οι οποίοι ζουν πάνω από τον περιφερειακό, αυτό είναι άλλο θέμα. Πρέπει όμως να ξεκαθαρίσω κάτι. Το μόνο το οποίο μπορεί να σταματήσει τον flyover, γιατί σας εξήγησα πώς κατασκευάζεται, είναι οι δικαστικές εμπλοκές. Τίποτε άλλο. Χρηματοδότηση υπάρχει, ενδιαφέρον να τελειώσει το έργο υπάρχει από όλους, κίνητρο να τελειώσει το έργο υπάρχει. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να σταματήσει το flyover.

Και μέσα στη Βουλή, επειδή υπάρχουν δημοσιεύματα τις τελευταίες μέρες που λένε ότι η Κυβέρνηση εξετάζει την αναστολή του flyover μέχρι να λειτουργήσει το μετρό, θέλω να απαντήσω δύο πράγματα και θα τελειώσω:

Το πρώτο, το μετρό δεν είναι συμπληρωματικό ή ανταγωνιστικό έργο του flyover. Όταν θα λειτουργήσει το μετρό, βεβαίως, θα βελτιώσει τις συνθήκες κυκλοφορίας στο εσωτερικό της πόλης κατά μήκος της διαδρομής που εξυπηρετεί, γιατί προφα-

νώς θα λιγοστεύουν τα αυτοκίνητα εκεί, αλλά δεν είναι μέσο το οποίο μπορεί να αναπληρώσει τις περιμετρικές κίνησης της πόλης τις οποίες εξυπηρετεί ο περιφερειακός δρόμος.

Το δεύτερο που θέλω να ξεκαθαρίσω, λοιπόν, είναι ότι δεν υπάρχει η παραμικρή πρόθεση της Κυβέρνησης για αναστολή του flyover. Το έργο θα συνεχιστεί. Λέτε ότι είμαστε σε δύσκολη θέση. Προφανώς, είμαστε σε μια θέση όπου πρέπει να εξηγήσουμε στους Θεσσαλονικείς, οι οποίοι αιφνιδιάστηκαν αλλά δεν υπήρχε άλλος τρόπος να γίνουν τα πράγματα διαφορετικά, ότι είναι ένα έργο το οποίο για τα επόμενα τριάντα και κάτι λιγότερο χρόνια θα αναστατώνει τις μετακινήσεις τους, αλλά είναι ένα έργο το οποίο θα φέρει μια μεγάλη αλλαγή στην πόλη η οποία θα έχει πολύ σοβαρές θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη, με αριθμό 669/4-2-2024, επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Η δυτική Μακεδονία «χάνει το τρένο» μέχρι το 2044».

Κύριε Κουκουλόπουλε, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η ερώτησή μου αφορά πολύ συγκεκριμένα, όπως ήδη αναγνώστηκε, τη μετάθεση του έργου της σιδηροδρομικής σύνδεσης Κοζάνης - Καλαμπάκας και κατ' επέκταση με το λιμάνι της Ηγουμενίτσας για το μακρινό 2044, σύμφωνα με τις πρόσφατες ανακοινώσεις της Κυβέρνησης.

Πριν από οτιδήποτε άλλο, στο πρώτο σκέλος της ομιλίας μου, νομίζω ότι είναι χρήσιμο -και θα ζητήσω και μια πολύ μικρή ανοχή από το Προεδρείο εάν χρειαστεί- να παραθέσω κάποια ιστορικά στοιχεία που θα είναι χρήσιμα για μια ουσιαστική συζήτηση έστω και στα στενά πλαίσια μιας επίκαιρης ερώτησης. Γιατί σήμερα πρέπει να ξεκινήσει αυτός ο διάλογος και όχι να κλείσει.

Η συγκεκριμένη γραμμή έχει χαραχτεί προπολεμικά. Μετά τον πόλεμο ακολούθησε την πορεία του τρένου εν γένει, ξεχάστηκε δηλαδή. Το έργο επανήλθε τη δεκαετία του 1990, όταν όλοι οι φορείς της πόλης με επικεφαλής τον Δήμο της Κοζάνης -στον οποίο είχα την τιμή τότε να είμαι Δήμαρχος- αρχίσαμε να επαναφέρουμε συστηματικά αυτό το έργο, με αποτέλεσμα τα επιχειρήματά μας για το έργο αυτό να το εντάξουν στα διευρωπαϊκά δίκτυα βασική προϋπόθεση για να μπορεί να χρηματοδοτηθεί από διαρθρωτικά ταμεία.

Στη συνέχεια, ως φυσικό αποτέλεσμα, η Κοζάνη και η περιοχή της είναι το μοναδικό σημείο της δυτικής Μακεδονίας που έχει συμπεριληφθεί στο δίκτυο πόλεων κόμβων του ευρωπαϊκού βασικού σιδηροδρομικού δικτύου και του εκτεταμένου. Ονομάζεται εκτεταμένο διότι είναι καινούργια η γραμμή.

Όλη αυτή η προσπάθεια κλιμακώθηκε την περίοδο 1999 - 2014, επί προεδρίας κ. Θεοφανόπουλου, στον ΟΣΕ. Το έργο άρχισε να ωριμάζει σταδιακά με αποτέλεσμα το 2014 να συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα τεσσάρων περίπου δισεκατομμυρίων που υπέβαλε η ελληνική κυβέρνηση στο τέλος του 2014 προς την Ευρωπαϊκή Ένωση με το στρατηγικό πλαίσιο επενδύσεων και συγκεκριμένα στο κομμάτι των σιδηροδρομικών έργων. Ήταν το μεγαλύτερο έργο στα 4 δισεκατομμύρια. Ήταν ένα έργο των 800 εκατομμυρίων και συμπεριελάμβανε την υπόγεια γραμμή δύο χιλιομέτρων στην πόλη της Κοζάνης για το επιβατικό τρένο, την επιβατική γραμμή, με παράκαμψη από την Κοζάνη, που συναντούσε λίγο δυτικότερα την επιβατική γραμμή, για να μην περνάνε οι εμπορικές αμαξοστοιχίες μέσα από την πόλη, και εμπορευματικό σταθμό ακριβώς εκεί που προβλέπει και τον χωροταξικό σταθμό βόρεια της Κοζάνης, μεταξύ Κοζάνης και Πτολεμαΐδας.

Ένα έργο πολλαπλής αναπτυξιακής σημασίας, όπως συνοπτικά το περιγράψω, είχε πάρει τον δρόμο του.

Μάλιστα, έχει σημασία, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό ζήτησα την ανοχή σας, να πω ότι σύμφωνα με τον φάκελο που υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Ένωση η κυβέρνηση τότε, το έργο χαρακτηριζόταν ως ένα έργο που έχει όλες τις αδειοδοτήσεις, έχει εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, σκοπιμότητα και εφικτότητα. Είχε, δη-

λαδή, ανοιχτό τον δρόμο, και με χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των μελετών του το 2015, διαγωνισμό το 2017 - 2018 και υλοποίησης μεταξύ 2017 και 2022. Δηλαδή τώρα θα έπρεπε να έχουμε εδώ και δύο χρόνια το έργο, όπως το περιέγραφα πολύ συνοπτικά, εκτελεσμένο.

Στη συνέχεια ήρθε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ κατά τη διάρκεια της οποίας έγιναν διάφορα ακατανόητα πράγματα. Εν πάση περιπτώσει έγιναν τότε και άλλα πολλά τέτοια στη χώρα. Το έργο απεντάχθηκε, βγήκε από τους πίνακες χρηματοδότησης χωρίς καμία αιτιολογία, χωρίς ποτέ να δοθεί καμία εξήγηση.

Γκρεμίστηκαν κάτι γέφυρες του ΟΣΕ με κάτι τελετές μάλιστα που γιόρταζαν κάποιοι τότε. Εν πάση περιπτώσει αυτή η περίοδος κρίθηκε και αξιολογήθηκε από τους πολίτες σε αλλεπάλληλες εκλογικές αναμετρήσεις και του '19 και του '23.

Το '19, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας -και εδώ ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- δεν ασχολήθηκε με το τρένο, αφού δεν ασχολήθηκε καν με τη Σύμβαση 717 με τραγική κατάληξη το δυστύχημα των Τεμπών. Ήταν στις τελευταίες προτεραιότητες το τρένο γενικά.

Το Φλεβάρη, όμως, του '23 ο κύριος Πρωθυπουργός ερχόμενος στη δυτική Μακεδονία και συγκεκριμένα στη Κοζάνη ανακοίνωσε στα έργα πρώτης προτεραιότητας της Κυβέρνησής του το επόμενο διάστημα ακριβώς τη συγκεκριμένη σιδηροδρομική γραμμή. Και έρχεται το Υπουργικό Συμβούλιο και εγκρίνει μια εισήγησή σας, του Υπουργείου σας, πριν ένα μήνα ακριβώς όπου το έργο μετατίθεται για το '44.

Το ερώτημα το πρωταρχικό είναι ένα. Τι ακριβώς έχει συμβεί και έχει πάει στο απώτερο μέλλον αυτό το έργο; Τι ακριβώς άλλαξε την προτεραιότητα; Γι' αυτό και περιέγραφα αυτά που είπα νωρίτερα, όλες τις προϋποθέσεις που είχε ένα έργο, ήταν πανέτοιμο ουσιαστικά για να ξεκινήσει και μετατίθεται στο μακρινό '44. Είναι το πρώτο ερώτημα μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να απαντήσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Αγαπητέ κύριε Βουλευτά, έχει πάρα πολύ ενδιαφέρον η ερώτησή σας και κυρίως η ιστορική αναφορά την οποία κάνετε θα μπορούσα να την παρακολουθήσω. Δεν το ξέρετε αλλά κατά το 1/4 η καταγωγή μου είναι από τον νομό σας και μάλιστα ο αδελφός της γιαγιάς μου ήταν πρώτος Έλληνας Δήμαρχος του Αμυνταίου. Κατά συνέπεια ξέρω πάρα πολύ καλά τη σιδηροδρομική ιστορία της περιοχής. Μπορώ να αναφερθώ εξαρχής σ' αυτήν. Ξέρω και την κατάσταση της σιδηροδρομικής γραμμής. Ξέρω πάρα πολύ καλά την περιοχή για την οποία μιλάτε.

Εάν, λοιπόν, ανατρέξουμε στο χρόνο αναφέρατε την ημερομηνία 2014. Μα αν δεν με απατά η μνήμη μου το 2015 μπήκαμε σε ένα τρίτο μνημόνιο και τα πράγματα δυσκόλεψαν για την Ελλάδα. Είναι μία περίοδος στην οποία γίνανε κάποιες πολύ συνταρακτικές αλλαγές σ' αυτόν τον τόπο. Αναφέρατε τον Φλεβάρη του '23. Μα αν δεν κάνω λάθος, λίγο μετά έγινε το δυστύχημα των Τεμπών το οποίο ανέτρεψε πάρα πολλά πράγματα και κυρίως αποκάλυψε έναν μεγάλο ασθενή στην ελληνική πραγματικότητα, που λέγεται ελληνικός σιδηρόδρομος. Δεν μπορεί να ερχόμαστε σήμερα και να συζητάμε για τον ελληνικό σιδηρόδρομο με όρους του παρελθόντος, και να μη βλέπουμε ότι, πραγματικά, υπάρχει ένας ασθενής. Και μπορώ εγώ πλέον με την εμπειρία που έχω ως Υφυπουργός, που έχω την εποπτεία της ΕΡΓΟΣΕ κυρίως, αλλά και μία πολύ άμεση γνώση των έργων που εκτελεί ο ίδιος ο ΟΣΕ, να σας πω ότι υπάρχουν θέματα τα οποία αυτή τη στιγμή προέχουν.

Τι προέχει; Το πρώτο που προέχει είναι μία βαθιά μεταρρύθμιση του ΟΣΕ και της ΕΡΓΟΣΕ και της ΓΑΙΑΟΣΕ και όλου του περιβάλλοντος της παροχής σιδηροδρομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα. Η κατάσταση η οποία επικρατεί δεν είναι η καλύτερη. Βεβαίως, μπορούν επί χάρτου να γίνονται σχέδια, μπορούν να γίνονται μελέτες, αλλά όταν υπάρχουν πολύ συγκεκριμένα προβλήματα τα οποία πρέπει να λυθούν είναι προφανές ότι αυτά προέχουν.

Αναφέρεστε ας πούμε στη γραμμή της Καλαμπάκας. Πρέπει να ξέρετε ότι η γραμμή Παλαιοφάρσαλο έως Καλαμπάκα έχει καταστραφεί από τον Daniel. Εκείνο είναι ένα έργο όπου υπήρχε

εγκατεστημένη η εργολαβία για την ηλεκτροδότηση και τη σήμανση και στο οποίο τώρα έρχεται να προστεθεί η αποκατάσταση ύψους 45 εκατομμυρίων ευρώ. Έχουμε τη γραμμή του Βόλου, τη γραμμή Λάρισα - Βόλος. Η γραμμή Λάρισα - Βόλος με εγκατεστημένη, επίσης, εργολαβία έχει αυτή τη στιγμή ζημιές οι οποίες υπερβαίνουν τα 150 εκατομμύρια. Οι ζημιές του Daniel στο σιδηροδρομικό δίκτυο συνολικά υπερβαίνουν τα 470 εκατομμύρια.

Ερχόμαστε, λοιπόν, σήμερα και συζητάμε για σιδηροδρομικά έργα τα οποία είναι ακριβά, τα οποία να έχουν μελετηθεί, να έχουν συζητηθεί, να έχουν γίνει αποδεκτά όταν έχουμε αυτή την εμπειρία δύο γεγονότων. Δηλαδή, έχουμε την αποκάλυψη ότι είναι ο μεγάλος ασθενής ο σιδηρόδρομος και πρέπει να επεμβούμε. Και δεν είναι ασθενής επειδή δεν ασχολήθηκε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Είναι λάθος αυτό. Και η προηγούμενη πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών είχε ένα πολύ σαφές πρόγραμμα ανάπτυξης σιδηροδρομικών έργων το οποίο εμείς το κληρονομήσαμε και στο μέτρο του δυνατού υπό τις πραγματικές συνθήκες προσπαθούμε να το προχωρήσουμε.

Και έχουμε και μία δεύτερη ανατροπή της πραγματικότητας που λέγεται Daniel η οποία τι θέλει; Θέλει σε ένα πάρα πολύ βραχύ χρονικό διάστημα να έρθουμε και από το Ταμείο Ανάκαμψης και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων να μπορέσουμε πρώτον να βρούμε, δεύτερον να κινητοποιήσουμε, και τρίτον να απορροφήσουμε πόρους της τάξεως του 1,4 δισεκατομμυρίου μόνο για βασικές αποκαταστάσεις βασικών υποδομών στην Ελλάδα.

Το να ερχόμαστε σήμερα και να ανασύρουμε ένα πολύ συγκεκριμένο έργο νομίζω ότι δεν είναι παραγωγικό. Επιτρέψτε μου δε να πω ότι, επειδή όπως σας είπα γνωρίζω την περιοχή, η Κοζάνη δεν είναι η Κοζάνη του παρελθόντος. Και με τις δικές σας κυβερνήσεις και με τις κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, όπως ξέρετε, παραδόθηκε ένα κολοσσιαίο έργο στη Μακεδονία και στη Θράκη και στην Ήπειρο, η Εγνατία Οδός. Θεσσαλονίκη - Κοζάνη είναι σήμερα στη χειρότερη περίπτωση μιάμιση ώρα. Θεσσαλονίκη - Κοζάνη ξέρετε ότι οι πάντες το κάνουν πολύ πιο γρήγορα, γιατί δεν κρατούν και τα όρια ταχύτητας. Ξέρουμε πολύ καλά ότι δεν υπάρχουν πλέον οι συνθήκες απομόνωσης, οι οποίες υπήρχαν στο παρελθόν.

Τα Γρεβενά - βλέπω εδώ τον Βουλευτή Γρεβενών της Νέας Δημοκρατίας που μπήκε στην Αίθουσα - έχουν βγει από την αφάνεια. Το καταλαβαίνω. Κάποια στιγμή πρέπει να υπάρξει σιδηροδρομική σύνδεση και με τη δυτική Μακεδονία και την Ήπειρο και να προωθηθούν τα μεγάλα έργα. Είναι η πρώτη φορά που έρχεται η Κυβέρνηση και βάζει ένα χρονοδιάγραμμα το οποίο είναι ρεαλιστικό και αυτό πρέπει να το αναγνωρίσουμε και να αποδώσουμε τα εύσημα γι' αυτό στον κ. Σταϊκούρα, ο οποίος πήρε την πολιτική απόφαση να πάει στο Υπουργικό Συμβούλιο και να έρθει στη Βουλή και να πει πως έχουν τα πράγματα ακριβώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Κουκούλου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, πραγματικά, είναι εκπληκτική η απάντησή σας μου έχει κάνει φοβερή εντύπωση. Ό,τι δεν πήγε καλά την περίοδο '15 - '19 έχει να κάνει με το ότι είχαμε τρίτο μνημόνιο, κάτι τέτοια έλεγε και ο ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό είναι επενδυτικό έργο, επενδυτικό πρόγραμμα. Καμμία σχέση δεν είχαν τα μνημόνια και τα δημοσιονομικά με τα επενδυτικά προγράμματα. Ήταν θέμα προτεραιοτήτων. Το ίδιο ισχύει και για την περίοδο '19 - '23. Δεν υπάρχει καμμία δικαιολογία που δεν προχώρησε ένα έργο με την ωριμότητα που περιέγραψα.

Δεύτερον, το δυστύχημα των Τεμπών που ακολουθούσε, πραγματικά, την εξαγγελία του Πρωθυπουργού -σ' αυτό να συμφωνήσω- ίσα-ίσα ανέδειξε ότι είναι αποσυνάγωγο μέσον ο σιδηρόδρομος, ενώ η χώρα έχει 72, 74 δισεκατομμύρια -δεν ξέρω πόσα- Ταμείο Ανάκαμψης και ΕΣΠΑ την επόμενη περίοδο, χώρος για να χρηματοδοτηθεί ο σιδηρόδρομος δεν βρέθηκε γιατί περί αυτού πρόκειται. Αυτό δεν το είπατε, όμως, που είναι μια ουσιαστική απάντηση. Και αυτό είναι που πρέπει να αλλάξει.

Εγώ, όμως, παρ' όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, θα σας πω, κύριε Υπουργέ, γιατί σας είπα ότι θέλω σήμερα να ξεκινήσουμε διά-

λογο και όχι να τον κλείσουμε. Εγώ δεν θέλω να αναστήσω κάτι εκτός και αν θεωρείτε πεθαμένο το έργο με τη λέξη «ανασταίνω». Εν πάση περιπτώσει ας το θεωρήσω ρητορικό σχήμα, δεν θέλω να σταθώ εκεί.

Ακούστε να δείτε. Τι έχει συμβεί από το '14 μέχρι σήμερα; Θάσας πω δύο μείζονα γεγονότα. Το ένα είναι ότι το 2019 έχει εξαγγειλει ο Πρωθυπουργός την απολιγνιτοποίηση. Η περιοχή της δυτικής Μακεδονίας καταποντίζεται κυριολεκτικά. Επενδυτές συγκεκριμένοι με ονοματεπώνυμο, λόγω ανυπαρξίας σιδηροδρομικής σύνδεσης, απέσυραν το επενδυτικό τους ενδιαφέρον από την περιοχή περί αυτού πρόκειται. Είναι τέτοιο μέσον ο σιδηρόδρομος. Συνήθως τα μέσα μεταφοράς τα αντιλαμβανόμαστε πώς θα μεταφέρουν εμάς στη Θεσσαλονίκη, στην Αθήνα και σε άλλα μεγάλα αστικά κέντρα, κυρίως, όμως έχουν να κάνουν με εμπορευματικές αμαξοστοιχίες και με την κίνηση εμπορευμάτων πρώτα απ' όλα. Το ξέρετε αυτό, όπως το ξέρω και εγώ.

Έχει, λοιπόν, νευραλγική σημασία αυτό το έργο για την περιοχή, η οποία ψάχνει να οικοδομήσει ένα μοντέλο ανάπτυξης και από αυτή την άποψη έχει μεγαλύτερη προτεραιότητα από αυτή που είχε το 2014, όταν δεν υπήρχε στον ορίζοντα απολιγνιτοποίηση με τέτοιο βίαιο χαρακτήρα τόσο άμεση και με τέτοιες τραγικές συνέπειες στο εισόδημα των κατοίκων.

Και το δεύτερο που έχει συμβεί, ήδη το μνημονεύσατε και το μνημόνευσα και εγώ. Έχουμε στα χέρια μας ένα τεράστιο επενδυτικό πρόγραμμα και το δυστύχημα των Τεμπών και μια Ευρώπη που έχει βάλει στόχο το 2031, κυριολεκτικά, να κινεί πολύ περισσότερους ανθρώπους και εμπορεύματα, διπλάσιους από σήμερα, με σιδηρόδρομο. Είμαστε μια ευρωπαϊκή χώρα. Αυτές είναι οι μείζονες εξελίξεις του έργου.

Επίσης, κλείνω λέγοντας το εξής. Σας είπα και στην αρχή, κύριε Υπουργέ, ότι το έργο έχει μια συμβολική σημασία για την Ελλάδα που ξεπερνάει το στενά πλαίσιο της δυτικής Μακεδονίας.

Για τη δυτική Μακεδονία είπα ήδη ότι είναι νευραλγικής, στρατηγικής σημασίας έργο για να μπορέσει να δει με μια αισιοδοξία το μέλλον με βάση αυτό που ζει. Έχει, όμως, και έναν θετικό χαρακτήρα. Προσέξτε αυτό το έργο γιατί είχε συμπεριληφθεί το 2014 και γιατί έχει κομβική σημασία. Είναι η πρώτη φορά που θα στρώσει καινούργια γραμμή μετά τον πόλεμο η Ελλάδα. Δεν έχει στρωθεί ένα μέτρο σιδηροδρομικής γραμμής. Περί αυτού πρόκειται.

Το δυστύχημα των Τεμπών πέραν από τις ευθύνες που προκύπτουν και τις διερευνά η εξεταστική επιτροπή, ουσιαστικά αναδεικνύει κάτι άλλο ότι είναι αποσυνάγωγο μέσο, όπως ήδη είπα, ο σιδηρόδρομος και αυτό είναι το μεγάλο ζήτημα. Η χώρα έχει το μεγαλύτερο το πρωτοφανές σε ύψος επενδυτικό πακέτο στο χέρι της και δεν το βάζει μπροστά.

Το δεύτερο ερώτημα είναι: Με ποιον τρόπο μπορούμε να αλλάξουμε, κύριε Υπουργέ, αυτή την προτεραιότητα; Είπατε πρόσφατα απευθυνόμενος στους αγρότες ότι ανοίγει τον διάλογο η Κυβέρνηση με έναν όρο, να είναι ανοικτοί οι δρόμοι. Δηλαδή πρέπει να κλείσουν τους δρόμους για να ξαναμπει το έργο; Όχι στις ράγες αλλά για να ξανασυζητηθεί.

Νομίζω καταστήσατε σαφές σήμερα ότι για την Κυβέρνηση το έργο πάει στο 2044. Τέλος! Αυτό πρέπει να πω στους συμπολίτες μου και σε αυτούς που μας ακούν και σε αυτούς που περιμένουν να ενημερωθούν σήμερα και αύριο για το αποτέλεσμα της ερώτησής μου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ. Έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΑΧΙΑΟΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Βουλευτά, η αναφορά μου στο 2044 δεν ήταν για να ξεπλύνω τον ΣΥΡΙΖΑ. Ήταν για να υπενθυμίσω την περίοδο που χαρακτηρίστηκε ως περίοδος της «παλαβής Αριστεράς» την οποία ζήσαμε. Το κλείνω εδώ πέρα αυτό το θέμα δεν είναι του παρόντος.

Ακούστε, αναφέρατε κάτι πολύ παραστατικά. Είπατε ότι δεν στρώθηκε καμιά γραμμή τα τελευταία χρόνια και έχετε δίκιο. Αλλά ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι αγνοήσαμε ως χώρα, ως πολιτικό σύστημα διαχρονικά. Κακώς αυτό αναφέρεται στην προηγούμενη κυβέρνηση. Έτυχε να αποκαλυφθεί τότε αυτό

το γεγονός, αλλά αυτή είναι η πραγματικότητα. Ασχοληθήκαμε ελάχιστα με τις συντηρήσεις του δικτύου. Το σιδηροδρομικό δίκτυο είναι μία υποδομή η οποία είναι εκτεθειμένη. Δεν είναι ένα δίκτυο το οποίο έχει τα χαρακτηριστικά του μετρό. Είναι μεν κλειστό, αλλά από την άλλη μεριά είναι εκτεθειμένο. Και πάντοτε υπάρχει ο κίνδυνος του ανθρώπινου λάθους όπως αποκαλύφθηκε. Πάντοτε υπάρχουν κίνδυνοι οι οποίοι δεν μπορούν να εξοβελιστούν.

Κατά συνέπεια τι είναι πολύ βασικό; Οι συντηρήσεις. Γιατί δεν έρχεστε ποτέ ως Αντιπολίτευση να πείτε: «τι κάνετε από συντηρήσεις στο δίκτυο;». Σήμερα οι προτεραιότητές μας ποίες είναι; Οι προτεραιότητές μας είναι το υφιστάμενο σιδηροδρομικό δίκτυο όχι απλώς να αποκατασταθεί αλλά και να βελτιωθεί στα σημεία που πρέπει να βελτιωθεί. Στο σιδηροδρομικό κέντρο Αθηνών - Οινόη για παράδειγμα. Ενώ είναι πάρα πολύ βασικό να αποκατασταθεί εκεί η γραμμή. Είναι πάρα πολύ βασικό να προχωρήσουν όλα αυτά τα έργα της συντήρησης και τα έργα της αποκατάστασης.

Και σας λέω ότι θα πέσουν 470 εκατομμύρια σε πάρα πολύ βραχύ χρονικό διάστημα στο σιδηρόδρομο. Πείτε μου εσείς από πού θα αντλήσουμε πόρους. Είπατε, λοιπόν, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ως στόχο το 2030 οι σιδηροδρομικές μεταφορές να είναι κυρίαρχες. Το κατανοώ, με μια διαφορά όμως. Η Ευρώπη για την οποία μιλάμε δεν έχει το ανάγλυφο της Ελλάδας, ούτε είχε τις ιστορικές περιπέτειες της Ελλάδας οι οποίες δεν επέτρεψαν στον σιδηρόδρομο να απλωθεί παντού στη χώρα. Δεν έχει το ανάγλυφο της Ελλάδας. Στην Ελλάδα ο σιδηρόδρομος δεν είναι εύκολος. Είναι μια δύσκολη υπόθεση. Και αποδείχθηκε περίτρανα από την πλημμυρική καταστροφή του Daniel. Αυτό είναι η μία παράμετρος που αφορά την Ευρώπη.

Η δεύτερη παράμετρος που αφορά την Ευρώπη έχει να κάνει με το εξής: Εάν πραγματικά η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνώριζε ότι θα πρέπει να προωθηθούν οι σιδηροδρομικές μεταφορές και στην Ελλάδα, γιατί οι υποδομές πλέον δεν αποτελούν προτεραιότητα στις χρηματοδοτήσεις των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης; Εδώ πρέπει να παραδεχθούμε κάτι. Κάποια στιγμή σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, όχι μόνο τη Μακεδονία, έγινε μια επιλογή ανάμεσα στον αυτοκινητόδρομο και στον σιδηρόδρομο και προκρίθηκε ο αυτοκινητόδρομος. Θα μου πείτε: Σωστό; Δοκιμάζεται αυτό ως άποψη, αλλά προφανώς οι πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι.

Κατά συνέπεια, ναι, έρχεται η Κυβέρνηση σήμερα και λέει: «Όχι, δεν διαγράφουμε αυτό το έργο. Είναι ένα έργο το οποίο μελετάμε, αλλά είναι ένα έργο το οποίο πλέον προσδιορίζουμε χρονικά πότε θα ωριμάσει, πότε θα μελετηθεί, πότε αυτό το έργο θα μπορέσει να τύχει ένταξης σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα».

Και μπορώ να σας πω -δεν έχω χρόνο, τελειώνω- ποια σιδηροδρομικά έργα είχε δρομολογήσει η προηγούμενη κυβέρνηση και είναι πάρα πολύ σημαντικά και σημαντικά και για τον χώρο της βορείου Ελλάδος και την ανάδειξή της σε έναν χώρο logistics.

Τώρα επειδή λέτε και το ξαναλέτε, όλη αυτή την υπόθεση της δυτικής Μακεδονίας και ειδικά του νομού σας, για τη βίαιη απολιγνιτοποίηση. Κάποια στιγμή πρέπει στην Αντιπολίτευση, σε όλο το φάσμα της Αντιπολίτευσης, να αποφασίσετε: Ωραίες οι σημαίες για το περιβάλλον, αλλά πώς αυτές έρχονται και προβάλλονται εδώ σε συνάφεια με την καταδίκη της απολιγνιτοποίησης αυτό είναι κάτι το οποίο δεν έχω κατανοήσει. Κάποια στιγμή η Αντιπολίτευση αυτό ας το εξηγήσει και ας έρθει και ας αναγνωρίσει σε μία Κυβέρνηση φιλελεύθερη, σε μια Κυβέρνηση κεντροδεξιά, στην Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, ότι ήταν αυτή που αποφάσισε και διακινδύνευσε -δεν ήταν εύκολη απόφαση- μια μεγάλη περιβαλλοντική παρέμβαση στην Ελλάδα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», τριάντα πέντε μαθητρίες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Ιάσμου Ροδόπης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται καλή πρόοδο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Όπως σας εξήγησαν οι καλοί μας συνεργάτες κατά την επίσκεψή σας εδώ στη Βουλή, σήμερα διεξάγεται μια ειδική διαδικασία που λέγεται κοινοβουλευτικός έλεγχος. Ένας Βουλευτής ρωτά και ο αντίστοιχος Υπουργός απαντά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα συζητηθούν, κατόπιν συνεννόησης, η με αριθμό 677/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Πλεύση Ελευθερίας» κ. Ελένης Καραγεωργοπούλου, καθώς επίσης και η με αριθμό 655/30-1-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Α' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του «ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία» κ. Αικατερίνης Νοτοπούλου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο σημείο αυτό θα διακόψουμε την συνεδρίαση και θα επανέλθουμε στις 10.30 με τη συζήτηση της επίκαιρης ερώτησης του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής κ. Νικολάου Ανδρουλάκη προς τον Πρωθυπουργό.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Στο πλαίσιο της «ώρας του Πρωθυπουργού» θα συζητηθεί η με αριθμό 663/42/31-1-2024 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής» και Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Νικολάου Ανδρουλάκη προς τον Πρωθυπουργό, με θέμα: «Πώς σκοπεύει η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τη διαρκώς εντεινόμενη στεγαστική κρίση;».

Οι χρόνοι ομιλίας, σύμφωνα με το άρθρο 132 του Κανονισμού της Βουλής, είναι για τον ερωτώντα Βουλευτή, που ξεκινάει τη διαδικασία, δέκα λεπτά προκειμένου να αναπτύξει την επίκαιρη ερώτηση και πέντε λεπτά για τη δευτερολογία του, ενώ για τον Πρωθυπουργό είκοσι λεπτά για την πρωτολογία και δέκα λεπτά για το κλείσιμο, για τη δευτερολογία του.

Αντιλαμβάνομαι ότι αξίζει τον κόπο να προσπαθήσουμε να τηρήσουμε αυτούς τους χρόνους.

Επωφελούμαι της ευκαιρίας να πω ότι σήμερα είναι μια ιδιαίτερη ημέρα. Είναι η «Παγκόσμια Ημέρα της Ελληνικής Γλώσσας». Έχει κηρυχθεί έτσι από κοινή υπουργική απόφαση. Η ελληνική γλώσσα είναι η πιο πολύτιμη παρακαταθήκη μας. Και με αυτή την αφορμή, επειδή κύριε Πρωθυπουργέ μου είπατε ότι θα πάτε σύντομα και στις Ινδίες, θα επικαλεστώ έναν στίχο ο οποίος περικλείει μέσα του όλο το μεγαλείο και την πολιτιστική επίδοση της ελληνικής γλώσσας, έναν στίχο που λέει ότι «και την Κοινήν Ελληνικήν Λαλιά ως μέσα στην Βακτριανήν την πήγαμεν, ως τους Ινδούς». Αυτή τη λαλιά πρέπει να προφυλάξουμε. Όχι μόνο να καμαρώνουμε για αυτή, αλλά και να προσπαθούμε να την μαθαίνουμε και να την καλλιεργούμε.

Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, κ. Νικόλαος Ανδρουλάκης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Και κάπου είδα ότι έχετε και τα γενέθλιά σας. Να είστε καλά, Χρόνια πολλά και καλά, με υγεία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ. Ναι είστε καλά, υγεία σε όλους.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Πρωθυπουργέ, σήμερα έχουμε χρέος να έρθουμε στη θέση χιλιάδων Ελλήνων, που δυσκολεύονται να βρουν σπίτι να μείνουν. Και όταν βρουν το σπίτι, το ενοίκιο είναι υπέρογκο σε σχέση με τις πραγματικές οικονομικές τους δυνατότητες.

Τα τελευταία χρόνια, όπως αποδεικνύουν τα στοιχεία, το κόστος στέγασης έχει εκτοξευθεί. Η σωρευτική αύξηση των ενοικίων την περίοδο 2018 - 2022 πλησίασε το 50%, ενώ σύμφωνα με την εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» υπολογίζεται ότι το 2023 η ετήσια αύξηση ξεπέρασε στην Αθήνα το 23,7%, στη Θεσσαλονίκη το 22,7%, στην Πάτρα το 27,47% και στο Ηράκλειο το 16,53%. Συνολικά η αύξηση σε αυτές τις περιοχές αγγίζει μέχρι

το 80% από το 2014 μέχρι και την σημερινή εποχή.

Πολλοί κάτοικοι των κέντρων των πόλεων και ιδιαίτερα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης αναγκάζονται να μετακομίσουν διότι δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στα υπερβολικά μισθώματα. Πολυκατοικίες, όπως γνωρίζετε όλοι, στα κέντρα των πόλεων μετατρέπονται σε ξενοδοχεία βραχυχρόνιας μίσθωσης με αποτέλεσμα επί της ουσίας να αλλοιώνεται και ο οικιστικός χαρακτήρας αυτών των περιοχών.

Η Golden Visa, ένα μέτρο που, για να είμαστε δίκαιοι, χρησιμοποιήθηκε από πολλά ευρωπαϊκά κράτη και από το δικό μας για να ξεπαιγώσει την αγορά ακινήτων μετά τη δεκαετή οικονομική περιπέτεια, σήμερα οδηγεί στον αφελληνισμό ολόκληρων περιοχών. Σκεφτείτε τώρα σε πόσο δύσκολη θέση είναι νέοι φοιτητές, που πάνε να εγγραφούν στις σχολές τους μετά την επιτυχία των πανελλαδικών εξετάσεων και δυσκολεύονται να βρουν ένα σπίτι σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και τουριστικούς προορισμούς, όπως τα Χανιά, η Κέρκυρα και η Ρόδος.

Ήδη αυτοί οι άνθρωποι φτάνουν στο σημείο, γνωρίζοντας το κόστος ζωής και την αδυναμία που έχουν πολλές ελληνικές οικογένειες λόγω των οικονομικών κρίσης, να κάνουν μηχανογραφικά όχι βάσει των πραγματικών φιλοδοξιών τους αλλά βάσει της οικονομικής δυνατότητας της οικογένειάς τους. Εκεί οδηγεί χιλιάδες οικογένειες, χιλιάδες μαθητές το αυξημένο κόστος ζωής, το αυξημένο κόστος στέγασης. Σκεφτείτε τώρα τους νέους που ξεκίνησαν την εργασιακή τους ζωή, τα νέα ζευγάρια που θέλουν να μεγαλώσουν τα παιδιά τους σε ένα αξιοπρεπές περιβάλλον, πόσα χρήματα χρειάζονται όλοι αυτοί για να νοικιάσουν ένα σπίτι σήμερα.

Ας είμαστε, λοιπόν, ειλικρινείς, η πατρίδα μας βρίσκεται σε μια πρωτοφανή στεγαστική κρίση. Εσείς κάνετε ότι δεν τη βλέπате. Έχω χτυπήσει το καμπανάκι και ως Ευρωβουλευτής και ως Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ. Το αποτέλεσμα της έλλειψης πολιτικής βούλησης από την Κυβέρνηση οδήγησε αυτή η στεγαστική κρίση να έχει γιγαντωθεί.

Εμείς τους τελευταίους μήνες έχουμε καταθέσει πολλές προτάσεις. Εσείς μετά από τις πιέσεις μας φέρατε μια σειρά μέτρων, τα οποία, όμως, σε καμία περίπτωση δεν αντιμετωπίζουν το πρόβλημα στη ρίζα του. Η αδιαφορία σας καταγράφεται με εμφανιστικό τρόπο στο σχέδιό σας για το Ταμείο Ανάκαμψης. Ενώ γνωρίζετε πόσο σημαντική είναι αυτή η κρίση για τον ελληνικό λαό και τις νέες ανισότητες που δημιουργεί, στο δικό μας σχέδιο ανάκαμψης, ενώ έχουμε το μεγαλύτερο πρόβλημα αύξησης ενοικίων στην Ευρώπη, εντάξατε εκατό κατοικίες σε όλη την Ελλάδα, εβδομήντα στην Αθήνα, τριάντα στη Θεσσαλονίκη. Την ίδια στιγμή άλλες ευρωπαϊκές χώρες με μικρότερο πρόβλημα, έχουν εντάξει η Πορτογαλία είκοσι έξι χιλιάδες, η Ισπανία είκοσι χιλιάδες, η Ιταλία δέκα χιλιάδες, είτε μέσω νέων κατασκευών είτε μέσω ανακατασκευής παλιών κατασκευών, οι οποίες βεβαίως στο σύνολό τους μετά διατίθενται προς ενοικίαση με χαμηλό αντίτιμο και κοινωνικά κριτήρια.

Όμως όλα αυτά δεν ήταν στις προτεραιότητες σας όπως ήταν σε αυτές τις χώρες, γιατί πολύ απλά περιφρονείτε τις μεγάλες και πραγματικές ανάγκες του ελληνικού λαού.

Είναι αποκαλυπτικό ότι τον Μάρτιο του 2022 σε μια τοποθέτησή σας είχατε δηλώσει χαρακτηριστικά: «Η θετική πλευρά μιας αγοράς ακινήτων η οποία αναπτύσσεται είναι ότι ανεβαίνουν τα ενοίκια». Μάλιστα σε συνέντευξή σας την προηγούμενη εβδομάδα κάνατε ένα βήμα παραπάνω. Είπατε: «Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αυτό το οποίο είναι πρόβλημα για κάποιον, είναι έσοδο για κάποιον άλλο». Δηλώσεις κυνικές που αποκαλύπτουν ότι αδυνατείτε να κατανοήσετε την κατάσταση που έχουν περιέλθει χιλιάδες Έλληνες πολίτες, για τους οποίους το δικαίωμα στη στέγαση γίνεται σιγά σιγά πολυτέλεια και αυτό πρέπει να το ανατρέψουμε άμεσα!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Είστε Πρωθυπουργός σε μία χώρα που, σύμφωνα με την «ΕΡΓΑΝΗ», το 53,6% των εργαζομένων λαμβάνει κάτω από 1.000 ευρώ τον μήνα. Γι' αυτούς τους πολίτες που νοικιάζουν το σπίτι στο οποίο μένουν, που δεν έχουν χρήματα στην άκρη για να αγοράσουν, που οι γονείς τους δεν έχουν χρήματα να τους δώσουν

για να μπουν σε προγράμματα αγοράς, γι' αυτούς σήμερα συζητάμε. Συζητάμε γι' αυτούς που αδυνατούν να αγοράσουν, γι' αυτούς που δυσκολεύονται να νοικιάσουν, μια πολύ μεγάλη κατηγορία χιλιάδων Ελλήνων.

Το μέτρο «Σπίτι μου» ύψους 1 δισεκατομμυρίου ευρώ αφορά την επιδότηση αγοράς κατοικίας χιλίων οκτακοσίων δικαιούχων.

Εμείς, όμως, δεν μιλάμε μόνο γι' αυτούς, αλλά για όσους δεν μπορούν να αγοράσουν και σε λίγο δεν θα μπορούν ούτε να νοικιάσουν.

Ερχόμαστε, λοιπόν, εδώ σήμερα για να σας καταθέσουμε συγκεκριμένες προτάσεις, ζητώντας να τις υιοθετήσετε για να αποκλιμακωθούν τα ενοίκια και να εξορθολογίσουμε την αγορά ακινήτων. Ας περάσουμε, λοιπόν, στις προτάσεις μας. Ακολουθώντας το παράδειγμα και άλλων ευρωπαϊκών χωρών, προτείνουμε τη δημιουργία μιας δεξαμενής κοινωνικών κατοικιών που θα είναι διαθέσιμες προς ενοικίαση με κοινωνικά κριτήρια και σε χαμηλό αντίτιμο. Ένα μέρος αυτών των κατοικιών, το μικρότερο ποσοστό -παίρνω το παράδειγμα των χωρών της Ιβηρικής- θα ανήκουν στο δημόσιο και είτε θα κατασκευαστούν από την αρχή, είτε αξιοποιώντας την ακίνητη περιουσία του δημοσίου, είτε θα ανακαινιστούν και θα μπουν στη δεξαμενή αυτή. Είναι προφανές ότι τα νεόδομητα θα είναι τα λιγότερα στη δεξαμενή, όπως συμβαίνει και στα υπόλοιπα κράτη. Το λέω γιατί είχατε στο παρελθόν περιφρονήσει αυτή την πρόταση.

Σε αυτό το σημείο θέλω να υπογραμμίσω το εξής, για να μην υπάρχει κάποια, αν θέλετε, λάθος προσέγγιση στο θέμα. Αυτή η πρόταση δεν έχει σχέση με τα προγράμματα κοινωνικών κατοικιών του παρελθόντος. Οι κατοικίες αυτές διατίθενται μόνο για ενοικίαση και δεν θα είναι δυνατή η μόνιμη παραχώρησή τους στους δικαιούχους. Και το λέω αυτό, διότι θέλω να γίνει ευδιάκριτο στον ελληνικό λαό. Παραμένουν εσαεί στην ιδιοκτησία του κράτους, ώστε να υπάρχει πάντα ένα απόθεμα διαχείρισης αυτού που λέμε αύξηση του κόστους ζωής, αύξηση των μισθωμάτων.

Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών των ακινήτων που θα ενταχθούν στη δεξαμενή θα είναι ιδιωτικές. Στοχεύουμε σε αυτές που είναι ήδη κλειστές, τις οποίες θα ανοίξουμε παρέχοντας κίνητρα στους ιδιοκτήτες τους για να τις εντάξουν, όπως είναι η χρηματοδότηση ανακαίνισης, οι υψηλότερες επιδοτήσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση, αλλά και φορολογικά κίνητρα, παραδείγματος χάριν όπως είναι η μείωση του ΕΝΦΙΑ για το συγκεκριμένο ακίνητο και το αφορολόγητο του ενοικίου. Είναι ένα πακέτο κινήτρων ώστε να ανοίξουν κλειστά σπίτια που είναι, σύμφωνα με τις έρευνες, εκατοντάδες χιλιάδες στην Ελλάδα.

Αναλόγως με το οικονομικό όφελος του ιδιοκτήτη θα δεσμεύεται να εντάξει το ακίνητό του στη δεξαμενή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί, όμως, να είναι μικρότερο των δέκα ετών. Η Πορτογαλία έχει όριο τα δεκαπέντε έτη. Με αυτόν τον τρόπο θα διασφαλίζεται ότι η κατοικία αυτή που έχει χρηματοδοτηθεί από το κράτος θα παραμείνει επαρκές διάστημα προς μακροχρόνια ενοικίαση και το ύψος του ενοικίου θα είναι προσιτό για τους πολίτες. Ο τελικός μας στόχος της πρότασης της δεξαμενής κοινωνικών κατοικιών είναι να φτάσουμε τις εκατόν πενήντα χιλιάδες κατοικίες. Βέβαια, πολύ σημαντικό ρόλο στην εφαρμογή του προγράμματος αυτού οφείλει να παίξει και η αυτοδιοίκηση, τόσο στην εξεύρεση των ακινήτων όσο και στην εφαρμογή του προγράμματος.

Μία άλλη πολύ σημαντική παράμετρος στο μέτρο που προτείνουμε είναι οι περιορισμοί στη βραχυχρόνια μίσθωση. Έχετε παρουσιάσει μέσω του κ. Κατζηδάκη κάποια μέτρα. Αυτά τα μέτρα είναι περισσότερο εισπρακτικό παρά περιοριστικού χαρακτήρα. Πιστεύω ότι έχει έρθει ο καιρός οι δήμοι να αναλάβουν να καθορίσουν μετά από έρευνα τη φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής, ποια είναι τα διαθέσιμα ακίνητα και πώς αυτά μπορούν να διατεθούν προς ενοικίαση μέσω των εφαρμογών όπως είναι η πλατφόρμα Airbnb. Δεν είναι δυνατόν ολόκληρες περιοχές να ερημώνουν από μόνιμους κατοίκους και να κατοικούνται κυρίως από τουρίστες. Όσο και αν ξένισε σε κάποιους η διαμαρτυρία των κατοίκων στο Μεταξουργείο, εκφράζει μια αλήθεια, ότι πραγματοποιείται μια γιγάντια αλλαγή στις πόλεις μας. Οι κάτοικοι αντιδρούν, διότι γνωρίζουν ότι η πόλη για πολλούς από αυτούς παύει να είναι φιλική και γι' αυτό η Κυβέρνησή σας φέρει ευθύνη.

Επιπλέον, θέλω να σας καταθέσω μία ακόμη νέα πρόταση. Αποψη μας είναι ότι πρέπει από αύριο το πρωί να υπάρχει ρητή απαγόρευση για τα ακίνητα που έχουν αγοραστεί μέσω της Golden Visa, να διατίθενται προς βραχυχρόνια μίσθωση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Δηλαδή όσα ακίνητα αγοράστηκαν για να πάρουν κάποιοι πολίτες τρίτων χωρών την Golden Visa είτε θα τα χρησιμοποιούν για ιδιοκατοίκηση είτε για μακροχρόνια μίσθωση, ώστε να σταματήσει η Golden Visa να είναι εργαλείο αφελληνισμού της ελληνικής οικονομίας και σύντομου κέρδους για πλούσιους κατοίκους τρίτων χωρών, όπως συμβαίνει κυρίως στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Αυτή η κατάσταση οδηγεί ακόμη σε μεγαλύτερα ενοίκια. Έχετε χρέος να υιοθετήσετε αυτή την πρόταση μας από αύριο το πρωί.

Σε αυτό το σημείο θέλω να επικεντρωθώ λίγο περισσότερο στο ζήτημα της Golden Visa. Είναι ένα μέτρο που, όπως είπα και στην αρχή, ψηφίστηκε για να βοηθήσει την αγορά των ακινήτων και καλώς έγινε τότε. Όμως, ένα φάρμακο αν συνεχίσει να το παίρνει κάποιος ακόμα και όταν γίνει καλά στην υγεία του, από φάρμακο γίνεται φαρμάκι. Σήμερα που μιλάμε η Golden Visa είναι φαρμάκι για χιλιάδες νέους στη χώρα μας...

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

...διότι αυτή η πολιτική είναι βασική στην αύξηση των ενοικίων, στρεβλώνοντας την αγορά.

Σε μια υγιή αγορά οι τιμές διαμορφώνονται από την προσφορά και τη ζήτηση. Αυτό συμβαίνει σήμερα στην Ελλάδα; Ακόμη και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο λέει επισήμως σε report του ότι η αγορά στη χώρα μας δεν λειτουργεί με αυτούς τους όρους. Οι αξίες των ακινήτων έχουν αυξηθεί υπερβολικά λόγω της πολιτικής της Golden Visa. Σύμφωνα με τον «BLOOMBERG», η Αθήνα εμφανίζει τη μεγαλύτερη αύξηση στις τιμές κατοικιών σε όλη την Ευρώπη. Επίσης με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το τρίτο τρίμηνο του 2023 οι τιμές των διαμερισμάτων -με ονομαστικούς όρους- ήταν κατά μέσο όρο αυξημένες κατά 11,99% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2022. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των τιμών των διαμερισμάτων διαμορφώθηκε σε 12% στην Αθήνα 15,4% στη Θεσσαλονίκη, 12,8% στις άλλες μεγάλες πόλεις της Ελλάδας και 9,5% στις λοιπές περιοχές της χώρας. Σημειώνεται ότι το 2022 οι τιμές των διαμερισμάτων αυξήθηκαν με ετήσιο μέσο ρυθμό στο 11,9% -αναθεωρημένα στοιχεία- και 7,6% το 2021.

Εσείς πήρατε μια απόφαση και είπατε ότι αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα, αυξάνοντας την Golden Visa από 250.000 στις 500.000, στα όρια αγοράς ακινήτου, στο κέντρο της Αθήνας, στα νότια προάστια, στη Θεσσαλονίκη και σε συγκεκριμένα νησιά. Η λύση αυτή δεν είναι επαρκής, καθώς οδηγείτε σε τεράστια πίεση στον Πειραιά, στο Περιστερί και στις δυτικές λαϊκές συνοικίες που έχει μεταφερθεί το ενδιαφέρον, όπως λένε οι εφημερίδες και τα επίσημα στοιχεία. Θα κάνουμε σε λίγο απλησίαστες, όχι μόνο το κέντρο της Αθήνας, όχι μόνο το κέντρο της Θεσσαλονίκης, αλλά και λαϊκές συνοικίες στη Θεσσαλονίκη, στον Πειραιά, στα δυτικά προάστια. Άρα δεν νομίζω ότι είναι σωστό αυτό το ημίμετρο. Η μόνη λύση -και είναι καθαρή- είναι η λύση που ακολουθήσαν άλλα ευρωπαϊκά κράτη με ανάλογα προβλήματα. Ήδη η Πορτογαλία, η Ιρλανδία και η Ολλανδία έχουν αναστείλει ή έχουν καταργήσει τα προγράμματα που εφάρμοσαν με την Golden Visa.

Και θα μου πείτε, κύριε Μητσοτάκη, δεν θέλουμε αυτά τα χρήματα; Δεν θέλουμε χρήματα άμεσων ξένων επενδύσεων για να έχουμε αναθέρμανση στην αγορά ακινήτων; Σας απαντάμε: Ας δίνουμε Golden Visa σε όσους χρηματοδοτούν την έρευνα και παραγωγικές επενδύσεις της τάξεως των 500 χιλιάδων ευρώ, όχι στα ακίνητα, αλλά σε άλλους τομείς της οικονομίας, από τη στιγμή που πια αυτό το μέτρο δημιουργεί τόσο μεγάλες κοινωνικές ανισότητες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Αυτές είναι οι παραγωγικές άμεσες ξένες επενδύσεις που χρειαζόμαστε και όχι ο αφελληνισμός των ακινήτων του ελληνικού λαού. Είναι ο μόνος δρόμος, ώστε η Golden Visa να πάψει να είναι μια μπιζνα εις βάρος των νεότερων γενεών της πατρίδας μας όπως είναι σήμερα.

Κύριε Πρωθυπουργέ, οι προτάσεις που σας παρουσίασα έχουν ως στόχο την αντιμετώπιση και τη λύση της στεγαστικής κρίσης, ώστε να πάψουν να νιώθουν χιλιάδες Έλληνες ξένοι στον τόπο τους, να αδυνατούν να κάνουν διακοπές στα νησιά του Αιγαίου, να αδυνατούν να σπουδάσουν με αξιοπρέπεια στα κέντρα των πόλεων, να βλέπουν ότι οι επόμενες γενιές δεν θα έχουν το προτέρημα που είχαν οι δικές μας οι γενιές σε σχέση με το δικαίωμα στη στέγαση, στην αξιοπρεπή στέγαση.

Έχουμε, λοιπόν, χρέος να πάρουμε αποφάσεις ως πολιτεία που θα κάνουν το δικαίωμα στη στέγαση να ξαναγίνει προσσιτό για όλους τους Έλληνες και όχι ένα είδος πολιτείας για λίγους.

Σας ευχαριστώ και περιμένω την απάντησή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ.

Καλώ τώρα στο Βήμα για την πρωτολογία του τον Πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας και Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη.

(Ορθοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, δίνω σήμερα για δεύτερη βδομάδα το παρών στην «ώρα του Πρωθυπουργού» και αυτό όχι μόνο από κοινοβουλευτική συνέπεια, γιατί πράγματι πιστεύω πολύ σε αυτόν τον θεσμό, αλλά γιατί πιστεύω ότι μετά τα αγροτικά ζητήματα, τα οποία συζητήσαμε την προηγούμενη Παρασκευή, έχουμε πράγματι σήμερα μια ευκαιρία να συζητήσουμε και γιατί όχι να συνδιαμορφώσουμε και έναν κοινό τόπο για ένα πολύ σημαντικό σείχημα, αυτό της στέγης.

Και θα ήθελα εξ αρχής να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ για την ερώτηση την οποία κατέθεσε και να πω ότι σε μεγάλο βαθμό συμφωνώ στη διάγνωση του προβλήματος.

Πράγματι, σήμερα η χώρα μας αντιμετωπίζει για πρώτη φορά ίσως εδώ και πολλές δεκαετίες ένα μεγάλο πρόβλημα στέγης, το οποίο αναγκάζει πολλούς νέους να συγκατοικούν με τους γονείς τους ως τα τριάντα και τα τριάντα πέντε χρόνια προκαλώντας πολλά δευτερογενή προβλήματα, εμποδίζοντας έτσι να γίνουν καινούργιες οικογένειες και μπλοκάροντας και την καθημερινότητα των νέων ζευγαριών που θέλουν να ξεκινήσουν τη ζωή τους.

Ταυτόχρονα, το πρόβλημα αυτό εκδηλώνεται και σε άλλα διαφορετικά επίπεδα, τα οποία δεν θίξατε, αλλά νομίζω ότι αξίζει να τα αναφέρουμε.

Ειδικά σε περιοχές όπου υπάρχει μεγάλη πίεση λόγω της τουριστικής ανάπτυξης, οι δημόσιοι λειτουργοί, για παράδειγμα, δυσκολεύονται πολύ να βρουν σπίτι για να μπορέσουν να στεγαστούν και το αποτέλεσμα είναι ότι πολλές φορές πολίτες της περιφέρειας δεν έχουν τους γιατρούς, τους εκπαιδευτικούς που χρειάζονται, τοπικές επιχειρήσεις πρέπει να καλύψουν ανάγκες σε εργατικό δυναμικό και αυτές δυσκολεύονται πολύ συχνά να εξασφαλίσουν στέγη αναστέλλοντας έτσι την ανάπτυξη που θα είχαν υπό άλλες προϋποθέσεις.

Και, πράγματι, τα τελευταία χρόνια -και θα επανέλθω στο ζήτημα αυτό και νομίζω ότι είναι κρίσιμο- οι βραχυχρόνιες μισθώσεις, ένας θεσμός ο οποίος έχει σε μεγάλο βαθμό τόνώσει την αγορά των ακινήτων, ταυτόχρονα όμως έχει και το ανάποδο αποτέλεσμα, να περιορίζει περισσότερο τον αριθμό των διαθέσιμων διαμερισμάτων και σπιτιών ακινήτων για μακροχρόνια μίσθωση. Η ζήτηση αυξάνεται και η προσφορά για μακροχρόνια μίσθωση μειώνεται.

Και, βέβαια, το ύψος των μισθωμάτων -σωστά είναι τα νούμερα τα οποία αναφέρατε, κύριε Ανδρουλάκη- έχει αυξηθεί σημαντικά κατά 40% σε σχέση με το 2018. Είναι η άλλη όψη του προβλήματος, το οποίο αντιμετωπίζαμε πριν από μία δεκαετία, αυτό της

πλήρους κατάρρευσης της αξίας της αγοράς ακινήτων με καταστροφικές συνέπειες και για τους ιδιοκτήτες. Σίγουρα είναι καλό για αυτούς οι οποίοι νοικιάζουν σπίτι, αλλά βαθιά προβληματικό για τους ίδιους τους ιδιοκτήτες.

Και, βέβαια, θέλω να θυμίσω, κύριε Ανδρουλάκη, ότι πράγματι η αύξηση στις τιμές των ακινήτων είναι σημαντική τα τελευταία χρόνια. Ας θυμηθούμε, όμως, και το σημείο αφετηρίας από το οποίο ξεκινήσαμε ως αποτέλεσμα της υπερδεκαετούς κρίσης. Τα ακίνητα σήμερα έχουν αυξηθεί σημαντικά και αυτό είναι και μία ένδειξη, όπως είπατε, ότι ο ασθενής δεν χρειάζεται πια φάρμακο, αυτό σημαίνει ότι ο ασθενής θεραπεύτηκε και η οικονομία πηγαίνει καλά. Χαίρομαι που το αναγνωρίζετε. Είναι σημαντικό αυτό να το λέμε. Όμως, οι τιμές των ακινήτων ακόμα δεν έχουν φτάσει στο σημείο που βρισκότουσαν το 2007 - 2008, είναι κάτω από αυτό το επίπεδο. Έχουν αυξηθεί σημαντικά από μία πολύ χαμηλή βάση.

Δύσκολα, λοιπόν, μπορούμε να διαφωνήσουμε στις διαπιστώσεις γύρω από αυτή την αλυσίδα ανόδου των ενοικίων. Όμως, η αντιμετώπιση ενός σύνθετου προβλήματος δεν είναι το ίδιο άκοπη και σίγουρα δεν είναι και το ίδιο απλή, πολύ περισσότερο όταν το πρόβλημα δεν είναι μόνο ελληνικό, είναι πανευρωπαϊκό. Στην Ελλάδα, όμως, διαρθρώνεται -θα σας έλεγα- με διαφορετικό τρόπο. Είναι άλλο η Αυστρία, μια χώρα με μεγάλη παράδοση στη στεγαστική πολιτική για πάνω από έναν αιώνα, άλλη κουλτούρα και άλλη αντίληψη στα θέματα της στεγαστικής πολιτικής έχει η Ισπανία και η Πορτογαλία και άλλη η δομή της αγοράς ακινήτων στη χώρα μας, αφού, όπως ξέρετε, δεν είχε ποτέ μεγάλα προγράμματα εργατικής στέγης.

Και, βέβαια, εμείς προσερχόμαστε σε αυτή τη συζήτηση και με ένα σχετικό συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες και αυτό δεν είναι άλλο από το ότι στη χώρα μας έχουμε σχετικά υψηλά ποσοστά ιδιοκατοίκησης. Επτά στους δέκα συμπολίτες μας, εφτά στα δέκα νοικοκυριά μένουν στο δικό τους σπίτι και, βέβαια, πολλές οικογένειες διαθέτουν δεύτερο και τρίτο ακίνητο. Όμως, τρεις στους δέκα αναγκάζονται να νοικιάσουν και για αυτό βρισκόμαστε σήμερα εδώ για να συζητήσουμε πώς θα αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα.

Και, βέβαια, ας μη ξεχνάμε ότι αυτό το μεγάλο μεταπολεμικό κύμα προς τα αστικά κέντρα, αυτή η θεμιτή προσδοκία της γενιάς που βγήκε από τον πόλεμο για ένα κεραμίδι στο κεφάλι, όπως λεγόταν τότε, συγκέντρωσε σταδιακά πολλές ιδιοκτησίες στις πόλεις. Κτήρια τα οποία κατασκευάστηκαν τη δεκαετία του 1960, 1970, 1980, μετατράπηκαν σήμερα, δυστυχώς, σε ένα γερασμένο στοκ ακινήτων, αφού κατά περιόδους «πάγωσε» η ανοικοδόμηση. Και, βέβαια, μην ξεχνάμε ότι χαμηλά έσοδα, υψηλοί φόροι στο παρελθόν, οδήγησαν σε μεγάλο βαθμό, ώστε τα κτήρια αυτά να μην ανακαινίζονται και πολλά τελικά να καταστούν μη κατοικήσιμα. Εκτιμούμε εκατομμύρια χιλιάδες κτήρια, διαμερίσματα και σπίτια μπορεί να είναι κλειστά σήμερα και να ανήκουν σε αυτή την κατηγορία.

Και, βέβαια, τον κύκλο αυτό των ελληνικών ιδιαιτεροτήτων πλαισιώνουν σήμερα και άλλες που προέκυψαν από τη σημαντική οικονομική πρόοδο της τελευταίας πενταετίας με τον τουρισμό σε κεντρικό ρόλο. Πολλά μικρά και μεσαία εισοδήματα, ναι αλήθεια είναι, στράφηκαν απότομα προς τη βραχυχρόνια μίσθωση των ιδιοκτησιών τους τονώνοντας έτσι σημαντικά το εισόδημά τους.

Αυτό το οποίο είπα και νομίζω το παρερμηνεύσατε, κύριε Ανδρουλάκη, είναι ότι σε μια οικονομία αυτό το οποίο μπορεί να είναι κόστος για κάποιον είναι όφελος για κάποιον άλλο, αλλά δεν είναι όφελος, κατ' ανάγκη, για τους μεγάλους, είναι όφελος και για τους μικρούς ιδιοκτήτες, οι οποίοι σήμερα επιλέγουν να μισθώσουν το σπίτι τους στο Airbnb, ας πούμε, από το να κάνουν μια μακροχρόνια μίσθωση. Αυτός είναι ωφελημένος από αυτή την πολιτική, κάποιος άλλος είναι ζημιωμένος.

Θα έρθω μετά στο θέμα της Golden Visa, γιατί αλήθεια είναι ότι η Golden Visa είναι ένα μέτρο το οποίο έχει φέρει στη χώρα μας πολλά κεφάλαια, παραπάνω από δύο δισεκατομμύρια, και είναι ένα μέτρο το οποίο, όταν υλοποιήθηκε, ήταν πράγματι απαραίτητο για να μπορέσει να τονωθεί η κτηματαγορά. Θα έρθω στη συνέχεια στο τι πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει με το ζήτημα της Golden Visa.

Και, βέβαια, δύο ακόμη παράμετροι που νομίζω ότι αξίζει να

αναφέρουμε γιατί έχουν θέση σε αυτό το παζλ.

Η πρώτη, δυστυχώς, συνδέεται με τη συγκυρία, καθώς την ώρα που η ελληνική οικονομία έχει αλλάξει τροχιά και οι τράπεζες επιστρέφουν στον χρηματοδοτικό τους ρόλο, ο όψιμος πληθωρισμός δυστυχώς εκτίναξε και τις τιμές των οικοδομικών υλικών, καθιστώντας πιο ακριβή και την κατασκευή, αλλά και την επισκευή ενός σπιτιού, αλλά φυσικά και τα επιτόκια και καθιστώντας πιο δύσκολη, πιο δυσχερή τη χορήγηση στεγαστικής πίστης.

Και, βέβαια, η δεύτερη παράμετρος αφορά τον στόχο της δημοσιονομικής ισορροπίας. Κάθε κυβερνητική παρέμβαση δεν θα πρέπει να συνεπάγεται κόστος τα οποία να ναρκοθετούν τον κεντρικό στόχο για την παραγωγή διατηρήσιμων πρωτογενών πλεονασμάτων, κάτι στο οποίο η Κυβέρνησή μας έχει δεσμευθεί και το οποίο για εμάς είναι αδιαπραγμάτευτο.

Όπως είπα, λοιπόν, μπορεί στην κορυφή το φαινόμενο να εκδηλώνεται με παρεμφερή τρόπο, όμως, η δική μας αγορά ακινήτων έχει τα δικά της ειδικά χαρακτηριστικά. Γι' αυτό καλό είναι να μην υιοθετούμε κατ' ανάγκη λύσεις copy paste, αλλά να συνδιαμορφώνουμε λύσεις -και το λέω με πραγματικά καλή διάθεση, διότι διέκρινα από την ομιλία σας έναν συναινετικό τόνο με κατάθεση συγκεκριμένων προτάσεων-, οι οποίες τελικά να είναι εφαρμόσιμες, ωφέλιμες και φυσικά σωστά κοστολογημένες και εντός των δυνατοτήτων του κρατικού προϋπολογισμού.

Νομίζω ότι αδικείτε την Κυβέρνησή μας όταν λέτε ότι δεν έχουμε ασχοληθεί καθόλου με το ζήτημα των ακινήτων, της αύξησης των τιμών τους και της αύξησης των τιμών των ενοικίων. Κατ' αρχάς, θέλω να σας θυμίσω, επειδή όπως σας είπα κάθε νόμισμα έχει δύο όψεις, ότι η Κυβέρνηση από το 2019 αντιμετώπισε σε μεγάλο βαθμό το πρόβλημα της υπερφορολόγησης της ακίνητης περιουσίας, μειώνοντας τον ΕΝΦΙΑ αθροιστικά κατά 35%.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Διευκολύναμε την κινητικότητα στην αγορά μέσω, ουσιαστικά, της κατάργησης του φόρου γονικών παροχών, ώστε, πράγματι, μέσα σε δύο χρόνια να έχουν γίνει παραπάνω από εκατόν σαράντα χιλιάδες τέτοιες μεταβιβάσεις. Αυτό είναι καλό. Όταν ένα ακίνητο μπορεί να περάσει από τους γονείς στα παιδιά, υπάρχει μεγαλύτερη δυνατότητα και συχνά μεγαλύτερη διάθεση για την αξιοποίησή του.

Βέβαια, θέλω να θυμίσω ότι δεν υπάρχει ΦΠΑ σε νεόδμητες οικοδομές από το 2020, ένα μέτρο το οποίο παρατείνεται, για να μπορέσουμε να τονώσουμε και την κτηματαγορά, ως προς την οικοδόμηση νέων κατοικιών.

Επίσης, να μιλήσω λίγο πιο αναλυτικά για τα προγράμματα «Εξοικονομώ», «Εξοικονομώ - Ανακαινίζω για νέους», που ήδη «τρέχουν» και πριμοδοτούν τους ιδιοκτήτες να φτιάξουν και να νοικιάσουν τα σπίτια τους και το νέο πρόγραμμα «Ανακαινίζω - Ενοικιάζω», που επιδοτεί δαπάνες ανακαίνισης κλειστών διαμερισμάτων. Το πρόγραμμα αυτό ξεκινά άμεσα το επόμενο διάστημα. Μάλιστα, έχει και ένα σημαντικό φορολογικό κίνητρο και είναι μία παρέμβαση και αυτή, με την οποία μπορούν να ανοίξουν δεκάδες χιλιάδες νέες κατοικίες.

Μόλις πρόσφατα άνοιξε ένας νέος κύκλος, προχθές για την ακρίβεια, 110.000.000 ευρώ, με ειδική στόχευση να καλυφθούν ενεργειακές αναβαθμίσεις, αποκλειστικά -το τονίζω- σε σπίτια ευάλωτων νοικοκυριών.

Θέλω να τονίσω ότι υπάρχει έκπτωση φόρου έως 16.000 ευρώ για τα σπίτια εκείνα τα οποία ανακαινίζονται, υπό την προϋπόθεση ότι οι συναλλαγές γίνονται με ψηφιακά μέσα, ώστε να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε -ας μην κοροϊδευόμαστε- την εκτεταμένη φοροδιαφυγή που συχνά συνοδεύει τις οικοδομικές δραστηριότητες.

Άρα το ζήτημα του πώς θα χρησιμοποιήσουμε χρηματοδοτικά εργαλεία, για να δώσουμε κίνητρα σε ιδιοκτήτες να ανακαινίσουν την κατοικία τους, είναι κάτι το οποίο μας απασχολεί και έχουμε αναπτύξει μια σειρά από πρωτοβουλίες σε αυτή την κατεύθυνση. Σε αυτό βοηθάει και η ίδια η αγορά, διότι καθώς οι τιμές των ενοικίων ανεβαίνουν, κάποιος ο οποίος έχει ένα κλειστό διαμέρισμα, τώρα θα το σκεφτεί δεύτερη φορά εάν αξίζει τον κόπο να το κρατήσει κλειστό ή εάν πρέπει να επενδύσει κάποια χρήματα και με μια βοήθεια από το κράτος, ώστε το ακίνητο αυτό να είναι πάλι αξιοποίησιμο.

Ας μιλήσουμε λίγο και για το πλαίσιο των βραχυχρόνιων μισθώσεων. Εκεί έχει ήδη γίνει μια πρώτη σημαντική πρωτοβουλία από το Υπουργείο Οικονομικών. Όσοι εκμεταλλεύονται περισσότερα από τρία διαμερίσματα, όσοι δηλαδή έχουν κάνει τη μακροχρόνια μίσθωση μια επιχειρηματική δραστηριότητα -δεν συζητούμε απλώς να νοικιάζεις το δικό σου σπίτι ή το δεύτερο διαμέρισμα που έχεις-, επιβαρύνονται πια με τις υποχρεώσεις μιας ξενοδοχειακής επιχείρησης.

Βέβαια, να μιλήσουμε και λίγο πιο πολύ για την Golden Visa. Ξέρετε, είναι βολικό πάντα σε κάθε σύνθετο πρόβλημα να υπάρχει ένας κακός, τον οποίο να στοχοποιούμε. Εν προκειμένω, έχετε επιλέξει ο κακός της αγοράς ακινήτων να είναι η Golden Visa. Κοιτάξτε, 7% των αγοραπωλησιών των ακινήτων τα τελευταία δύο χρόνια αφορούσαν την Golden Visa. Απλώς, για να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν είναι η Golden Visa αυτή η οποία προκαλεί την αύξηση στις τιμές των ακινήτων. Ταυτόχρονα, έχει φέρει πολλά χρήματα στην πατρίδα μας.

Εμείς ήδη κάναμε μια πρώτη κίνηση, κύριε Ανδρουλάκη, να αυξήσουμε το όριο της Golden Visa στις 500.000 ευρώ για περιοχές υψηλής ζήτησης. Θεωρώ ότι πρέπει να πάμε παραπέρα. Θεωρώ, πράγματι, ότι ο διαχωρισμός περιοχών στην Αττική, όπου κάποιες περιοχές έχουν όριο 500.000 ευρώ και κάποιες έχουν 250.000 ευρώ -σωστά επισημαίνετε- έχει δημιουργήσει μεγάλη πίεση προς τη δυτική Αθήνα, προς περιοχές δηλαδή οι οποίες αυτή τη στιγμή δεν θα ήταν υπό κανονικές συνθήκες στο στόχαστρο των αγοραστών Golden Visa, με αποτέλεσμα να έχουμε αύξηση και σε αυτές τις περιοχές.

Αυτό, λοιπόν, το οποίο συζητούμε με τον Υπουργό Οικονομικών και πιστεύω ότι πολύ σύντομα θα είμαστε σε θέση να το ανακοινώσουμε, είναι μια περαιτέρω σημαντική αύξηση του ορίου για επενδύσεις Golden Visa που θα αφορά όλες εκείνες τις περιοχές στις οποίες υπάρχει σημαντική πίεση στα ενοίκια. Αναφέρομαι στα μεγάλα αστικά κέντρα αλλά και στα νησιά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εκεί, πράγματι, το όριο θα πάει πολύ υψηλότερα. Θα δούμε σε ποιο επίπεδο. Μπορεί να πάει στις 800.000 ευρώ, δηλαδή να είναι επενδύσεις που δεν είναι ανταγωνιστικές με τις επενδύσεις εκείνες οι οποίες, ενδεχομένως, θα αύξαναν τα ενοίκια για κάποιον ο οποίος θέλει να αγοράσει ένα διαμέρισμα.

Από την άλλη, όμως, πρέπει να συζητήσουμε αν θέλουμε -όπως το έχει κάνει και το γνωρίζετε αυτό, η Πορτογαλία- να κρατήσουμε το χαμηλό όριο των 250.000 ευρώ για περιοχές όπου δεν υπάρχει σήμερα οικιστική πίεση. Εάν, ας πούμε, στην Πέλλα ή στην Κοζάνη δεν υπάρχει πίεση, γιατί να μην δημιουργήσουμε παραπάνω ζήτηση και να κατευθύνουμε επενδύσεις της τάξης ενδεχομένως των 250.000 ευρώ σε αυτές τις περιοχές;

Αρα, για να συνοψίσω το ζήτημα της Golden Visa, πολύ σύντομα θα υπάρξει περαιτέρω παρέμβαση της Κυβέρνησης, στη λογική την οποία κινείστε: όχι με πλήρη αναστολή του μέτρου, αλλά ξεκαθαρίζοντας ότι η Golden Visa αφορά επενδύσεις πολύ μεγαλύτερης κλίμακας, οι οποίες δεν ανταγωνίζονται το μέσο διαμέρισμα, το οποίο θα μισθώσει κάποιος.

Ακούω και την πρότασή σας -θέλω να τη συζητήσω με τον Υπουργό- κατά πόσο όσοι έχουν ακίνητα σε Golden Visa να είναι υποχρεωμένοι να τα μισθώνουν μακροχρόνια και όχι μέσω πλατφορμών. Είναι ενδιαφέρουσα πρόταση. Θα τη συζητήσουμε. Νομίζω ότι δεν θα κάνει μεγάλη διαφορά, γιατί, όπως σας είπα, ο αριθμός των ακινήτων δεν είναι τεράστιος και πολλά ακίνητα ήδη μισθώνονται σε μακροχρόνιες μισθώσεις. Όμως, είναι κάτι το οποίο το βρίσκω ενδιαφέρον και νομίζω ότι αξίζει να συζητηθεί και -γιατί όχι;- να προχωρήσουμε σε αυτή την κατεύθυνση.

Θέλω να κάνω μία ξεχωριστή μνεία στο πρόγραμμα «Σπίτι μου», διότι πιστεύω ότι συνειδητά από την Αντιπολίτευση γίνεται μια προσπάθεια υποβάθμισης του συγκεκριμένου προγράμματος, το οποίο όμως μέχρι στιγμής έχει δείξει ότι έχει προκαλέσει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από νέες οικογένειες. Έχουν εγκριθεί -ήταν λανθασμένα τα στοιχεία σας, οπότε να τα επικαιροποιήσω- εννέα χιλιάδες οκτακόσιοι είκοσι έξι φάκελοι ύψους 1.000.000.000 ευρώ, για τέσσερις χιλιάδες δικαιούχους έχουν ήδη εκταμιευτεί 378.000.000 ευρώ και έχουν συναφθεί σχεδόν τέσσερις χιλιάδες εξακόσιες συμβάσεις ύψους 440.000.000 ευρώ.

Πράγματι, είναι ένα πρόγραμμα πολύ θετικό, διότι κάποιος βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να μπορεί, ουσιαστικά παίρνοντας ένα επιδοτούμενο στεγαστικό δάνειο, να πληρώνει για το δικό του σπίτι μία μηνιαία δόση δανείου, σημαντικά χαμηλότερη από όσο θα πλήρωνε εάν νοίκιαζε το συγκεκριμένο σπίτι.

Όπως ξέρουμε καλά, όμως, είναι ένα ακριβό πρόγραμμα αυτό και αυτή τη στιγμή έχουμε φτάσει στα όρια των πόρων που έχουμε διαθέσιμους, για να μπορούμε να αξιοποιήσουμε τέτοιο χρηματοδοτικό εργαλείο για ένα αντίστοιχο πρόγραμμα.

Θέλω, επίσης, να θυμίσω ότι ήδη σήμερα που μιλάμε υπάρχει στήριξη ενοικίου για πολλές κατηγορίες συμπολιτών μας. Έχουμε σαράντα έξι χιλιάδες φοιτητές, οι οποίοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα. Επί δικής μας διακυβέρνησης αυξήσαμε το στεγαστικό επίδομα. Το κάναμε μέχρι και 2.000 ευρώ για τις περιπτώσεις που φοιτητές επιλέγουν να εγκατοικήσουν. Αυτό σημαίνει ότι δύο νέα παιδιά που θα επιλέξουν να μείνουν μαζί, θα πάρουν 4.000 ευρώ. Δεν είναι μικρό το ποσό, ειδικά για την περιφέρεια.

Ταυτόχρονα, μέσω ΣΔΙΤ, ένα από τα πιο σημαντικά έργα ΣΔΙΤ που έχει δρομολογήσει η Κυβέρνηση, προχωρούμε στην κατασκευή πέντε σύγχρονων εστιών σε ισάριθμα μεγάλα πανεπιστήμια: Δυτική Αττική, Θεσσαλία, δυτική Μακεδονία, Θράκη και Κρήτη. Σε αυτά θα μπορούν να φιλοξενοούνται τα επόμενα χρόνια οκτώ χιλιάδες φοιτητές.

Τέλος, να θυμηθούμε και κάτι το οποίο ξεχνάμε συχνά στη δημόσια συζήτηση. Υπάρχει σήμερα επίδομα ενοικίου 210 ευρώ μηνιαίως, δίνεται σε 240.000 οικογένειες και αυτό είναι ακόμα πιο απαραίτητο σε συνθήκες εισαγόμενης ακρίβειας και γι' αυτό και φέτος τα σχετικά κονδύλια αυξήθηκαν στα 400 εκατομμύρια ευρώ. Και, βέβαια, προχωρούμε και πολιτικές αποκλειστικά για τους αστέγους ειδικά της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Αναφέρομαι στο πρόγραμμα «Κάλυψη» και στο πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία για αστέγους». Με βάση το πρώτο, τετρακόσιες κατοικίες οι οποίες είχαν μισθωθεί για αλλοδαπούς οι οποίοι διακαίνονται άσυλο διατίθενται πλέον δωρεάν για συμπολίτες μας οι οποίοι λαμβάνουν το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα για τρία χρόνια και πάνω από εκατόν πενήντα οικογένειες έχουν στεγαστεί μέχρι στιγμής με αυτόν τον τρόπο σε ισάριθμα σπίτια. Η προτεραιότητα είναι πάντα στις μονογονεϊκές οικογένειες και στις οικογένειες με πολλά παιδιά, στους πολύτεκνους.

Το δεύτερο σχέδιο είναι πιο ολιστικό και λειτουργεί ως ένα μόνιμο εργαλείο για τη συνολική στήριξη προσώπων που δεν έχουν ούτε κατοικία ούτε εργασία. Είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ και άστεγους συμπολίτες μας οι οποίοι αξιοποίησαν το πρόγραμμα αυτό και είναι πολύ συγκινητικό όταν βλέπουμε ανθρώπους τους οποίους μπορούμε να τους πάρουμε το δρόμο, να τους δώσουμε ένα σπίτι, αλλά και ψυχολογική υποστήριξη, να τους βοηθήσουμε και με μία δουλειά, έτσι ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν ξανά στην απασχόληση, προκειμένου να σταθούν ξανά στα πόδια τους, γιατί αυτή η Κυβέρνηση αποδεικνύει στην πράξη ότι πρώτα και πάνω απ' όλα στέκεται δίπλα στους πιο ευάλωτους συμπολίτες. Δεν υπάρχουν αόρατοι συμπολίτες μας, ούτε ξεχασμένοι, ούτε πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αυτό σημαίνει ότι πάνω από τριακόσιες χιλιάδες συμπολίτες μας ήδη σήμερα που μιλάμε, μαζί και με το πρόγραμμα «Σπίτι μου», ωφελούνται με κάποιον τρόπο για τις ανάγκες στέγασής τους. Δεν είναι μικρός ο αριθμός αυτός.

Θα διαπιστώσετε, λοιπόν, κι εσείς ότι δεν είναι λίγα αυτά, κύριε Πρόεδρε, τα οποία έχουν γίνει με αιχμή το στεγαστικό και μάλιστα πολύ σύντομα θα λειτουργήσει και ένα πόρταλ στεγαστικής πολιτικής. Επειδή είναι πολλά τα προγράμματα, ο κάθε ενδιαφερόμενος θα μπορεί εύκολα να αναζητήσει και να βρει πληροφορίες για όλες τις ρυθμίσεις και για όλα τα προγράμματα, για να μπορεί να ενταχθεί σε αυτά, ώστε να ξέρει εγκαίρως αν τον ενδιαφέρουν και να προετοιμάζεται ανάλογα.

Όμως, ας μην κρυβόμαστε. Ένα σύνθετο πρόβλημα, για να μπορέσουμε να το τιθασεύσουμε, προϋποθέτει και χρόνο και προσήλωση, προϋποθέτει ευελιξία στους χειρισμούς, αλλά προϋποθέτει και κάτι σημαντικό. Προϋποθέτει συνείδηση του οικονομικού αποτυπώματος που θα αφήσει κάθε μέτρο. Μη ξεχνάμε

ότι η στεγαστική πολιτική είναι ένας μόνο πυλώνας της κοινωνικής πολιτικής και αυτή φυσικά είναι μέρος του γενικού οικονομικού οικοδομήματος της χώρας.

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, όπως είπατε, σήμερα είναι η ημέρα της ελληνικής γλώσσας, πάνω απ' όλα νομίζω ότι έχει αξία σ' αυτή την Αίθουσα να μιλάμε τη γλώσσα της αλήθειας. Άρα, είναι λάθος ο αφορισμός ότι γενικώς δεν μας ενδιαφέρει καθόλου το ζήτημα της στεγαστικής ακρίβειας. Νομίζω ότι σας το απέδειξα με επιχειρήματα. Δεν ακούστηκαν από εσάς, αλλά καλό είναι να μην ακούγονται και απλοϊκά επιχειρήματα περί πλαφόν στα ενοίκια, πολιτικές που αποδεδειγμένα δεν έχουν «δουλέψει» πουθενά και τελικά διαστρεβλώνουν πλήρως την αγορά. Γι' αυτό και επιμένω ότι όλα τα μέτρα πρέπει να είναι κοστολογημένα. Θυμάστε και τον διάλογο που είχαμε προεκλογικά για το κόστος της προεκλογικής σας δέσμευσης να κατασκευάσουμε ως κράτος εκατόν πενήντα χιλιάδες κοινωνικές κατοικίες;

Ούτε είναι και το Ταμείο Ανάκαμψης -να το τονίσω- το «φάρμακο» για πάσα νόσο. Για οποιαδήποτε δυσκολία υπάρχει στη χώρα, φαίνεται να επικαλούμαστε το Ταμείο Ανάκαμψης για να τη λύσουμε. Έχουμε καταθέσει συγκεκριμένα τις προτάσεις μας. Είναι ένα σημαντικό αναπτυξιακό εργαλείο, αλλά εξ όσων γνωρίζω δεν υπάρχει ακόμα ταμείο-pass, ώστε να μπορούμε να ξεπεράσουμε όλες τις αδυναμίες που μπορεί να έχουμε και να λέμε πάντα ότι το Ταμείο Ανάκαμψης είναι η λύση σε όλα τα προβλήματα της χώρας.

Και κάτι ακόμα, γιατί το αναφέρατε και καλά κάνατε. Κλειστά ακίνητα, τα οποία ανήκουν σε δήμους. Βεβαίως, αλλά ίσως πρέπει να το πείτε και στον δήμαρχο της Αθήνας, τον οποίο στηρίζετε πολιτικά. Ας διαθέσει τα κλειστά του ακίνητα σε ευάλωτα νοικοκυριά και όχι σε συλλογικότητες, για να μην μπορούν να κάνουν καταλήψεις κάπου αλλού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και, βέβαια, να μιλήσω λίγο για το επόμενο στοίχημα της πολιτικής μας, που δεν είναι άλλο από την κοινωνική αντιπαροχή. Πράγματι είναι μια πολιτική που θα χρειαστεί χρόνο για να υλοποιηθεί, αλλά από τη στιγμή που το κράτος έχει στην κατοχή του είτε ακίνητα υφιστάμενα είτε εκτάσεις οι οποίες παραμένουν ανεκμετάλλευτες, υπάρχει η δυνατότητα συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να κατασκευαστούν νέα διαμερίσματα και το κράτος θα μπορεί να κρατάει στην κυριότητα του ένα μέρος των νέων διαμερισμάτων για να μπορεί να τα ενοικιάζει με χαμηλότερο ενοίκιο εν είδει κοινωνικής πολιτικής. Θα φανταστούμε το μέτρο αυτό ως μια νέα μεγάλη πολιτική αντιπαροχής και βέβαια γιατί υπό προϋποθέσεις θα μπορούν στη συνέχεια να αγοράσουν το διαμέρισμα μέσα από ένα πρόγραμμα «Rent to own», συμψηφίζοντας την τιμή με τα ενοίκια που θα έχουν καταβάλει.

Τονίζω, όμως, ότι αυτά είναι προγράμματα μακροχρόνιας ωρίμανσης. Δεν θα λύσουν το πρόβλημα από τη μια στιγμή στην άλλη. Είναι, όμως, προγράμματα τα οποία πια πρέπει να υλοποιήσουμε. Χρειάζονται σοβαρή μελέτη και βέβαια συντονισμό σε όλες τις φάσεις τους και συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση.

Για να μην αφήσω ασχολίαστο το ζήτημα των βραχυχρόνιων μισθώσεων, νομίζω ότι είναι ένα θέμα το οποίο πρέπει να μελετηθεί περισσότερο. Δεν έχει εύκολη και προφανή λύση. Είναι βέβαιο, όμως, ότι οι μακροχρόνιες μισθώσεις έχουν βγάλει πολλά σπίτια από την αγορά, τα οποία θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για μακροχρόνια μίσθωση. Είναι επίσης σωστό αυτό το οποίο επισημαίνετε ότι υπάρχει ένας κίνδυνος συνολικής αλλοίωσης ολόκληρων γειτονιών, οι οποίες αποκλειστικά να κατοικούνται από επισκέπτες που νοικιάζουν σπίτια μέσω του Airbnb. Έχουμε ζητήσει και έχουμε συζητήσει ήδη με τον Υπουργό Εργασίας να φτιάξουμε μια ομάδα εργασίας η οποία θα μελετήσει το θέμα των βραχυχρόνιων μισθώσεων και θα προτείνει λύσεις σε έναν λογικό ορίζοντα, ώστε να καταλάβουμε καλύτερα πόσο συνεισφέρει η βραχυχρόνια μίσθωση πραγματικά στην αύξηση της τιμής των ακινήτων.

Κλείνω, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, εκφράζοντας για ακόμα μια φορά την ικανοποίησή μου για τη δυνατότητα που μας δόθηκε να κάνουμε αυτή τη συζήτηση. Δεν είναι συχνό στη Βουλή να μπορούμε να συζητάμε ουσιαστικά ζητήματα πολιτικής και να

προσπαθούμε να βρίσκουμε και κοινό τόπο για τη συνδιαμόρφωση προτάσεων.

Θα ξαναπώ, όμως, ότι το συνολικό άθροισμα των παρεμβάσεων μας για τα ζητήματα της στεγαστικής πολιτικής είναι 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ, αφορούν σ' αυτήν τη φάση εκατόν πενήντα χιλιάδες πολίτες και βέβαια συνδέονται και με άλλες σημαντικές πρωτοβουλίες, όπως είναι η ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού. Και αυτή με τη σειρά της επηρεάζει σημαντικά την αγορά ακινήτων, ειδικά σε περιοχές όπου έχουμε μεγάλη οικιστική πίεση. Είναι η μεγαλύτερη μεταρρύθμιση η οποία έχει γίνει στη χωροταξία τολμώ να πω από συστάσεως ελληνικού κράτους, σίγουρα από το 1923, όταν έγινε μια αντίστοιχη μεγάλη πολεοδομική μεταρρύθμιση τον προηγούμενο αιώνα. Είναι μία μεταρρύθμιση η οποία θα ξεκαθαρίσει τους κανόνες του παιχνιδιού για το πού μπορεί να χτίζει κάποιος, τι μπορεί να χτίζει και τι φυσικά δεν μπορεί να χτίζει και είναι κι αυτή μια σημαντική πρωτοβουλία.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω μία ειδική αναφορά στις τράπεζες, οι οποίες σήμερα ακόμα φαίνονται διστακτικές να χρηματοδοτήσουν την αγορά ακινήτων. Δεν είναι ενθαρρυντικά τα νούμερα των νέων στεγαστικών δανείων τα οποία δίνονται. Πρέπει, ειδικά τώρα που έχουν επανέλθει σε κανονικότητα, να είναι πιο τολμηρές.

Βέβαια, έχουμε δώσει τη δυνατότητα χρηματοδότησης στέγης και από μη τραπεζικά ιδρύματα, για να ανοίξει και λίγο αυτή η αγορά και να μην αισθάνεται κάποιος ότι το στεγαστικό δάνειο είναι απαγορευμένος καρπός. Δεν θα έπρεπε να είναι έτσι. Νομίζω ότι μπορούμε να δουλέψουμε με καλή πίστη σε αυτήν την κατεύθυνση.

Σας ευχαριστώ πολύ για αυτή την ερώτηση. Πιστεύω ότι απάντησα όσο πιο επαρκώς μπορούσα στα ερωτήματα που θέτετε. Νομίζω ότι ξεδίπλωσε και μία πτυχή των νέων πολιτικών μας οι οποίες θα δρομολογηθούν τους αμέσως επόμενους μήνες.

Σας ευχαριστώ.

(Ορθοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Ευχαριστούμε τον κύριο Πρωθυπουργό.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων, είκοσι τέσσερις μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 2^ο Δημοτικό Τοσίτσειο-Αρσάκειο και τριάντα δύο μαθητρίες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 2^ο Γυμνάσιο Χαϊδαρίου.

Σας καλωσορίζουμε στην Αίθουσα της Ολομέλειας.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Καλώ στο βήμα τον κ. Ανδρουλάκη για τη δευτερολογία του.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Κύριε Πρωθυπουργέ, θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω από τον Δήμο της Αθήνας γιατί η αναφορά σας μάλλον δείχνει ότι δεν το έχετε χωνέψει ακόμη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Μέσα σε έναν μήνα να προλάβει να ανοίξει κλειστά σπίτια ο κ. Δούκας στην Αθήνα είναι λίγο δύσκολο. Αλλά πέντε χρόνια ο κ. Μπακογιάννης όχι μόνο δεν άνοιξε κλειστά σπίτια αλλά έκλεισε και τους δρόμους ταλαιπωρώντας τον λαό της Αθήνας, με αποτέλεσμα να ηττηθεί στις δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Αγαπητοί συνάδελφοι, το Ταμείο Ανάκαμψης είναι ένα πολύ μεγάλο ευρωπαϊκό εργαλείο. Εμείς ως σοσιαλιστές πιστεύουμε ότι αυτό το εργαλείο πρέπει να έχει μόνιμα χαρακτηριστικά γιατί, αν δεν έχει μόνιμα χαρακτηριστικά, κάποτε το πολιτικό σύστημα και οι επόμενες κυβερνήσεις, Ταμείο Ανάκαμψης θα λέμε και θα κλαίμε. Εσείς είχατε μια πολύ μεγάλη ευκαιρία. Εμείς ευχόμαστε να έχουν και οι άλλες κυβερνήσεις. Το υπηρετούμε ως σοσιαλιστές. Να είναι μόνιμο το εργαλείο. Αλλά μπορεί να μην έχουν αν επικρατήσει η συντηρητική φιλοσοφία του «λίγο μαζί και πολύ

μόνοι» σε επίπεδο Βρυξελλών. Και το λέω αυτό γιατί μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης δέκα χιλιάδες νεόδημιτες κατοικίες θα μπορούσαμε να έχουμε βάλει σε πρόγραμμα κοινωνικής δεξαμενής κατοικιών με χρήματα λιγότερο του ενός δισεκατομμυρίου. Δέκα χιλιάδες. Είναι εξακόσιες πενήντα χιλιάδες κλειστά σπίτια σε όλη την Ελλάδα. Πρέπει βέβαια να γίνουν έλεγχοι για να δούμε και από τη ΔΕΗ πόσα από αυτά όντως είναι κλειστά ή δεν φορολογούνται τα ενοικιά τους και είναι στη «μαύρη» αγορά. Εάν είχαμε εφαρμόσει μια πενταετία τα κίνητρα που είπα προηγουμένως, σήμερα θα είχαμε άλλα αποτελέσματα διότι οι πολιτικές που αναφέρατε δεν έχουν φέρει αποτέλεσμα. Τι θέλετε να πούμε; Ότι έφεραν αποτέλεσμα όταν έχουμε τη μεγαλύτερη αύξηση ενοικίων στην Ευρώπη της τάξεως του 40% για οικογένειες και 50% για φοιτητές;

Το Ταμείο Ανάκαμψης έπρεπε να έχει αξιοποιηθεί για την υγεία, την παιδεία, την κοινωνική στέγαση και την πράσινη μετάβαση στο δίκτυο. Αυτοί θα έπρεπε να ήταν οι τέσσερις μεγάλοι πυλώνες αξιοποίησης του Ταμείου Ανάκαμψης. Αλλά αυτή είναι μια άλλη συζήτηση που θα έχουμε χρόνο να κάνουμε τους επόμενους μήνες.

Λέτε ότι «Δεν επηρεάζει τόσο πολύ η Golden Visa γιατί είναι 7% στο σύνολο των συμβολαίων». Golden Visa στο οροπέδιο Λασιθίου δεν υπάρχει. Golden Visa στη Φλώρινα δεν υπάρχει. Έχει αξία να δούμε το πραγματικό αποτύπωμα αυτού του πλαισίου της Golden Visa όταν το δούμε δήμο-δήμο και όχι να λέμε 7% πανελλαδικά. Μα, δεν έχει καμμία αξία στο σύνολο συμβολαίων το στοιχείο αυτό. Να σας πω, λοιπόν, τι έχει αξία. Το 2021, χίλιες οχτακόσιες είκοσι έξι αιτήσεις. Το 2022, τρεις χιλιάδες οχτακόσιες αιτήσεις. Το 2023, οχτώμις χιλιάδες αιτήσεις. Τεράστια αύξηση της Golden Visa. Άρα το 7% είναι παραπλανητικό. Πρέπει να καταλάβουμε ότι η πρότασή μας για κατάργηση ή αναστολή πρέπει να εφαρμοστεί άμεσα. Και μετά να γίνουν έρευνες για να ξανανοιξουν την Golden Visa σε συγκεκριμένες περιοχές. Όχι να αφήσουμε την Golden Visa να αφελλινίζει την ελληνική περιουσία και να έρθουμε μετά από δύο χρόνια και να πούμε «τώρα οι έρευνες είναι ώριμες». Όχι. Τώρα κατάργηση ή αναστολή, μετά οι έρευνες και μετά οι περιοχές που θέλουν αναθέρμανση της αγοράς ακινήτων.

Είπατε ότι κάποιοι κερδίζουν, ναι. Εγώ δεν λέω ότι κερδίζουν μόνο οι ολιγάρχες. Κυρίως οι πολύ πλούσιοι κερδίζουν αλλά κερδίζουν και οι άνθρωποι της μεσαίας τάξης που έχουν μια ακίνητη περιουσία, όπως πολλοί Έλληνες. Κάποτε οι περισσότεροι Έλληνες λόγω των ποσοστών ιδιοκατοίκησης και κουλτούρας του λαού μας. Όμως δεν μπορεί να λες ότι πάει καλά μια αγορά όταν αυτή η αγορά αφελλινίζεται και να τη συγκρίνουμε με τα χρόνια προ κρίσης. Μα προ κρίσης ήταν δικά μας τα ακίνητα. Δεν ήταν κατοίκων της Κίνας, του Ισραήλ, της Σαουδικής Αραβίας, της Τουρκίας. Ήταν δικά μας τα ακίνητα. Είναι βασικό στοιχείο αυτό για να συζητήσουμε τι σημαίνει άμεση ξένη επένδυση και πού οδηγεί. Δηλαδή, συγκρίνουμε μια αγορά του 2008 και τις τιμές ακινήτων, όταν αυτά τα ακίνητα ήταν λίγο υψηλότερα από ό,τι σήμερα με καλύτερους μισθούς. Αυτό είναι ένα άλλο στοιχείο. Δεν μπορείς να λες ότι τα ενοίκια αυξάνουν και πάνε να προσεγγίσουν τιμές προ κρίσης. Οι μισθοί, όμως, δεν είναι προ κρίσης, ούτε η ακρίβεια είναι προ κρίσης. Είναι μεγαλύτερη σήμερα. Άρα, εδώ μιλάμε για ένα συσσωρευμένο ζήτημα που το επίκεντρο είναι η ακρίβεια. Γιατί και η στέγαση κομμάτι της ακρίβειας είναι. Ανελαστική δαπάνη είναι και πρέπει να την αντιμετωπίσουμε. Δεν έχει αντιμετωπιστεί σε καμμία περίπτωση με ό,τι έχετε εφαρμόσει μέχρι σήμερα.

Το «Σπίτι μου», συμφωνούμε, είναι ένα καλό μέτρο. Εμείς δεν λέμε να μην έχουν δυνατότητα αυτοί οι εννέα χιλιάδες οχτακόσιοι Έλληνες, αυτές οι εννέα χιλιάδες οχτακόσιες οικογένειες να έχουν πρόσβαση σε αυτό το μέτρο. Το επίδομα ενοικίου είναι καλό μέτρο αλλά δεν το εφαρμόσατε εσείς. Προϋπήρχε. Εμείς λέμε τι έχει γίνει τώρα σε σχέση με την τεράστια στεγαστική κρίση. Γιατί δεν προϋπήρχε αυτό το ζήτημα. Άλλο είναι η αναθέρμανση της αγοράς ακινήτων και άλλο είναι η στεγαστική κρίση. Δεν μπορεί σήμερα να λέτε «μα έχουμε στεγαστική κρίση γιατί είχαμε αναθέρμανση της αγοράς ακινήτων». Άρα, αποτύχατε. Έπρεπε να είχαμε αναθέρμανση της αγοράς ακινήτων αλλά χωρίς στεγαστική κρίση. Αυτό σημαίνει πολιτεία που προ-

βλέπει. Πώς; Θα σας πω ευθύς αμέσως. Έπρεπε μόλις βλέπαμε να υπάρχει το τεράστιο αυτό ζήτημα στα αστικά κέντρα να βάλουμε περιορισμούς και όχι να λέμε εισπρακτικά μέτρα για το Airbnb. Όχι. Περιορισμούς. Δεν το ξέρατε; Μα είχαμε πολλά ευρωπαϊκά παραδείγματα όπως Λισαβόνα, η Βαρκελώνη. Γιατί δεν πήραμε τέτοια μέτρα; Είστε πέντε χρόνια Πρωθυπουργός.

Δεύτερο ζήτημα. Λέτε «να τα συζητήσουμε, ν' αποφασίσουμε». Ας δούμε από αύριο το πρωί πόσοι αγόρασαν για να δούμε και το κίνητρο της αγοράς τους. Το πραγματικό κίνητρο της αγοράς είναι για να αποκτήσουν βίza στην Ευρώπη; Για κάποιους είναι και αυτό. Μήπως τελικά αυτοί που έρχονται και αγοράζουν τα ακίνητα και τα κάνουν από την επόμενη μέρα Airbnb σε συνεργασία με εγχώριους κατασκευαστές, δεν θα είναι βίza αλλά θα είναι μπίζνα; Δεν θέλουμε εμείς αυτή τη μπίζνα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

Είναι εις βάρος του λαού μας. Είναι εις βάρος της νέας γενιάς. Αν θέλουν, λοιπόν, Golden Visa να επενδύσουν στην έρευνα, στον πρωτογενή τομέα, στη μεταποίηση. Μπορεί να υπάρχει Golden Visa με άμεσες ξένες επενδύσεις σε άλλους τομείς και όχι στα ακίνητα, κύριε Πλεύρη.

Επίσης, είχατε πει, νομίζω ο κ. Σκέρτσος, τον Σεπτέμβριο του 2022 προτάσεις πολύ κοντά σε αυτές που λέμε εμείς. Τον Σεπτέμβριο του 2022, όντως, είχατε αναφέρει ότι θα υλοποιήσετε ένα πρόγραμμα πολύ κοντινό σε αυτό που λέμε. Τι συνέβη τον Δεκέμβριο του 2022 και νομοθετήσατε άλλα πράγματα; Αυτό για μένα είναι ένα ερώτημα.

Όπως, επίσης, λέτε για τον ΦΠΑ στα νεόδημιτα. Ναι, είπαμε εμείς να μην υπάρχει κατάργηση του ΦΠΑ στα νεόδημιτα; Εμείς τι λέμε; Φορολογικά κίνητρα, αλλά για ποιους; Γι' αυτούς που έχουν ανάγκη. Διαφωνήσαμε ποτέ εμείς η μεσαία τάξη να έχει αφορολόγητη γονική παροχή; Όμως, ποια είναι, εν τέλει, η μεσαία τάξη σε μία χώρα τόσο μεγάλων ανισοτήτων; Είναι μεσαία τάξη να μπορεί κάποιος να μεταβιβάζει η οικογένειά του χρήματα, ακίνητα, μετοχές έως 4,8 εκατομμύρια στο σύνολο και 800.000 ανά γονέα; Γι' αυτούς μιλάμε; Έχουν αυτοί το πρόβλημα σήμερα; Ας ήταν το όριο 400.000 για να βοηθήσουμε τα παιδιά της μεσαίας τάξης και τους πιο αδύναμους Έλληνες. Λύνουμε, δηλαδή, το πρόβλημα το στεγαστικό με τις φορολογικές σας πολιτικές; Όχι, βεβαίως. Καμμία σχέση. Γι' αυτό λέμε για την ολιγαρχία. Γιατί για μας, κάποιος που μπορεί να μεταβιβάσει μέχρι 4,8 εκατομμύρια σε βίλες και ακίνητα σε καμμία περίπτωση δεν είναι ούτε μεσαίος ούτε μεγαλομεσαίος. Είναι αρκετά ισχυρός και πρέπει να φορολογηθεί. Λίγα; Λίγα. Αυτό σημαίνει φορολογική δικαιοσύνη. Άρα, τα φορολογικά κίνητρα που δώσατε μέχρι σήμερα κάποια είναι σωστά, κάποια είναι λάθος.

Επίσης, τα προγράμματα που έχετε εξαγγείλει. Γιατί μέχρι τρία χρόνια; Γιατί μέχρι τρία χρόνια να μπαίνουν σε δεξαμενή ενοικίου; Τι είναι τρία χρόνια; Σας λέω η Πορτογαλία έχει δεκαπέντε χρόνια. Δεν θέλει; Αντιδρά η ΠΟΜΙΔΑ; Να πάει πέντε χρόνια. Να πάει έξι χρόνια. Δηλαδή, θα πληρώνουμε εμείς την ανακατασκευή για τρία χρόνια μόνο; Κι αν θέλετε την άποψή μου, πρέπει να συνδέονται και τα χρήματα που παίρνει ο ιδιώτης για την ανακατασκευή με τον χρόνο που τον βάζει στη δεξαμενή.

Όπως επίσης, ποιο είναι το όριο ενοικίου; Η μόνη δέσμευση είναι τα τρία χρόνια. Άρα, πώς βοηθάμε να πέσουν τα ακίνητα; Ωραία, το βάζεις στην αγορά κι εκεί που πρέπει να δώσει το ακίνητο 500 ευρώ, το δίνει 800. Τι κέρδισαν οι φτωχότεροι Έλληνες και οι νέοι που θέλουν πρόσβαση σε αξιοπρεπή στέγαση, με χαμηλό ενοίκιο; Τι κερδίσανε; Τίποτα.

Άρα, περισσότερος χρόνος και με όριο ενοικίου. Αυτό είναι μία πολιτική στίβαρη που αντιμετωπίζει με τα κίνητρα ανακατασκευής αυτό το ζήτημα που αφορά την στεγαστική κρίση.

Όσον αφορά τις τράπεζες, συμφωνώ με αυτά που είπατε. Εσείς, όμως, είστε Πρωθυπουργός. Έχω πει από το Βήμα της Βουλής στον προϋπολογισμό ποιος τραπεζικός τομέας; Αυτός που έχει βγάλει 7,5 δισεκατομμύρια κέρδη και τα 3 δισεκατομμύρια είναι χρεώσεις και πανηγυρίζετε που μπήκαν 41 εκατομμύρια πρόστιμο από την Επιτροπή Ανταγωνισμού; 41 εκατομμύρια στα 3 δισεκατομμύρια; Ποιος τραπεζικός τομέας; Πού έβαλε πλάτη;

Είναι τεράστια τα ζητήματα για τις ανισότητες. Εδώ τα πράγματα είναι πάρα πολύ απλά. Το μείγμα αυτής της πολιτικής που ακολουθείτε δεν βοηθά να μειωθούν οι ανισότητες. Δεν επιτρέπει να δοθούν ευκαιρίες στις νεότερες γενιές. Πρέπει να αλλάξει το μείγμα. Γι' αυτό χρειαζόμαστε μια προοδευτική προσέγγιση στα πράγματα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής)

Δεν είναι τυχαίο που οι προτεραιότητές σας στο Ταμείο Ανάκαμψης ήταν άλλες από αυτές που ήταν σε χώρες της Ιβηρικής που έχουν σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις.

Θυμάμαι που λέγατε εκατόν πενήντα χιλιάδες κατοικίες θα κατασκευάσουμε; Αυτό είναι πολλά δισεκατομμύρια. Και σας λέω. Με περίπου 1 δισεκατομμύριο, ίσως και λιγότερα, κατασκευάζεις δέκα χιλιάδες κατοικίες. Με σημερινές τιμές. Μπορούμε. Αρκεί να το πιστέψουμε. Αρκεί να πάρουμε απόφαση ότι θα βάλουμε στόχο πενταετίας εκατόν πενήντα χιλιάδες κατοικίες για τους φτωχότερους Έλληνες!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής)

Έχουμε χρέος αυτή την εποχή της φτώχειας, της ακρίβειας, των ανισοτήτων να υλοποιήσουμε τέτοια μεγάλα, φαραωνικά προγράμματα για να στηρίξουμε όλες αυτές τις οικογένειες και τους φοιτητές.

Κλείνοντας, θέλω να σας πω ότι πραγματικά εμείς έχουμε διάθεση συναίνεσης. Κι έχουμε διάθεση συναίνεσης γιατί δεν ερχόμαστε εδώ μανιχαϊστικά να πούμε «άσπρο ή μαύρο». Ερχόμαστε εδώ παραγωγικά και είτε προσπαθούμε να μεταφέρουμε βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές στη χώρα μας, είτε παρατηρώντας τα πραγματικά στοιχεία να προτείνουμε δικές μας πολιτικές για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα.

Οι δικές σας απέτυχαν. Κάνετε προσπάθειες; Να δεχθώ ότι κάνετε και κάποιες προσπάθειες. Απέτυχαν, όμως, όταν τα νομικά έχουν αυξηθεί 40% για τις οικογένειες και 50% για τους φοιτητές από το 2018, όταν είστε Κυβέρνηση από το 2019 μέχρι σήμερα. Τι να κάνουμε; Αυτό λένε τα επίσημα στοιχεία, αυτό λέει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αυτό λέει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρα, πρέπει να κάνουμε κάτι. Σας προτείνουμε τρία μέτρα. Εύχομαι να φύγουμε από τη σημερινή συζήτηση αποφασίζοντας αυτά τα μέτρα να υλοποιηθούν άμεσα κι αν θέλετε την άποψή μου με προτεραιότητα που να είναι αποτρεπτικό και για άλλους που σκέφτονται να κάνουν την Golden Visa μπίτζα. Όσοι «ψώνισαν» μέχρι σήμερα είτε για ιδιοκατοίκηση είτε για μακροχρόνια μίσθωση. Δεύτερον, κατάργηση ή αναστολή. Και τρίτον, κοινωνικές κατοικίες, πρόγραμμα είτε νεόδμητων, είτε με κριτήρια ανακατασκευής, είτε με φορολογικά κίνητρα που σας είπα προηγουμένως. Τρία μέτρα, τρεις λύσεις για αξιοπρέπεια και προοπτική που τόσο χρειάζεται και αξίζει ο ελληνικός λαός.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι ένας μαθητές και μαθήτριες και ένας εκπαιδευτικός συνοδός τους από το 2^ο Γυμνάσιο Χαϊδαρίου, (δεύτερο τμήμα).

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει αμέσως μετά ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας για τη δική του δευτερολογία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κύριε Ανδρουλάκη, μπορούμε να συζητήσουμε πολύ για την αποτελεσματικότητα της πολιτικής μας στο ζήτημα της στέγης. Όπως σας είπα, είναι μια πολιτική η οποία δεν μπορεί να δείξει αποτελέσματα από τη μια στιγμή στην άλλη. Αισθάνομαι, όμως,

ότι σε έναν βαθμό το γεγονός ότι η Νέα Δημοκρατία έχει ασχοληθεί συστηματικά με το ζήτημα αυτό το οποίο αφορά τους πιο ευάλωτους συμπολίτες μας, σας έχει λίγο βραχυκυκλώσει πολιτικά. Διότι δεν περιμένετε από μία κεντροδεξιά, φιλελεύθερη παράταξη πράγματι να δρομολογήσει προγράμματα τα οποία αφορούν σήμερα τους πιο ευάλωτους συμπολίτες μας. Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Το αποτέλεσμα είναι ότι ενώ επί της ουσίας συμφωνούμε σε πάρα πολλά από αυτά τα οποία λέμε, εσείς να επιμένετε να ανακαλύπτετε διαχωριστικές γραμμές εκεί που απλά δεν υπάρχουν.

Αναφερθήκατε σε αυτά τα οποία νομοθέτησε η Κυβέρνηση και σε αυτά τα οποία είχε παρουσιάσει ο κ. Σκέρτσος. Μα, ό,τι παρουσιάσαμε το νομοθετήσαμε και η βασική μας πολιτική επιλογή παραμένει η ίδια: Πώς θα μπορέσουμε από τη μία να στηρίξουμε ένα σημαντικό αριθμό νέων συμπολιτών μας -γιατί ο αριθμός μπορεί να είναι εννιά χιλιάδες νομισματικά, αλλά μιλάμε για ζευγάρια, μιλάμε για ζευγάρια με παιδιά, άρα οι πραγματικοί ωφελούμενοι είναι πολύ περισσότεροι- μέσα από προγράμματα όπως το «Σπίτι μου», το οποίο θα στοιχίζει κοντά στο 1 δισεκατομμύριο, με ισοδύναμο αποτέλεσμα ουσιαστικά με αυτό το οποίο εισηγείστε εσείς. Και βέβαια, πώς θα μπορέσουμε να δώσουμε κίνητρα για να μπορέσουμε να φέρουμε στην αγορά ακινήτων περισσότερα κλειστά διαμερίσματα, μέσα από μια σειρά από προγράμματα, για τα οποία σας έχω μιλήσει και με τα οποία δεν διαφωνείτε, στα πλαίσια των δημοσιονομικών δυνατοτήτων μας και αξιοποιώντας ευρωπαϊκούς πόρους και το πώς μπορούμε να ανακατασκευάσουμε κλειστά διαμερίσματα. Και τέλος, πώς θα περιορίσουμε, ενδεχομένως, μία ζήτηση προς τις υπηρεσίες βραχυχρόνιας μίσθωσης έτσι ώστε να στρέψουμε περισσότερα ακίνητα στη μακροχρόνια μίσθωση.

Αυτά λέμε, σε μεγάλο βαθμό αυτά λέτε. Άρα, ας μην ανακαλύπτουμε τεχνικές διαφορές, ούτε να επικαλούμαστε ποιος έχει τα πρωτεία σε αυτήν την πολιτική. Η Κυβέρνηση νομοθετεί και όπου υπάρχουν προτάσεις από την Αντιπολίτευση οι οποίες να βελτιώνουν κυβερνητικές πολιτικές, εδώ είμαστε να τις ακούσουμε.

Σας είπα ξεκάθαρα, για το ζήτημα της Golden Visa, πολύ σύντομα θα δείτε νέες παρεμβάσεις, οι οποίες θα απαντήσουν στο πρόβλημα της διαφοροποίησης του ύψους της Golden Visa, ειδικά για τις περιοχές εκείνες όπου υπάρχει μεγάλη οικιστική ζήτηση. Είμαι διατεθειμένος να συζητήσω με τον Υπουργό -δεν μπορώ να σας απαντήσω τώρα, μου φαίνεται λογική η πρότασή σας- άμεσα -αυτό μπορεί να γίνει πολύ σύντομα- να νομοθετήσουμε, έτσι ώστε τα ακίνητα που αποκτώνται με την Golden Visa να κατευθύνονται προς μακροχρόνια μίσθωση. Άρα στο ζήτημα αυτό δεν βλέπω να υπάρχει καμία ουσιαστική διαφορά.

Από εκεί και πέρα, μπλέχτηκα λίγο με τα νούμερα που είπατε για το Ταμείο Ανάκαμψης. Είπατε να κατασκευάσουμε δέκα χιλιάδες σπίτια. Με κόστος περίπου 100.000 το σπίτι;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εκατόν πενήντα χιλιάδες.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Εκατόν πενήντα χιλιάδες, άρα 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ (Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής): Δέκα χιλιάδες.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Αυτό είναι δέκα χιλιάδες σπίτια. Δέκα χιλιάδες σπίτια είναι τα σπίτια τα οποία τελικά διαθέτουμε μέσα από το πρόγραμμα «Σπίτι μου». Ισοδύναμο αποτέλεσμα έχουμε. Δέκα χιλιάδες σπίτια σας διαβεβαιώνω ότι δεν θα λύσουμε σήμερα το πρόβλημα της στέγης στη χώρα μας. Εμείς επιλέξαμε να κάνουμε μια διαφορετική πολιτική και να κατευθύνουμε πόρους υφιστάμενους μέσα από ένα μέτρο το οποίο κινητοποιήσε και την αγορά και κυρίως, κύριε Ανδρουλάκη, έδωσε τη δυνατότητα σε ανθρώπους με χαμηλά εισοδήματα να πάρουν στεγαστικό δάνειο με 17.000 οικογενειακό εισόδημα. Δεν θα περνούσε καν την πόρτα της τράπεζας αυτός ο συμπολίτης μας, αν ήθελε να διεκδικήσει ένα στεγαστικό δάνειο. Τώρα ήρθε και το πήρε. Είναι στοχευμένα προγράμματα τα οποία στρέφονται στους πιο ευάλωτους συμπολίτες μας.

Τέλος, να πω και κάτι το οποίο αφορά συνολικά το Ταμείο Ανάκαμψης. Κοιτάξτε, το Ταμείο Ανάκαμψης το διαπραγματεύτηκε

αυτή η Κυβέρνηση και το διαπραγματεύτηκα εγώ προσωπικά. Ξεκινήσαμε με 31 δισεκατομμύρια ευρώ και τώρα είμαστε στα 36 δισεκατομμύρια ευρώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Είναι μια επιτυχία για τη χώρα. Είναι μια επιτυχία που θέλω να σας θυμίσω -θα παρευρεθώ και μετά σε μια εκδήλωση του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος- ότι δεν ήταν καθόλου αυτονόητη. Κάποιοι από εμάς βγήκαμε μπροστά -μήνες πριν τον Ιούλιο του 2020, όταν συμφωνήθηκε-, ζητώντας έναν νέο τρόπο, μια νέα μεγάλη υπέρβαση για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε αξιοποιώντας πόρους, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, να μπορέσουμε να στηρίξουμε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες μετά την πανδημία που θα τονώσουν συνολικά τις μεγάλες ευρωπαϊκές προτεραιότητες -την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, την κοινωνική συνοχή, τις δεξιότητες στην αγορά εργασίας, την ανταγωνιστικότητα- και αυτό συμφωνήθηκε και κατοχυρώθηκε. Ναι, είμαι υπερήφανος που η χώρα μας έχει ένα πολύ συγκροτημένο πρόγραμμα, με πολλαπλό αποτύπωμα, σε πολλούς διαφορετικούς τομείς, προφανώς και με έντονο κοινωνικό αποτύπωμα.

Αναφερθήκατε στην υγεία. Σας προσκαλώ, λοιπόν -θα σας καλέσω-, να πάμε μαζί στα επόμενα εγκαίρια -τα οποία θα κάνουμε- κέντρων υγείας και νοσοκομείων, χρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Ανάκαμψης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Ήμασταν με τον κύριο συνάδελφο από τον Πειραιά μαζί στο «Τζάνειο». Πήγαμε στο «Τζάνειο» να δούμε τους νέους ορόφους οι οποίοι ανακατασκευάζονται με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης. Η εικόνα είναι συγκλονιστική. Το πριν -αυτό το οποίο είδα, μια θλιβερή εικόνα- δεν ταιριάζει σε μια ευρωπαϊκή χώρα. Το μετά είναι η εικόνα ενός σύγχρονου νοσοκομείου. Είναι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης. Τμήματα επειγόντων περιστατικών, κέντρα υγείας ανακατασκευάζονται πλήρως με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης. Άρα, ας σταματήσει και αυτός ο μύθος ότι δεν έχουμε κατευθύνει πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης προς υποδομές με κοινωνικό χαρακτήρα, διότι πολύ απλά δεν είναι αλήθεια.

Από εκεί και πέρα, όμως, εγώ θα συγκρατήσω κάτι το οποίο είπατε και νομίζω έχει μια αξία να το επισημάνουμε, διότι επί της αρχής συμφωνώ σε αυτή την προσέγγιση. Τι είπατε; Το Ταμείο Ανάκαμψης ήταν μια -θα έλεγα- μεγάλη υπέρβαση την οποία έκαναν οι φειδωλοί της Ευρώπης υπό την πίεση και της πανδημίας και λέτε -και σωστά κατά την άποψή μου- ότι πρέπει να αποκτήσει μόνιμα χαρακτηριστικά. Τι σημαίνει αυτό; Όταν τελειώσει το Ταμείο Ανάκαμψης το 2025, 2026 -δεν ξέρουμε αν θα πάρει παράταση, εμείς προγραμματίζουμε πάντως την υλοποίηση των δικών μας έργων, υπό την εποπτεία του κ. Παπαθανάνη, ώστε να μη δοθεί παράταση στην υλοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης-, θα μπορέσουμε να έχουμε ένα επόμενο ταμείο ανάκαμψης;

Πρέπει να σας πω ότι ο μόνος τρόπος για να μπορέσουμε να κατοχυρώσουμε την πειστικότητα των επιχειρημάτων μας είναι αν αποδείξουμε ότι τα χρήματα τα οποία διαθέσαμε και δανείστηκε η Ευρώπη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έπιασαν τόπο. Αυτό σημαίνει γρήγορη υλοποίηση των έργων, απόλυτη διαφάνεια, η οποία εξασφαλίζεται μέσα από ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο αιρεσιμότητων και τελικά απόδειξη ότι και το Ταμείο Ανάκαμψης είχε μια σημαντική συνδρομή ως προς τους κεντρικούς στόχους τους οποίους θέτει η Ευρώπη.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις θέλουμε η χώρα μας να είναι πρωταγωνίστρια και ναι, να μπορέσουμε να πάμε μετά -και δεν είναι διαφορετική η άποψη και του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος- και να διεκδικήσουμε ένα νέο ταμείο ανάκαμψης, όταν με το καλό αυτό θα έρθει. Δεν θα είναι εύκολη αυτή η διαπραγμάτευση και μακάρι να μπορέσουμε σε αυτό να συμπέσουμε οι μεγάλες πολιτικές οικογένειες της Ευρώπης και να αφήσουμε στην άκρη τις όποιες αντιπαράθεσεις στο Ευρωκοινοβούλιο -που συχνά έχουν και έναν προεκλογικό χαρακτήρα-, για να μπορέσουμε να συμφωνήσουμε στα μεγάλα, τα οποία αφορούν τις ζωές των Ευρωπαίων πολιτών και φυσικά και των συμπολιτών μας στην Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συ-

νάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση της επίκαιρης ερώτησης προς τον Πρωθυπουργό και ολοκληρώθηκε εντός θέματος -το νίζω-, το οποίο δεν είναι σύνθετο. Είναι, όμως, σημαντικό το θέμα της στέγης, οπότε το αντιλαμβανόμαστε αυτό. Επανερχόμαστε στη συζήτηση των υπολοίπων επικαίρων ερωτήσεων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεχίζουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον κύκλο των επίκαιρων ερωτήσεων μετά την επίκαιρη ερώτηση προς τον Πρωθυπουργό.

Ξεκινάμε με την τέταρτη, με αριθμό 670/4-2-2024, επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Δωδεκανήσου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ -Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Νικητιάδη προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Η αδιάλλακτη στάση της Κυβέρνησης ως προς τη χρονική επέκταση του επιδόματος ανεργίας οδηγεί χιλιάδες εποχικώς εργαζόμενους στον θυμό και την απόγνωση».

Κύριε Νικητιάδη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι πανθομολογούμενο ότι η συμβολή του τουρισμού στην οικονομία της χώρας, εμμέσως, πλησιάζει το 25%. Ταυτοχρόνως, ο τουρισμός διασφαλίζει την απασχόληση σε ένα ποσοστό που πλησιάζει περίπου το 20%. Γνωρίζετε και γνωρίζουμε όλοι, ότι στα δύσκολα χρόνια των μνημονίων ο τουρισμός ήταν ο οικονομικός τομέας που κυριολεκτικά αποτέλεσε δεκανίκι και στυλοβάτη για την οικονομία της χώρας, για να κρατηθεί η χώρα όρθια.

Εμείς στην περιοχή μας, γιατί για την περιοχή μας αναφέρομαι στην ερώτηση, δηλαδή στη Ρόδο, στην Κω, στην Κάρπαθο, στην Κάλυμνο, στη Λέρο, στην Πάμο, έχουμε δεκάδες χιλιάδες άτομα που απασχολούνται στον τουριστικό τομέα, είτε σε ξενοδοχεία είτε στον επισιτισμό. Μόνο στη Ρόδο δηλαδή είναι καταγεγραμμένοι σαράντα οκτώ χιλιάδες ξενοδοχοϋπάλληλοι και στην Κω, μαζί με τους υπαλλήλους του επισιτισμού, ανέρχονται στις δεκαπέντε χιλιάδες.

Αυτοί οι άνθρωποι δουλεύουν δώδεκα ώρες την ημέρα τουλάχιστον, επτά ημέρες την εβδομάδα, χωρίς άδεια, χωρίς ρεπό. Όταν διακοπεί η εργασία τους -πολλές φορές πηγαίνει για τέσσερις μόνο μήνες τον χρόνο, σε άλλες πέντε, σε άλλες έξι, σε μερικές επτά- λαμβάνουν ένα μικρό επίδομα για δύο, τρεις, τέσσερις ή πέντε μήνες στην καλύτερη περίπτωση, που είναι πενιχρό όμως. Τους υπόλοιπους μήνες -που φτάνουν για άλλους τους πέντε μήνες, τους τέσσερις ή τους τρεις- αυτοί οι άνθρωποι δεν έχουν κανένα εισόδημα.

Ταυτοχρόνως, παρατηρούμε απίστευτες ελλείψεις στο προσωπικό, αν έχετε παρακολουθήσει τα τεράστια διαρθρωτικά προβλήματα του τουρισμού τα τελευταία χρόνια. Το 2021 είχαμε έλλειψη προσωπικού στα ξενοδοχεία πενήντα τρεις χιλιάδες διακόσια σαράντα εννέα άτομα. Το 2022 είχαμε έλλειψη προσωπικού εξήντα χιλιάδες διακόσια είκοσι πέντε άτομα. Και την περσινή χρονιά είχαμε έλλειψη προσωπικού πενήντα τρεις χιλιάδες διακόσια είκοσι εννέα άτομα.

Για να μην έχετε καμμία αμφιβολία για τα στοιχεία που σας παραθέτω, κάνω ανάγνωση από τη μελέτη του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου που ανατέθηκε στο ΥΠΕΡ. Τα στοιχεία που σας λέω είναι επίσημα στοιχεία για την έλλειψη προσωπικού. Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Σημαίνει ότι ο κόσμος φεύγει, εγκαταλείπουν την εργασία τους στα ξενοδοχεία. Υπάρχει τεράστιο πρόβλημα στα ξενοδοχεία. Κάτι πρέπει να κάνουμε. Πρέπει να κρατηθούν αυτοί οι άνθρωποι γιατί δημιουργείται πρόβλημα και στην ποιότητα πλέον των παρεχόμενων υπηρεσιών με το εισερχόμενο εργατικό δυναμικό που έρχεται από ξένες χώρες.

Είναι λοιπόν δύο τα ερωτήματα:

Γιατί αρνείστε να καταβάλλετε επίδομα τους μήνες που δεν το λαμβάνουν; Γιατί δεν επεκτείνετε χρονικά το επίδομα ανεργίας; Έχετε υπολογίσει ποιο είναι το κόστος και το αρνείστε; Διότι αν μου λέγατε ότι είναι 5 δισεκατομμύρια, θα σας έλεγα: «Οχι, δεν μας παίρνει». Έχετε υπολογίσει, όμως, για να μου απαντήσετε;

Θέλω, επίσης, να μου πείτε πώς σκοπεύετε να αντιμετωπίσετε αυτή τη διαρκώς αυξανόμενη έλλειψη προσωπικού στα ξενοδοχεία μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Κύριε Σπανάκη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα χρειαστώ την ανοχή σας στον χρόνο, κύριε Πρόεδρε, για να τεκμηριώσω κατά τον καλύτερο τρόπο την απάντησή μου.

Κύριε Νικητιάδη, είστε ένας έμπειρος κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Δωδεκανήσου. Εάν σήμερα πάτε στην Παλιά Πόλη, στα Εκατό Μαγαζιά -για να μιλάμε λίγο και τη γλώσσα του νησιού σας- και ρωτήσετε τους επαγγελματίες: «Είναι τα πράγματα όπως το 2019;» τι θα σας απαντήσουν; Θα σας απαντήσουν ότι έχουμε επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και ότι αυτή τη στιγμή έχουμε αύξηση των τουριστών.

Το λέει, λοιπόν, αυτό ο Υφυπουργός στον Βουλευτή της Δωδεκανήσου που ρωτά: Όχι, το λένε -γιατί αναφέρεστε στην ερώτησή σας και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου- αυτή τη στιγμή τα στοιχεία του ΣΕΤΕ.

Και τα καταθέτω στα Πρακτικά, παρακαλώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πρόκειται για τις αυξήσεις που έχουμε από το 2019 ως το 2023, σε τζίρους, σε αφίξεις αεροπλάνων, σε πρόσωπα και σε μήνες. Να σας πω μόνο, γιατί μας ακούνε και φαντάζομαι ότι την απάντησή μου θα την ακούσουν και οι νησιώτες μας και οι Δωδεκανήσιοι, ότι τον μήνα Μάρτιο του 2023 οι αφίξεις -προσέξτε, μόνο για τον μήνα Μάρτιο- ήταν δέκα χιλιάδες οκτακόσιες σαράντα οκτώ. Ξέρετε πόσες ήταν τον Μάρτιο του 2019; Μόλις ενενήντα τέσσερις.

Άρα, το ερώτημά σας αν έχουμε επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, αποδεικνύεται με πολλούς τρόπους. Πρώτον, από τις αεροπορικές αφίξεις. Δεύτερον, από τους τζίρους. Και φυσικά θα μου πείτε ότι έχουν χτιστεί νέες τουριστικές μονάδες. Και σας απαντώ: Η αύξηση, όμως, των αφίξεων και των προσώπων που έρχονται στη χώρα μας είναι πολλαπλάσια της αύξησης των κλινών.

Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεύτερον, ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι το επίδομα λαμβάνεται με ένα συγκεκριμένο τρόπο. Εάν ο εργαζόμενος εργάστηκε από εκατό έως εκατόν σαράντα εννέα μέρες, δικαιούται τρεις μήνες και πέντε μέρες και εάν εργάστηκε από εκατόν πενήντα ως διακόσιες τριάντα μέρες, τότε μπορεί να επιλέξει αν θα επιδοτηθεί για τρεις μήνες και πέντε μέρες ή αν θα επιδοτηθεί ως κοινός άνεργος.

Να σας πω μόνο ότι για το 2023 -ακούστε με, κύριε Νικητιάδη, αυτά τα στοιχεία μπορεί να σας ενδιαφέρουν- έχουμε επίδομα ανεργίας στον εποχικό τουρισμό 172.940 ευρώ. Το 2022 είχαμε 167.000 ευρώ. Και όσον αφορά αυτούς που μπορούν να πάρουν εφάπαξ τα 610 ευρώ, έχουμε πενήντα δύο χιλιάδες πεντακόσιους εξήντα τρεις εργαζόμενους του τουρισμού και του επισιτιστικού κλάδου που πήραν αυτό το επίδομα.

Και έρχεται τώρα το ερώτημα: Πότε τελικά είναι η τουριστική περίοδος; Ξεκινάει τον Μάρτη και φτάνει ως τον Νοέμβρη. Αυτό δεν ήταν το 2019. Δεν ήταν τα προηγούμενα χρόνια. Γίνεται σήμερα. Γιατί έχουμε μια στοχευμένη και συγκροτημένη πολιτική, το Υπουργείο Τουρισμού, το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Εργασίας, όπου μπορούμε να κάνουμε σύγχρονες πολιτικές. Στη δευτερολογία μου θα πω περισσότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, ζητήσατε περισσότερο χρόνο, αλλά ήσασταν συνεπής.

Κύριε Νικητιάδη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, χαίρομαι κατ' αρχάς που ανατρέξατε σε στοιχεία του ΣΕΤΕ γιατί αντιλαμβάνομαι ότι, καθώς είστε Υφυπουργός Εργασίας και όχι Τουρισμού, λογικό είναι μην έχετε εμβαθύνει στα θέματα του τουρισμού.

Γιατί πήγατε στο '19 και δεν πήγατε στο '81; Από το '81 -σημειώστε το, είναι λογικό να μην το ξέρετε- και μετά οι Ροδίτες έλεγαν στη Ρόδο: Ο τουρισμός μας σταματάει από παρέλαση σε παρέλαση. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Διακοσίες δέκα ημέρες, επτά μήνες είχαμε φουλ τουρισμό. Δεν το ξέρετε, γιατί μου αναφέρεστε στο '19 και νομίζετε ότι το '19 άρχισε να υπάρχει αύξηση. Το '81 είχαμε επτά μήνες.

Για να πιστοποιήσετε αυτό που σας λέω είναι γεγονός ότι όλες οι μελέτες που γίνονταν τότε, προκειμένου να υπαχθεί μία επιχείρηση στον αναπτυξιακό νόμο 1262, αναφέρονταν για τη βιωσιμότητα διακοσίες δέκα μέρες εργασία και από εκεί έβγαίνε η κερδοφορία και η βιωσιμότητα της επιχείρησης. Το λέω αυτό, για να ανατρέξετε και να μην έχετε καμμία αμφιβολία ότι προσπαθώ να σας δώσω λανθασμένα στοιχεία.

Αυτά, λοιπόν, που μου λέτε για το '19, εγώ τα ακούω. Αυξήσεις, συμφωνώ. Αφίξεις περισσότερες, συμφωνώ. Ο εργαζόμενος τους μήνες που κάθεται, παίρνει κάτι; Παλαιότερα δεν είχε το επίδομα ανεργίας ολόκληρο το χρόνο, ενώ τώρα περιορίστηκε; Κάθονταν οι εργαζόμενοι χωρίς να παίρνουν οτιδήποτε για δυο, τρεις ή και πολλές φορές για τέσσερις μήνες; Κόπηκε το επίδομα αυτό.

Η Κυβέρνησή σας επιλέγει για τις εξαιρετικές οικονομικές της επιδόσεις. Αναβάθμιση από τη Standard and Poor's, αναβάθμιση από τους άλλους οίκους αξιολόγησης, υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης. Γιατί, λοιπόν, δεν δίνετε το επίδομα; Κόπηκε τα χρόνια των μνημονίων, που λογικώς γίνοντουσαν περιορισμοί παντού και κόσψανε και αυτό το επίδομα. Τώρα, όμως, που ξεφύγαμε, τώρα που επιλέγετε ότι πηγαίνετε τόσο καλά με τα οικονομικά, για ποιο λόγο δεν δίνετε αυτό το επίδομα;

Και θέλω, κύριε Υπουργέ, ολοκληρώνοντας, να σας τονίσω ότι το επάγγελμα του ξενοδοχοϋπαλλήλου και του υπαλλήλου επισιτισμού είναι το δυσκολότερο όλων και θα σας πω γιατί. Δεν είναι απλά ότι εργάζονται εξαντλητικά, δεν είναι απλά ότι δεν έχουν ρεπό δώδεκα ώρες, ταυτοχρόνως αυτοί οι άνθρωποι, ο ρεσεψιονίστας, η σερβιτόρα, ο σερβιτόρος, η καθαρίστρια, η καμαριέρα, είναι υποχρεωμένοι -και δεν το κάνουν βέβαια από υποχρέωση- όσο βάσανο και να τραβάνε να χαμογελούν και να δείχνουν την ευγένειά τους στον επισκέπτη μας. Και αυτό που σας λέω, σας το λέω και βιωματικά.

Άρα, εμείς αυτούς τους ανθρώπους, που πραγματικά ξεπερνούν τον εαυτό τους, δεν έχουμε υποχρέωση να δούμε το διαρθρωτικό πρόβλημα που δημιουργείται στην οικονομία και στον τουρισμό από την έλλειψη προσωπικού; Δύο ζητήματα είναι. Και αντιλαμβάνομαι ότι τελικώς δεν έχετε υπολογίσει ποιο θα είναι πια αυτό το κόστος για τον κρατικό προϋπολογισμό. Γιατί δεν το βλέπετε; Να δείτε μήπως είναι τέτοιο που μπορεί να ανταποκριθείτε και να σταματήσουμε να φέρνουμε πενήντα χιλιάδες εργαζόμενους από το Πακιστάν, από την Αίγυπτο και από διάφορες άλλες χώρες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε Νικητιάδη, έχασα να σας πω ότι στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ακούμε. Έχουμε την πόρτα μας ανοικτή και ακούμε τους κοινωνικούς εταίρους, τα σωματεία και μεμονωμένα τον κάθε πολίτη και πολύ περισσότερο τον κάθε εργαζόμενο, μιας και είμαστε Υπουργείο Εργασίας.

Θέλω να σας πω ότι με τον τελευταίο νόμο προβλέψαμε ότι οι άνεργοι μπορούν να εργάζονται -προσέξτε- χωρίς να τους κόβεται το επίδομα έως δώδεκα μεροκάματα το μήνα, τρεις ημέρες εβδομαδιαίως έχουμε πει έως δώδεκα το μήνα. Ήταν κάτι το οποίο ήταν ένα αίτημα των σωματείων. Αυτή τη στιγμή, λοιπόν, εμείς προσπαθούμε να επιλύσουμε ζητήματα.

Πάμε τώρα στην ερώτησή σας, τι σκοπεύετε να κάνετε για τη διαρκώς αυξανόμενη έλλειψη προσωπικού. Ναι, κύριε Νικητιάδη, η Κυβέρνηση Μητσοτάκη πήρε την ανεργία στο 17% και την έχει πάει στο 9,2% και έχουμε στρατηγικό στόχο να την πάμε και στο 8%. Βέβαια από το 9,2% στο 8% είναι ακόμα πιο δύσκολο, γιατί έχουμε να κάνουμε στοχευμένες πολιτικές. Ναι, είναι ένα πρόβλημα. Πρέπει και εδώ τα κόμματα της Αντιπολίτευσης -είναι πάρα πολύ σημαντικό- να αρθρώσουν έναν προτασιακό λόγο.

Πάμε, όμως, να δούμε το τι κάνουμε εμείς. Προσέξτε! Πρώτα απ' όλα να σας πω ότι στις 30 Μαρτίου, τώρα σε λίγες εβδομάδες, στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας εδώ στο Φάληρο, στον Πειραιά, θα γίνουν οι ημέρες καριέρας μόνο για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, προκειμένου να παντρέψουμε και να συνταιριάξουμε την προσφορά με τη ζήτηση και να μπορέσουν να βρουν εργαζόμενους οι ξενοδοχειακές μονάδες και οι τουριστικές επιχειρήσεις. Πάνω από διακόσιες επιχειρήσεις συμμετείχαν στο παρελθόν. Τώρα θέλουμε να σπάσουμε ρεκόρ.

Προχθές έγινε διαδικτυακή «Ημέρα Καριέρας» και πάνω από χίλιοι πιθανοί εργαζόμενοι από το εξωτερικό και πάνω από διακόσιες επιχειρήσεις συμμετείχαν σε αυτή τη διαδικασία. Ναι, το θέμα το ότι είμαστε στο λάθος με τη μεγάλη ανεργία και πήγαμε στο λάθος με τις κενές θέσεις εργασίας πρέπει να το λύσουμε. Και μέσα από τα προγράμματα της ΔΥΠΑ κάνουμε εξειδίκευση και φυσικά το Υπουργείο Τουρισμού κάνει στοχευμένες πολιτικές και μέσα από τις σχολές που έχει.

Προσέξτε τώρα! Πρώτον, για την επιμήκυνση της περιόδου -επανέρχομαι- κάνουμε στοχευμένες πολιτικές, ώστε να προωθήσουμε και άλλες μορφές τουρισμού. Δεύτερον, να δημιουργήσουμε τις περιόδους που είναι από Οκτώβριο έως Δεκέμβριο και από Γενάρη έως Μάρτη να μπορέσουμε και εκεί να αυξήσουμε την τουριστική κίνηση με στοχευμένες παρεμβάσεις μας. Και τρίτον, προωθούμε ενέργειες για δωδεκάμηνη κάλυψη και για να πάμε την τουριστική περίοδο στο δωδεκάμηνο, ώστε να εξαλείψουμε αυτού του είδους τα προβλήματα.

Ναι, βασική μας προτεραιότητα είναι να ενισχύσουμε την απασχόληση. Από εκεί και πέρα όσον αφορά το κόστος των επιδομάτων η λογική μας είναι να αυξήσουμε τις θέσεις απασχόλησης. Και φυσικά καταλαβαίνετε, γιατί στην ερώτησή σας αναφέρεστε χωρίς να έχετε αναφέρει ότι η τουριστική περίοδος έχει επιμηκυνθεί από Μάρτη μέχρι Νοέμβριο, ότι όταν ο άλλος έχει επίδομα από τρεις μήνες και πέντε μέρες ή επιλογή για εφάπαξ καταβολή, σας ανέφερα και πόσοι έχουν λάβει το 2023, εμείς είμαστε εδώ για όλες τις κατηγορίες εργαζομένων και πολύ περισσότερο για τον τουρισμό, που όπως πολύ σωστά γράφετε στην ερώτησή σας, συμβάλει καθοριστικά στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν.

Και να είστε σίγουροι ότι τα επόμενα χρόνια και πολύ σύντομα το Υπουργείο Εργασίας και η Υπουργός, η Δόμνα Μιχαηλίδου, θα ανακοινώσουμε συγκεκριμένα μέτρα όσον αφορά τα ζητήματα των συμφωνιών για εργαζόμενους στη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 1272/20-10-2023 ερώτηση του κύκλου των αναφορών-ερωτήσεων, του Ανεξάρτητου Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Μιχαήλ Χουρδάκη προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Αύξηση των ωρών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού στο σχολείο».

Θα ήθελα να ευχαριστήσω και την κ. Κτενά, που αποδέχτηκε την αλλαγή προτεραιότητας, προκειμένου να διευκολύνουμε τον κ. Χουρδάκη, που έχει πτήση για Θεσσαλονίκη.

Ορίστε, κύριε Χουρδάκη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ και τη συνάδελφο για την αλλαγή.

Δεν μπορώ, όμως, να ευχαριστήσω εξίσου το Υπουργείο, διότι όπως είπατε αναφερόμενος στον αριθμό πρωτοκόλλου είναι από 20 Οκτωβρίου του 2023 και σήμερα είναι σχεδόν μέσα Φεβρουαρίου του 2024. Είναι μια ερώτηση που δεν απαντήθηκε και χρειάστηκε να την επαναφέρω ως επίκαιρη.

Αναρωτιέμαι αν το γεγονός ότι δεν απαντήθηκε έχει να κάνει με τη χαμηλή προτεραιοποίηση που δίνει το Υπουργείο στο ζήτημα της φυσικής δραστηριότητας στα σχολεία. Και αν, επίσης, σχετίζεται με έλλειψη γνώσεων για το κατά πόσο είναι αυτό από-

λυτα σημαντικό για την μακροημέρευση της κοινωνίας μας, καθότι τα παιδιά που σήμερα δεν έχουν αρκετές ώρες γυμναστικής είναι οι αυριανοί ενήλικες.

Θέλω, επίσης, να τονίσω ότι το μάθημα της φυσικής αγωγής είναι υποχρεωτικό σε όλα σχεδόν τα εθνικά συστήματα εκπαίδευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση με διαφορετικές ώρες σε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο επίπεδο και έχει ως σκοπό την ενίσχυση της φυσικής, ατομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών.

Ταυτόχρονα, εκτός από αυτό, βοηθάει τους νέους να εκτελούν και να κατανοούν καλύτερα τη φυσική δραστηριότητα. Διαβάζω επί λέξει από αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: «Οδηγεί στην απόκτηση μεταβιβάσιμων γνώσεων, δεξιοτήτων, όπως είναι η ομαδικότητα, η ευγενής άμιλλα. Καλλιεργεί τον σεβασμό, των ικανοτήτων των ανθρώπων να γνωρίζουν το σώμα τους, την κοινωνική ευαισθητοποίηση και γενικά την κατανόηση των κανόνων του παιχνιδιού».

Εκτός, όμως, από αυτά, οδηγεί και σε πολύ μεγάλο πλεονέκτημα σε ό,τι αφορά το ισοζύγιο ενέργειας, άρα μπορεί να απομακρύνει τον κίνδυνο υπερβάριας και παχυσαρκίας. Αν δεν απαντηθεί επαρκώς από την Υφυπουργό, θα επανέλθω στη δευτερολογία μου σχετικά με τον επιπολασμό και τα νούμερα που σχετίζονται με την υπερβάρια και την παχυσαρκία στην παιδική ηλικία και στην Ελλάδα.

Σε ό,τι αφορά το κυρίως κομμάτι της ερώτησης, αναρωτιόμαστε όλοι γιατί έχει μειωθεί περαιτέρω ο χρόνος που αποδίδεται σε αυτό το πολύ σπουδαίο μάθημα. Είναι τρεις ώρες την εβδομάδα από την Α' μέχρι Δ' Δημοτικού, δύο ώρες από την Ε' ως τη Β' Λυκείου και παραδόξως, ενώ στην Γ' Λυκείου ξέρουμε ότι όλα τα παιδιά έχουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον και ανάγκη να προετοιμαστούν για τις Πανελλήνιες, εκεί αυξάνεται ξανά σε τρεις ώρες.

Άρα, για ποιον λόγο έχουν μειωθεί ώρες; Το Υπουργείο προτίθεται να κάνει κάτι για να επαναφέρει ή να βελτιώσει αυτό το κομμάτι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Χουρδάκη.

Στην ερώτηση αυτή -και στις υπόλοιπες που θα ακολουθήσουν- θα απαντήσει η Υφυπουργός Παιδείας κ. Ζέττα Μακρή.

Ορίστε, κυρία Μακρή, έχετε τον λόγο.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω λέγοντας στον συνάδελφό μου ότι θεωρώ αήθη την παρατήρησή του ότι από αδιαφορία το Υπουργείο δεν απάντησε και υποχρεώθηκε να μετατρέψει τη γραπτή του ερώτηση σε επίκαιρη. Ξέρει πάρα πολύ καλά ότι ανέλαβα την αρμοδιότητα στις 4 Γενάρη και επειδή δεν γνωρίζω τι διημέφθη και εάν δεν απαντήσω σε αυτό, θα φανεί σαν να αφήνω ακάλυπτη τη συνάδελφό μου κ. Μιχαηλίδου, της οποίας η εργατικότητα, το ήθος και η απόδοση επέτρεψαν στον Πρωθυπουργό να την επιλέξει ως Υπουργό.

Ερχόμαστε, λοιπόν, στην ερώτησή σας. Λέτε στην ερώτησή σας: «Η μείωση των ωρών διδασκαλίας της Φυσικής Αγωγής σε όλες τις βαθμίδες». Αυτό, κύριε συνάδελφε, δεν είναι απλώς ανακριβές, είναι απολύτως αναληθές. Θα σας παραθέσω τις λεπτομέρειες για να δείτε για το μάθημα της Φυσικής Αγωγής ότι ισχύει ακριβώς το αντίθετο από αυτό που εσείς ισχυρίζεστε στο έγγραφο σας.

Ωρολόγια προγράμματα δημοτικού σχολείου, όπως ισχύουν σήμερα: Από το 2017 οι ώρες του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής είχαν προσδιοριστεί σε τρεις ώρες ανά εβδομάδα για τις τάξεις από την Α' έως την Δ' δημοτικού, σε δύο ώρες ανά εβδομάδα για τις τάξεις Ε' και Στ' δημοτικού. Κατά τη δική μας διακυβέρνηση, οι ώρες παρέμειναν οι ίδιες και δεν μειώθηκαν. Και αυτό έγινε, γιατί οι εισηγήσεις του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής -που είναι ο αρμόδιος επιστημονικός μας βραχίονας- εισηγήθηκε ανάλογα.

Στο γυμνάσιο με το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα που διαμορφώθηκε το 2021 επί δικής μας διακυβέρνησης υπάρχουν δύο ώρες Φυσικής Αγωγής την εβδομάδα σε κάθε τάξη. Τόσες ήταν και στο παλαιότερο ωρολόγιο πρόγραμμα του 2016. Δεν έγινε καμία μείωση ωρών διδασκαλίας Φυσικής Αγωγής στο γυμνάσιο.

Στο γενικό λύκειο οι ώρες φυσικής αγωγής όχι μόνο δεν μειώθηκαν, αλλά αντίθετα αυξήθηκαν κιόλας. Συγκεκριμένα στο ωρολόγιο πρόγραμμα του ημερήσιου γενικού λυκείου, όπως το διαμορφώσαμε εμείς, στη δική μας διακυβέρνηση, διατηρήθηκαν οι δύο ώρες Φυσικής Αγωγής στην Α' τάξη. Στη Β' και Γ' τάξη προστέθηκε μία ώρα Φυσικής Αγωγής εβδομαδιαίως, ανεβάζοντας έτσι τον αριθμό των ωρών σε δύο ανά εβδομάδα στη Β' τάξη και σε τρεις ανά εβδομάδα στη Γ' τάξη.

Σε ό,τι αφορά το εσπερινό γενικό λύκειο στο ωρολόγιο πρόγραμμα που διαμορφώθηκε στη δική μας διακυβέρνηση διατηρήθηκε η μια ώρα Φυσικής Αγωγής εβδομαδιαίως στην Α' τάξη, προβλέφθηκε και στη Β' τάξη μια ώρα Φυσικής Αγωγής, που μέχρι το 2020 δεν υπήρχε στο ωρολόγιο πρόγραμμα.

Όλα αυτά τα προγράμματα όπως ξέρετε, γιατί είμαι σίγουρη ότι θα κάνετε τη σχετική σας έρευνα, γίνονται με βάση τις εισηγήσεις που κάνει το ΙΕΠ. Και στο θέμα της Φυσικής Αγωγής έλαβε το ΙΕΠ υπ' όψιν, συνεπώς και το Υπουργείο, τα περί παχυσαρκίας, υγείας, ανάγκης στην άσκηση.

Με την κ. Λινού που μας ακούει εδώ, είχαμε εξαιρετική συνεργασία στο Υπουργείο Υγείας όταν ήμουν Υφυπουργός.

Ειδικά στο γενικό λύκειο που σας ανέφερα ότι αυξήθηκαν οι ώρες Φυσικής Αγωγής, λάβαμε υπ' όψιν μας τις σημαντικές προεκτάσεις της σωματικής άσκησης στην ψυχική υγεία και γι' αυτό δώσαμε και περισσότερες ώρες Φυσικής Αγωγής. Γιατί αυτά τα παιδιά έχουν ανάγκη από άσκηση για τους λόγους που και εσείς αναφέρετε και εμείς υποστηρίζουμε και υιοθετούμε, αλλά και για να αποφορτιστούν από το πολύ απαιτητικό και επιβαρυνόμενο καθημερινό τους πρόγραμμα.

Να έρθουμε τέλος, κύριε Πρόεδρε, και στα ΕΠΑΛ. Εκεί ισχύουν τα ωρολόγια προγράμματα από το 2016. Η Φυσική Αγωγή διδάσκεται δύο ώρες στην Α' τάξη, από μία ώρα εβδομαδιαίως στη Β' και στη Γ' τάξη. Ούτε εδώ υπάρχει καμμία μείωση. Το ίδιο ισχύει και στα ΕΠΑΛ.

Στη δευτερολογία, όπως κι εσείς είπατε, κύριε συνάδελφε, θα σας αναφέρω και άλλες κινήσεις και πρωτοβουλίες του Υπουργείου που εντάσσονται στο πνεύμα τα παιδιά μας να υιοθετήσουν έναν υγιεινό τρόπο ζωής.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Χουρδάκης για τη δευτερολογία του.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ: Κυρία Μακρή, πραγματικά εκπλήσσομαι από την επιλογή της λέξης που κάνατε λέγοντας ότι ήταν άθρες το ότι αναφέρθηκε σε καθυστέρηση. Ήταν καθυστέρηση! Έχει τρεις μήνες που έχει περάσει. Δεν αναφέρθηκε σε εσάς. Το Υπουργείο καθυστέρησε και δεν απάντησε. Και αναρωτήθηκα αν η μη απάντηση οφειλόταν σε αδιαφορία. Το αν άλλαξε ο σχηματισμός του Υπουργείου -ξέρουμε ότι δεν απαντάνε οι ίδιοι οι Υπουργοί- ή έγινε κάτι άλλο, δεν δικαιολογεί με την καθυστέρηση. Καθυστέρηση υπήρξε, οπότε αυτό νομίζω ότι εσείς που είστε και αριστούχος της Νομικής, με βάση το βιογραφικό σας, μάλλον ατυχώς σήμερα το χρησιμοποιήσατε προς εμένα.

Από εκεί και πέρα, είπατε ότι έχω λάθος τις πληροφορίες και τις ώρες, αλλά αναγκάζοντας τις ώρες είπατε ακριβώς αυτά που έχω εδώ. Το επιχείρημά σας είναι ότι «Δεν τα μειώσαμε εμείς». Τα μείωσαν άλλοι ή έτσι τα βρήκατε, όταν αναλάβετε την πρώτη διακυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι. Δεν με απασχολεί, ούτε έχει σημασία, για ποιον λόγο γίνεται κάτι στραβό, αν αυτό οφείλεται στον Μητσοτάκη τον γιο, τον Μητσοτάκη τον μπαμπά, τον Σημίτη, τον Καραμανλή τον ένα, τον Καραμανλή τον άλλον, τον Παπανδρέου τον έναν ή τον Παπανδρέου τον άλλον. Εμάς μας ενδιαφέρει με ποιον τρόπο θα είναι καλύτερο το σχολικό περιβάλλον, με ποιο τρόπο θα διασφαλίσουμε αυξημένη υγεία για τα παιδιά, με ποιο τρόπο θα διασφαλίσουμε αυξημένη υγεία για τους ενήλικες και όχι μόνο.

Άρα το ότι τα κάνανε και οι προηγούμενοι, είναι κάτι το οποίο εμένα δεν με αφορά. Στο χέρι σας είναι εσείς να είστε καλύτεροι από τους προηγούμενους και ελπίζω χειρότεροι από τους επόμενους, για να έχουμε διαρκώς μια βελτίωση.

Αυτό που, επίσης, θέλω να πω και επειδή έχετε περάσει και

από άλλο Υπουργείο, σίγουρα θα ξέρετε την ανάγκη της διασύνδεσης ανάμεσα στις διάφορες δράσεις που σχετίζονται και με την υγεία και με την παχυσαρκία. Αναφέρομαι στο γεγονός ότι η φυσική δραστηριότητα στα σχολεία εκτός του ότι, δυστυχώς, λόγω έλλειψης εγκαταστάσεων σε αρκετές σχολικές μονάδες, λόγω υποστελέχωσης σε προσωπικό σε κάποιες σχολικές μονάδες και λόγω του γεγονότος ότι δεν έχει δοθεί η πραγματική αξία που θα έπρεπε, πολλές φορές αποκτά τον χαρακτήρα της «ώρας του παιδιού» ή όταν πρέπει να λάβει χώρα μια άλλη δραστηριότητα, κόβεται η φυσική δραστηριότητα, το μάθημα δηλαδή της Φυσικής Αγωγής. Δεν θα έπρεπε να γίνεται αυτό.

Επίσης, σε συνεργασία -εκτός από το Υπουργείο Υγείας- με το Υπουργείο Δημοσίων Έργων θα έπρεπε να δοθεί η δυνατότητα σε όλα τα σχολεία να έχουν γύρω τους ποδηλατόδρομους, να έχουν πεζοδρόμια για να φτάνουν τα παιδιά περπατώντας και να επιστρέφουν.

Θα ήθελα, επίσης, να σας αναφέρω ότι με βάση τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ένα στα τρία παιδιά στην Ευρώπη -και το ποσοστό είναι ακόμα μεγαλύτερο στην Ελλάδα- είναι υπέρβαρο ή παχύσαρκο. Αυτό είναι, δυστυχώς, ακόμα μεγαλύτερο στα αγόρια, ενώ θα περιμέναμε, λόγω μεγάλης φυσικής δραστηριότητας -έχουν μεγαλύτερη ενεργητικότητα-, ότι θα έπαιζαν περισσότερο. Κοστίζει τελικά 80 δισεκατομμύρια στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σχεδόν μισό εκατομμύριο σε θανάτους.

Δεν θέλω να συνεχίσω και να πάρω περισσότερο χρόνο. Δεν μπορώ, όμως, να πω ότι εκτός από την δικαιολογία ότι έτσι σας το φέρνουν οι επιτροπές, υπάρχει και η πολιτική απόφαση και υπάρχει και η απόφαση που και εσείς οφείλετε να πάρετε, διότι υπάρχουν μελέτες που δείχνουν -και το λέω και με την ιδιότητα του συντονίζοντος το συνεργαζόμενο κέντρο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την «ευεξία και την ποιότητα ζωής» της Θεσσαλονίκης, στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης- ότι τα παιδιά που νωρίτερα γίνονται υπέρβαρα ή παχύσαρκα, συνεχίζουν στη μεταγενέστερη εφηβεία και στην ενήλικη ζωή ως υπέρβαροι ή παχύσαρκοι. Άρα θα πρέπει από νωρίς αυτό να βρείτε έναν τρόπο να το διορθώσετε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ τον κ. Χουρδάκη.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Διαβάζω, λοιπόν, στον συνάδελφό μου, επειδή γνωρίζω ελληνικά, και σας το λέω verbatim, στην ερώτησή σας: «Μειώνονται ολοένα και περισσότεροι οι ώρες διδασκαλίας σε κάθε τάξη. Συγκεκριμένα έχει μειωθεί μια ώρα σε κάθε τάξη». Άρα λοιπόν, εγώ δεν ανέφερα το τι ισχύει και το τι ισχύει για να καμαρώσω. Το ανέφερα για να σας διαψεύσω για τα ανακριβή και αναληθή που γράφετε στην ερώτησή σας.

Σε ό,τι αφορά το Υπουργείο Υγείας, πράγματι τότε είχαμε λάβει και ειδική μέριμνα και βεβαίως συνεχίζεται με πολύ ενδιαφέρον και πολλή προσοχή, τι εδέσματα και τι ποτά θα υπάρχουν στα σχολικά κυλικεία. Υπήρχε συνεργασία.

Σε ό,τι αφορά την τρίτη παρατήρηση για τη σχολική στέγη, κατά τον νόμο αρμοδιότητα για την ανέγερση της σχολικής στέγης έχει το Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών με την εποπτευόμενη από αυτό ΚΤΥΠ και για τη συντήρηση, την επισκευή και ό,τι άλλο απαιτείται είναι οι δήμοι διά του Υπουργείου Εσωτερικών.

Όπως σας είπα λοιπόν και στην πρωτολογία μου, θα σας αναφέρω και μια σειρά δράσεων οι οποίες δράσεις αυτές αποδεικνύουν ότι μας ενδιαφέρει ο υγιεινός τρόπος ζωής. Και σας το λέω με απόλυτη ειλικρίνεια, οποιαδήποτε παρέμβαση, οποιαδήποτε δυνατότητα έχετε να βοηθήσετε σε αυτή, είστε καλοδεχούμενος στο Υπουργείο να έχουμε συνεργασία.

Εκτός λοιπόν από αυτόνομο μάθημα, η φυσική αγωγή οριζόντια διέπει και άλλες κατηγορίες μαθημάτων προγραμμάτων και δραστηριοτήτων που υλοποιούμε, γιατί θέλουμε να καλλιεργηθεί στα παιδιά μας η πεποίθηση, η αντίληψη, η νοοτροπία ότι ο υγιεινός τρόπος ζωής είναι και η γυμναστική και η διατροφή και αυτό να μην είναι μόνο στα μαθητικά χρόνια, αλλά και πολύ αργότερα.

Τα βραβευμένα εργαστήρια δεξιότητων, κύριε συνάδελφε, είναι μια εκπαιδευτική πρωτοβουλία που διδάσκονται βιωματικά διάφορες θεματικές ενότητες. Μέσα σε αυτά περιλαμβάνονται προγράμματα που ενισχύουν τις τάσεις, τις γνώσεις και τις δεξιότητες που σχετίζονται με το μάθημα της Φυσικής Αγωγής και με τον υγιεινό τρόπο ζωής.

Επίσης, έχουμε ένα νέο αναβαθμισμένο πρόγραμμα ολοήμερου νηπιαγωγείου και δημοτικού. Εφαρμόζεται από το σχολικό έτος 2022 - 23. Αναπτύσσεται σε τρεις ζώνες. Στη δεύτερη ζώνη εντάσσεται μια διδακτική ώρα με αντικείμενο μεταξύ των άλλων και τον αθλητισμό. Στην τρίτη ζώνη για συνεχόμενο δίωρο καθημερινά με ένα ολιγόλεπτο διάλειμμα εντάσσονται οι σχολικοί μαθητικοί όμιλοι. Εκεί υπάρχουν δράσεις, δημιουργικές απασχολήσεις, ελεύθερη έκφραση, ψυχαγωγία και αντικείμενα σχετιζόμενα με τον αθλητισμό, τα ομαδικά αθλήματα, τους παραδοσιακούς ή μοντέρνους χορούς, την χοροκινητική έκφραση.

Σας λέω παρενθετικά ότι το Υπουργείο έχει ως επιστημονικό βραχίονα, επιστημονικό συνεργάτη το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Εκείνο εισηγείται και τις εισηγήσεις του τις δεχόμαστε γιατί είναι τεκμηριωμένες επιστημονικά. Έχουμε λοιπόν, όπως έχει μελετηθεί από το ΙΕΠ, κατάλληλα σχεδιασμένα εκπαιδευτικά προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων για την καλλιέργεια της Φυσικής Αγωγής. Πολύ γρήγορα θα σας αναφέρω: Το πρόγραμμα «Ολυμπιακή Παιδεία - Ολυμπιακή Εβδομάδα» στα σχολεία, της άρσης βαρών με τον τίτλο: «Σηκώνουμε την Ελλάδα ψηλά», της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας με τον τίτλο: «Πάσες στα θρανία», το αθλητικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: «Το τόξο του Οδυσσέα». Κάθε χρόνο τον μήνα Οκτώβριο υπάρχει και η Πανελλήνια Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού, που έχουμε διάφορες διδακτικές ώρες σε όλες τις σχολικές μονάδες, ενδοσχολικούς αγώνες για να προαχθεί η έννοια της συμμετοχής, της προσπάθειας και του συναγωνισμού. Άρα λοιπόν και επαρκώς διδάσκεται η Φυσική Αγωγή σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τις εισηγήσεις του ΙΕΠ και διαπερνά οριζόντια και άλλα προγράμματα κι άλλες δραστηριότητες του Υπουργείου για να καλλιεργηθεί πέραν της φυσικής άσκησης και η αντίληψη ότι αυτό είναι κάτι που πρέπει να διέπει τις δραστηριότητες μας και τον τρόπο ζωής και μετά την ολοκλήρωση των σπουδών.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» σαραντα μία μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 21ο Γυμνάσιο Πάτρας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Και σας εύχεται καλή πρόοδο, παιδιά. Και όπως ενημερωθήκατε από τους καλούς μας συνεργάτες, σήμερα παρακολουθείτε μια ειδική διαδικασία -γι' αυτό και δεν βλέπετε την Αίθουσα γεμάτη- που ονομάζεται κοινοβουλευτικός έλεγχος. Κάποιοι ή κάποια Βουλευτής ερωτά και η αρμόδια Υφυπουργός -και μάλιστα είναι η δική σας Υφυπουργός- Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού απαντά.

Θα κάνω και άλλη μία ανακοίνωση.

Ο συνάδελφος Βουλευτής Σπυρίδων Κυριάκης ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας για το εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Προχωρούμε στην τρίτη με αριθμό 674/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας» κ. Αφροδίτης Κτενά προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Να αναγνωριστούν επαγγελματικά τα πτυχία των αποφοίτων των σχολών μηχανικών των πανεπιστημίων ΠΑΔΑ, ΔΙΠΑΕ, ΕΛΜΕΠΑ, ΠΑΠΕΛ».

Ορίστε κυρία Κτενά, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, έχουν περάσει έξι χρόνια από την ίδρυση των Σχολών Μηχανικών στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας και στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Έχουν περάσει τέσσερα χρόνια από την αποφοίτηση των πρώτων πτυχιούχων. Φέτος αναμένονται οι πρώτοι απόφοιτοι από αυτούς που εισήχθησαν πρώτη φορά σε αυτές τις νέες σχολές.

Παρ' όλα αυτά μέχρι σήμερα κανείς από αυτούς, ούτε όσοι φοιτούν τώρα, δεν έχουν αναγνωρισμένα επαγγελματικά δικαιώματα που να συνδέονται με το πτυχίο τους. Επιπλέον, τα περισσότερα απ' αυτά τα προγράμματα σπουδών έχουν αξιολογηθεί και πιστοποιηθεί από την ΕΘΑΑΕ, σύμφωνα με τις οδηγίες που προβλέπονται στους διαφόρους νόμους που έχετε ψηφίσει εσείς και η προηγούμενη κυβέρνηση.

Να πούμε μάλιστα ότι τα περισσότερα απ' αυτά έχουν ακαδημαϊκή αναγνώριση στο επίπεδο 7 του integrated master. Δηλαδή, τους δίνει τη δυνατότητα να προχωρήσουν τις σπουδές τους, να παράγουν νέα γνώση να κάνουν διδακτορικά, αλλά δεν έχουν πρόσβαση να εργαστούν στο αντικείμενό τους.

Αυτή τη στιγμή το θέμα βρίσκεται στην επιτροπή του άρθρου 66 του ν.4610/2019. Από την άλλη χωρίς καμμία καθυστέρηση και με αυτοματοποιημένες διαδικασίες, έχετε αναγνωρίσει τα πτυχία των τριετών κολεγίων. Ετοιμάζεστε να φέρετε προς κύρωση στη Βουλή τη Σύμβαση της Λισαβόνας, που τους δίνει και ακαδημαϊκή αναγνώριση.

Με τον νέο νόμο ανοίγετε περαιτέρω την αγορά πτυχίων, αναγνωρίζοντας επαγγελματικά δικαιώματα ακόμα και σε σχολές που δεν έχετε ακόμα δει, αυτές των ιδιωτικών. Έχετε φέρει στη Βουλή και έχει δοθεί αναγνώριση με αυτοματοποιημένο τρόπο στους τίτλους σπουδών των ιδιωτικών πανεπιστημίων στην Κύπρο.

Ρωτάμε λοιπόν: Αυτός ο παραλογισμός πού οφείλεται; Και τι προτίθεστε να κάνετε για να αναγνωριστούν επαγγελματικά τα πτυχία των σχολών αυτών και να κατοχυρωθεί επιτέλους το πτυχίο ως η μοναδική προϋπόθεση για πλήρη πρόσβαση στο επάγγελμα, χωρίς άλλες εξετάσεις και πιστοποιήσεις;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ την κυρία Κτενά.

Τον λόγο έχει η κυρία Υπουργός για την απάντηση της.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία συνάδελφε, σε ό,τι αφορά τη νομοθετική πρωτοβουλία την οποία παρουσίασε ο Υπουργός δημόσια, θα έχουμε τον χρόνο στη Βουλή να το συζητήσουμε και στην αρμόδια επιτροπή. Είναι στη διαβούλευση ήδη από χθες. Θα συζητηθεί στην αρμόδια επιτροπή, εν συνεχεία στην Ολομέλεια. Οπότε εκεί θα καταθέσετε ενστάσεις και αντιρρήσεις.

Σε ό,τι αφορά την υποχρεωτική συμμόρφωση με το Ενωσιακό Δίκαιο, δεν νομίζω ότι χρειάζεται να επιμείνω. Θα απαντήσω όμως στα δύο ερωτήματα που βάζετε με την ερώτησή σας για την επαγγελματική αναγνώριση των πτυχίων των αποφοίτων των Σχολών Μηχανικών των Πανεπιστημίων που εσείς αναφέρετε και την κατοχύρωση του πτυχίου ως μοναδική προϋπόθεση για την πρόσβαση στο επάγγελμα.

Θα κάνω μια πολύ μικρή ιστορική αναφορά στο θέμα. Εμείς όπως αντιλαμβάνεστε -και δεν ξέρω αν το συμμερίζεστε, εν πάση περιπτώσει είμαι υποχρεωμένη να αναφέρω γιατί είναι κοινή πεποίθηση σε εμάς και είναι και προεκλογική μας δέσμευση και έτσι λειτουργούμε και έτσι νομοθετούμε- σεβόμαστε τα όνειρα και τις αγωνίες των νέων, δεν κάνουμε κινήσεις εντυπωσιασμού ούτε πρόχειρες λύσεις, γιατί αυτές δημιουργούν αδιέξοδα και εφαρμόζουμε το προεκλογικό μας πρόγραμμα. Δυστυχώς αυτό δεν ήταν ο κανόνας στην πολιτική ζωή.

Η κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ - Ανεξάρτητων Ελλήνων με νόμους το 2018 και το 2019 κατάργησε τα ΤΕΙ και τα ενέταξε είτε σε υφιστάμενα πανεπιστήμια είτε σε νέα πανεπιστήμια που δημιουργήθηκαν, όπως το ΠΑΔΑ που λέτε στην ερώτησή σας ή το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο. Και αυτό έγινε με έναν πολύ πρωτό-

τυπο σχεδιασμό χωρίς να υπάρχει καμία αξιολόγηση. Μέρος της συγκεκριμένης κατάστασης είναι και οι Σχολές Μηχανικών Πανεπιστημίων, που τις αναφέρετε.

Το αδιέξοδο αυτό, το οποίο ήρθε παραμονές ευρωεκλογών για προφανείς πολιτικούς λόγους, προσπάθησε η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - Ανεξάρτητων Ελλήνων να το άρει. Θέσπισε λοιπόν τον ν.4610/2019 και το άρθρο 66 -που κάνετε αναφορά- για την αντιστοίχιση των τμημάτων που η διάρκεια του πρώτου κύκλου σπουδών είχε οριστεί σε δέκα εξάμηνα, με τα τμήματα των Πολυτεχνικών Σχολών των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Προβλέφθηκε, λοιπόν, με απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Παιδείας και Θρησκευμάτων να καθορίζονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται ώστε ένα τμήμα Σχολής Μηχανικών να θεωρηθεί αντίστοιχο με το τμήμα της Πολυτεχνικής Σχολής και ο τρόπος με τον οποίο πιστοποιείται η πλήρωση αυτών των προϋποθέσεων. Άρα η αντιστοίχιση των τμημάτων συνδέεται ευθέως και με την επαγγελματική αναγνώριση των πτυχίων, τα επαγγελματικά δικαιώματα, όπως και εσείς ρωτάτε.

Με τον ίδιο νόμο προβλέφθηκε να συγκροτηθεί επταμελής επιτροπή με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, που αρμοδιότητά της ήταν να υποβάλει πρόταση για την αντιστοίχια του τμήματος της Σχολής των Μηχανικών Πανεπιστημίου με τμήμα της Πολυτεχνικής Σχολής ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής.

Τέλος, πάντα με τον ίδιο νόμο, όταν ολοκληρώσε το έργο η επιτροπή του Μεταφορών και Υποδομών με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μετά από πρόταση της οικείας Συγκλήτου δημιουργείται στο ΑΕΙ στο οποίο αναφέρεται Πολυτεχνική Σχολή και εντάσσονται σε αυτή τα τμήματα της Σχολής Μηχανικών που είχαν οριστεί αντίστοιχα με τα τμήματα της Πολυτεχνικής Σχολής. Αυτή ήταν η νομοθέτηση.

Καμμία ενέργεια δεν έγινε. Σας είπα και πριν, έγινε πριν τις ευρωεκλογές του '19. Τους λόγους τους αντιλαμβάνεστε. Εμείς, όμως, αυτή τη νομοθέτηση την υλοποιήσαμε, γιατί σεβόμαστε απολύτως τα δικαιώματα που έχουν οι φοιτητές, αν θέλετε, και τη δική μας υποχρέωση να ρυθμίσουμε το θέμα.

Σε εφαρμογή, λοιπόν, αυτών των διατάξεων εκδόθηκε τον Οκτώβριο του '21 απόφαση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Συγκροτήθηκε η επιτροπή. Οι εργασίες της είναι σε εξέλιξη. Έχω και σχετικά έγγραφα στην κατοχή μου. Τον Ιούλιο του '22, πάλι επί δικής μας Κυβέρνησης, εκδόθηκε κοινή υπουργική απόφαση για τα κτήρια και τις προϋποθέσεις της αντιστοίχησης. Άρα η διαδικασία δεν καθυστερεί, αλλά προχωρά συντονισμένα, μεθοδικά, χωρίς να υπάρχουν παρελκυστικές διαδικασίες.

Στη δευτερολογία θα επανέλθω, κύριε Πρόεδρε, θα επιμείνω μάλλον, γιατί παίρνω περισσότερο χρόνο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Υπουργέ.

Ορίστε, κυρία Κτενά, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ πολύ.

Αν κατάλαβα από την απάντησή σας, επειδή ήσασταν Κυβέρνηση και τα προηγούμενα χρόνια, λέτε ότι έξι χρόνια μετά, το ότι δεν έχουν ακόμη επαγγελματικά δικαιώματα, δεν αποτελεί παρελκυστική τακτική. Ωστόσο, σέρνεται αυτή η υπόθεση. Μόλις πρόπερσι, το '22, εκδόθηκε η ΚΥΑ για τα κτηριακά.

Κάθε φορά, λοιπόν, αυτό που λέμε και αυτό που καταλαβαίνουν και οι δεκάδες χιλιάδες ενδιαφερόμενοι, γιατί είναι δεκάδες χιλιάδες οι άνθρωποι που είναι εγκλωβισμένοι σ' αυτές τις νομοθετικές διατάξεις και διαδικασίες, αυτό που καταλαβαίνουν, λοιπόν, είναι ότι κάθε φορά μπαίνει ένα καινούργιο κριτήριο, βγαίνει μια καινούργια απόφαση, μια καινούργια ΚΥΑ, μια καινούργια εγκύκλιος που καθυστερεί, πάει λίγο παρακάτω τη διαδικασία, ενώ ταυτόχρονα τη μπλοκάρει. Άρα, μου λέτε ότι δεν έχετε σκοπό να κάνετε κάτι για να λύσετε το πρόβλημα.

Ωστόσο, απ' ό,τι γνωρίζουμε, η επιτροπή του άρθρου 66 δεν έχει αποφανθεί ακόμα για κανένα. Γιατί καθυστερεί αυτό το πράγμα και πότε θα δώσει το πόρισμά της; Και χαίρομαι που αναγνωρίζετε ότι όλος αυτός ο παραλογισμός οφείλεται στην πολι-

τική, τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ενιαίο χώρο ανώτατης εκπαίδευσης, η οποία αυτό που προωθεί είναι η κατηγοριοποίηση των πτυχίων, να δημιουργηθεί μια μεγάλη δεξαμενή απασχολήσιμων αποφοίτων διαφόρων κατηγοριών με διάφορα προσόντα, για να μπορούν οι εργοδότες να «ψωνίζουν» στην κυριολεξία αυτό που θέλουν, στην τιμή που θέλουν, όποτε το θέλουν. Με αυτό εμείς έχουμε μέτωπο, όπως γνωρίζετε, και επιβεβαιωνόμαστε ότι καταφέρεται ενάντια στα δικαιώματα και των φοιτητών και των αποφοίτων και των αυριανών εργαζομένων.

Επίσης, πράγματι οι ευθύνες βαρύνουν την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ που δημιούργησε και διατήρησε το πρόβλημα για ενάμιση χρόνο, αλλά -επαναλαμβάνω- μετά από έξι χρόνια που κυβερνάτε αυτή τη χώρα δεν μπορείτε να ρίχνετε διαρκώς την ευθύνη στην προηγούμενη κυβέρνηση από εσάς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Κτενά.

Κυρία Υφυπουργέ, ορίστε, ο λόγος σε εσάς.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν έριξα καμμία ευθύνη. Ιστορική αναφορά έκανα και βεβαίως η ιστορική αναφορά αποδίδει την ευθύνη σε εκείνον ο οποίος πολύ πρόχειρα, πολύ επιπόλαιο, πολύ βιαστικά, χωρίς αξιολόγηση, χωρίς πρόγραμμα, προέβη σε αυτές τις κινήσεις.

Σας είπα και στην αρχική μου τοποθέτηση, στην πρωτολογία μου ότι όλα τα πράγματα τα κάνουμε με σεβασμό και με προσοχή. Αλίμονο αν με βιάσουν, για να ικανοποιήσουμε κάποιους πρόσκαιρα, νομοθετούσαμε ή κάναμε κινήσεις οι οποίες θα δημιουργούσαν νέα αδιέξοδα ή θα επέτειναν τα ήδη υπάρχοντα.

Εμείς, λοιπόν, ούτε καινούργια ΚΥΑ βγάλαμε, όπως είπατε, ούτε κάτι καινούργιο προβλέψαμε. Εφαρμόσαμε τα ισχύοντα αλλά με σοβαρότητα, προσοχή και υπευθυνότητα. Και αυτό, κυρία συνάδελφε, σας βεβαιώ ότι θέλει τον χρόνο του, γιατί όλοι αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι περιμένουν να ακούσουν από τη δική σας ερώτηση τη δική μου απάντηση δεν θέλουν να είναι μια απάντηση που θα πετάει την μπάλα στην εξέδρα ή θα ικανοποιήσει προσωρινά αυτά τα οποία θέλουν εκείνοι να ακούσουν και αργότερα να βρουν καινούργια προβλήματα. Με προσοχή, λοιπόν, και μεθοδικότητα.

Και είπαμε ότι αυτά ξεκίνησαν το '21 και όχι το '22, όπως είπατε εσείς. Έτσι, λοιπόν, σε εφαρμογή αυτής της νομοθετικής ρύθμισης και με πολύ σεβασμό στα δικαιώματα εκείνων, εμείς είπαμε ότι πρέπει να πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις: Το πρόγραμμα του πρώτου κύκλου σπουδών να έχει δέκα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Το περιεχόμενο των σπουδών και ο τίτλος του διπλώματος που απονέμεται να αντιστοιχεί στη βασική ειδικότητα του μηχανικού. Να διασφαλίζεται στα προγράμματα σπουδών ότι περιλαμβάνονται μαθήματα που θεμελιώνουν τις γνώσεις, τις βασικές επιστήμες, ότι αναπτύσσονται μαθήματα κορμού της ειδικότητας. Ότι γίνεταιμβάθυνση και εμπέδωση σε υψηλό επίπεδο των γνώσεων στο γνωστικό αντικείμενο. Ότι αποκτώνται γνώσεις για τη μεθοδολογία που λύνουν προβλήματα για την ανάλυση, τη σύνθεση, τον σχεδιασμό συστημάτων και εφαρμογών. Ότι αναπτύσσονται ερευνητικές ικανότητες. Και όλα αυτά πρέπει να πιστοποιούνται από την ΕΘΑΕ.

Προβλέπεται, επίσης, η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας που να διαρκεί τουλάχιστον ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο σε αντικείμενο συναφές με τα γνωστικά αντικείμενα του τμήματος. Το 80% των μελών ΔΕΠ του τμήματος έχει γνωστικό αντικείμενο σε αντικείμενα μηχανικού και αυτό βεβαιώνεται από την ΕΘΑΕ. Το προπτυχιακό πρόγραμμα των σπουδών είναι συναφές σε ποσοστό τουλάχιστον 70% με το πρόγραμμα των σπουδών της πολυτεχνικής σχολής. Να έχει ολοκληρώσει έναν πλήρη κύκλο σπουδών. Το σύνολο των αποφοίτων που έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα σπουδών, επί του οποίου κρίνει την αντιστοίχια η επιτροπή, θα αποκτήσει τα δικαιώματα, όπως η επιτροπή θα κρίνει.

Όλη η τήρηση των προϋποθέσεων πιστοποιείται και από το πρόγραμμα της συγκλήτου. Το υποβάλλει στην Επιτροπή Μεταφορών. Βεβαιώνεται η ύπαρξη και η πλήρωση αυτών των προϋποθέσεων. Μπορεί το Υπουργείο Μεταφορών και Υποδομών να ζητήσει τη συνδρομή και άλλων αρμόδιων Υπουργών και να κρί-

νει με κάθε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο αν συντρέχουν όλες αυτές οι προϋποθέσεις.

Η διαδικασία αυτή καταληκτικά, κυρία συνάδελφε, -και αυτό να μείνει από τη συζήτηση- προχωρά με όσο το δυνατόν γρηγορότερη και υπεύθυνη επίλυση του προβλήματος, με σεβασμό στους φοιτητές, με σεβασμό στους αποφοίτους, με σεβασμό στη διαδικασία. Και θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι σε θέματα ιδεολογικών αντιθέσεων, όπως θέσατε εσείς στη δευτερολογία σας, δεν θα υπεισέλθω. Απαντώ σε αυτά τα οποία με ρωτάτε. Τα άλλα είναι γνωστά, χιλιοειπωμένα και θα έχουμε τη δυνατότητα με άλλες αφορμές να τα συζητήσουμε αναλυτικά.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ, κυρία Υφυπουργέ.

Προχωρούμε στην τρίτη με αριθμό 680/5-2-2024 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Επικρατείας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας «Πλεύση Ελευθερίας» κ. Αλέξανδρου Καζαμιά προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Οι «εξ αποστάσεως» εξετάσεις στα ΑΕΙ και η αδιαφορία του Υπουργείου Παιδείας για τη διαβλητότητά τους».

Ορίστε, κύριε Καζαμιά, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, στις 29 Ιανουαρίου στην έκτακτη συνεδρίαση της Συνόδου Πρυτάνεων αποφασίστηκε να διεξαχθούν εξ αποστάσεως εξετάσεις στα τμήματα τα οποία τελούν υπό κατάληψη από φοιτητές που διαμαρτύρονται για το νέο νομοσχέδιο που φέρνει το Υπουργείο σας για τα ΑΕΙ. Όπως γνωρίζετε, η απόφαση αυτή έχει προκαλέσει και νέο κύμα αντιδράσεων ιδίως από καθηγητές οι οποίοι θεωρούν τις εξ αποστάσεως εξετάσεις διαβλητές και ως εκ τούτου παράνομες στον βαθμό που παραβιάζουν τον ν.4957/2022, ο οποίος προβλέπει ότι -και διαβάζω από τον νόμο- «κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων ως μεθόδων αξιολόγησης εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας».

Μετά την ανοικτή πρόσβαση που δόθηκε την περασμένη διετία από εταιρείες όπως είναι η «MICROSOFT» σε εξελεγμένες μορφές τεχνητής νοημοσύνης, όπως είναι το ChatGPT και άλλες, η διαβλητότητα των τηλε-εξετάσεων είναι πλέον απολύτως εκτός ελέγχου, σε σύγκριση με τον τρόπο με τον οποίο αυτές διεξάγονταν, που ήταν ήδη προβληματικός, στην περίοδο της πανδημίας του κορωνοϊού.

Η Πλεύση Ελευθερίας ανησυχεί ιδιαίτερα για τη συγκρουσιακή τακτική που υιοθετεί η Κυβέρνησή σας απέναντι στους φοιτητές και τους καθηγητές που διαμαρτύρονται για την κακή κατάσταση των πανεπιστημίων στη χώρα και για το νέο νομοσχέδιο που φέρνει το Υπουργείο σας για τα ΑΕΙ. Μας απασχολεί ιδιαίτερα η απροθυμία του Υπουργείου σας να εμπλακεί σε έναν εποικοδομητικό διάλογο με τους φοιτητές και τους καθηγητές, με στόχο την εξασφάλιση της ειρήνης στα πανεπιστήμια.

Και σας ερωτώ, κυρία Υφυπουργέ, γιατί η Κυβέρνηση ενώ γνωρίζει την έκταση της διαβλητότητας των εξ αποστάσεως εξετάσεων και την αδυναμία ελέγχου της γνησιότητας των απαντήσεων μετά τη διάδοση εξελεγμένων μορφών τεχνητής νοημοσύνης, δεν αναγνωρίζει ότι αυτές είναι εντελώς ακατάλληλες και παράνομες ως μέθοδος αξιολόγησης των φοιτητών και, δεύτερον, γιατί η Κυβέρνηση αντί να συγκρούεται με την πανεπιστημιακή κοινότητα και ιδίως με ένα μεγάλο τμήμα φοιτητών και καθηγητών λαμβάνοντας προκλητικές διοικητικές αποφάσεις, δεν επιδιώκει, όπως έκανε για παράδειγμα με τους αγρότες, ηπιότερες και πιο διαλλακτικές μεθόδους συνεννόησης;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ τον κ. Καζαμιά.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για την απάντησή σας.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ και πάλι, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω από τη δεύτερη ερώτηση του συναδέλφου, γιατί συγκρουόμαστε με την πανεπιστημιακή κοινότητα, με έναν μεγάλο αριθμό καθηγητών, λαμβάνοντας προκλητικές διοικητικές αποφάσεις χωρίς να επιδιώκουμε συνεννόηση και διάλογο με τους αγρότες.

Κατ' αρχάς, συγκρίνουμε δύο ανάμοια πράγματα. Τα πανεπιστήμια τα οποία βγάζουν τις διοικητικές αποφάσεις έχουν το αυτοδιοίκητο. Είναι κάτι το οποίο -φαντάζομαι- δεν το αρνείστε και νομίζω ότι δεν θέλετε να αποδυναμωθεί. Εμείς το υπερασπιζόμαστε και το ενισχύουμε. Το αυτοδιοίκητο, λοιπόν, των πανεπιστημίων είναι εκείνο το οποίο η σύγκλητος ή οι ακαδημαϊκοί δάσκαλοι είναι εκείνοι που θα βγάλουν τις διοικητικές αποφάσεις, εκείνοι που θα πάρουν την ευθύνη και εκείνοι που θα συνεννοηθούν. Δεν ισχύει κάτι τέτοιο με τους αγρότες. Φοιτητές και αγρότες είναι τελείως ανάμοια πράγματα, τελείως διαφορετική η διάρθρωση και νομίζω ότι ήταν λίγο ατυχές.

Τώρα σε ό,τι αφορά τις εξετάσεις, ορθά αναφέρετε τον ν.4957/2022 που αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο γίνονται οι εξετάσεις και πώς συμμετέχουν οι φοιτητές.

Εκεί, όμως, λέει, κύριε συνάδελφε, ότι ρυθμίζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι θα εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας. Διάβασα αποσπάσματα από τη ρύθμιση αυτή.

Στις 24 Ιανουαρίου ο Γενικός Γραμματέας Ανώτατης Εκπαίδευσης έστειλε εγκύκλιο στα πανεπιστήμια και έδωσε διευκρινίσεις για τον τρόπο διεξαγωγής των εξετάσεων εξ αποστάσεως θυμίζοντας ότι η αρμοδιότητα της συγκλήτου των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δέσμια. Σημαίνει αυτό σε απλά ελληνικά και όχι σε νομική ορολογία ότι η σύγκλητος είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει τον νόμο, όπως είμαστε όλοι. Δεν είναι στη διακριτική ευχέρεια του πολίτη, οιοδήποτε πολίτη, όποια ιδιότητα και να έχει -και δεν εξαιρούμαστε προφανώς και εμείς οι εκλεγμένοι εδώ- να εφαρμόζουμε τον νόμο. Η μη εφαρμογή του νόμου έχει συνέπειες. Στις 29 Ιανουαρίου του 2024 σε κλίμα καλής συνεργασίας έγινε έκτακτη συνεδρίαση της συνόδου των πρυτάνεων όπου συμμετείχε, δεν έγινε υπό τον Υπουργό, έγινε με συμμετοχή του Υπουργού Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Εκεί τέθηκε το πλαίσιο και η Σύνοδος Πρυτάνεων πήρε ομόφωνη απόφαση να εισηγηθεί στις αρχές τη διεξαγωγή των εξετάσεων εξ αποστάσεως με απαραίτητη προϋπόθεση σωρευτικά να τηρείται η προϋπόθεση της εξασφάλισης του αδιαβλήτου και της αξιοπιστίας των εξετάσεων με τη χρήση τεχνικών μέσων και, βεβαίως, και την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Το αναφέρατε και εσείς χωρίς να επιμεινέτε πολύ ότι είναι κάτι το οποίο δοκιμάστηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο ξεκίνησε πρώτο διαδικτυακές εξετάσεις. Δεν τέθηκε από κανέναν ποτέ μέχρι τώρα θέμα αδιαβλητότητας των εξετάσεων και θέλω να σας πω ότι από τον έλεγχο που έχει κάνει το Υπουργείο δεν προέκυψε...

Και εγώ μπορώ να γελάω όταν εσείς λέτε κάτι, γιατί διαφωνώ πολύ με αυτά που λέτε και για το κλίμα ανασφάλειας που δημιουργείτε, ενώ γνωρίζετε ή αν δεν γνωρίζατε, οφείλατε να γνωρίζετε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Θα σας πω γιατί γελάω.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Σας λέω, λοιπόν, ότι ακόμη και αν εξετάσει κανείς όσα πτυχία δόθηκαν, τι βαθμοί δόθηκαν, θα δει ότι δεν υπάρχει διαφοροποίηση.

Και θα σας πω και κάτι άλλο: Είναι γνωστό σε όλους μας σε όσους φοιτήσαμε στα δημόσια πανεπιστήμια της χώρας μας ότι οι εξετάσεις αυτές δεν έχουν το αδιάβλητο των πανελλαδικών εξετάσεων. Υπάρχει πάντα ένα περιθώριο διαβλητότητας. Τι πρέπει να κάνει ένας καλός εκπαιδευτικός, ένας καλός ακαδημαϊκός δάσκαλος; Να δώσει με τέτοιον βαθμό τις ερωτήσεις του που να περιορίσει το περιθώριο κάποιος άλλος να απαντήσει για τον φοιτητή ή τη φοιτήτρια. Μπορεί να δώσει σύνθετες ερωτήσεις, να δώσει ερωτήσεις κρίσεως και οι ερωτήσεις αυτές να αναδείξουν τη γνώση ή την άγνοια φοιτητή ή φοιτήτριας. Μπορεί να γίνουν με ανοιχτά βιβλία, με ανοιχτά κινητά, με ανοιχτό διαδίκτυο όταν οι ερωτήσεις είναι τέτοιες που δεν θα δίνονται απαντήσεις με μια απλή αναζήτηση.

Θα σας πω κάτι άλλο. Πολλές εξετάσεις, πολλά μεταπτυχιακά προγράμματα με δίδακτρα δεν γίνονται με κατάθεση εργασιών; Τέθηκε ποτέ θέμα διαβλητότητας; Τέθηκε ποτέ θέμα διαβλητότητας από τους καθηγητές που στα προπτυχιακά θεωρούν ότι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι διαβλητή, ενώ την ίδια στιγμή κάνουν εξετάσεις στα μεταπτυχιακά που είναι με δίδακτρα;

Υπάρχει πράγματι το ChatGPT, που είναι και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Δεν εξελίσσεται μόνο η τεχνολογία. Εξελίσσονται και οι δυνατότητες αντίδρασης των διδασκόντων που μπορούν να περιορίσουν τα περιθώρια για να υπάρχει αντιγραφή στις εξετάσεις. Μπορεί να υπάρχουν ερωτήσεις που να παραχθούν σε παραλλαγές, να προσθέτουν ή να αφαιρούν μικρά ή καίρια σημεία. Υπάρχει το αυτόματο ανακάτεμα των θεμάτων, ώστε οι απαντήσεις -επαναλαμβάνω- να αποδεικνύουν τη γνώση των μαθητών και να αντληφθεί, επίσης, συστήματα στα οποία φαίνονται οι διευθύνσεις των συνδέσεων που χρησιμοποιεί ο εξεταζόμενος και έτσι να εντοπίζονται και παράλληλες συνδέσεις. Σε περιπτώσεις αμφιβολίας έχει τη δυνατότητα ο εξεταζόμενος να καλέσει και σε προφορική εξέταση τον εξεταζόμενο.

Στη δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ στον συνάδελφο για το τι έχει κάνει ένα επιμελές πανεπιστήμιο -ενδεικτικά, όχι ότι είναι το μοναδικό- για να αποτρέψει και να περιορίσει αυτόν τον κίνδυνο που εσείς επισημαίνετε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ.

Ο Βουλευτής κ. Διονύσιος-Χαράλαμπος Κалаματιανός του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δικά δεν θεωρεί, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα ένας μαθητές και μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 21^ο Γυμνάσιο Πάτρας (δεύτερο τμήμα).

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Και σας ενημερώνω -το είπα και στους συμμαθητές σας του προηγούμενου τμήματος-, ότι τώρα βλέπετε μια διαδικασία κατά την οποία δεν νομοθετεί η Βουλή, όπως συνήθως γίνεται, αλλά ασκείται ο λεγόμενος κοινοβουλευτικός έλεγχος. Ένας Βουλευτής ερωτά και η Υφυπουργός, μάλιστα του δικού σας Υπουργείου, του Υπουργείου Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, απαντά.

Κύριε συνάδελφε, κύριε Καζαμιά, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, είπατε πριν ότι κανείς δεν έθεσε θέμα διαβλητότητας αυτών των εξ αποστάσεως εξετάσεων. Θα σας διαβάσω ένα απόσπασμα και να δω αν μπορείτε να αναγνωρίσετε ποιος το είπε: «Ας είμαστε ειλικρινείς. Πρώτοι οι ίδιοι οι καθηγητές γνωρίζουν ότι αντικειμενικά δεν υπάρχει κανένα σύστημα εξετάσεων που να είναι πλήρως αδιάβλητο». Αναγνωρίζετε ποιος το είπε αυτό;

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ο Πρωθυπουργός την Κυριακή στην ανασκόπηση του.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Χαίρομαι που διαβάζετε τις αναρτήσεις του Πρωθυπουργού. Ο κύριος Πρωθυπουργός το είπε. Οπότε γιατί μου λέτε ότι κανείς δεν αμφισβήτησε τη διαβλητότητα; Ο κύριος Πρωθυπουργός είπε το ακριβώς αντίθετο την Κυριακή.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού):... (Δεν ακούστηκε)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Μη με διακόπτετε.

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχει δικαίωμα να διακόψει. Λοιπόν, είναι

πάρα πολύ ενδιαφέρον ότι ο κύριος Πρωθυπουργός θεωρεί πως όλες οι εξετάσεις είναι διαβλητές.

Αυτό, κυρία Υφυπουργέ, έρχεται σε χτυπητή σύγκρουση με τον νόμο. Ο Πρωθυπουργός, δηλαδή, αναγνωρίζει ότι οι εξετάσεις όλες είναι παράνομες και έρχεστε εσείς μετά και μου λέτε ότι κανείς δεν είπε ποτέ ότι οι εξετάσεις εξ αποστάσεως θα είναι διαβλητές. Είναι ανακρίβεστο αυτό.

Το δεύτερο δεν είναι μόνο το θέμα της τεχνητής νοημοσύνης, κυρία Υφυπουργέ. Εγώ έχω υπάρξει καθηγητής πανεπιστημίου για τριάντα χρόνια στη Βρετανία -δεν ξέρω αν εσείς υπήρξατε καθηγήτρια πανεπιστημίου- σε ένα από τα καλύτερα εκπαιδευτικά συστήματα στον κόσμο. Και ξέρετε ποιο είναι το πρόβλημα με τις εξ αποστάσεως εξετάσεις; Ότι οι φοιτητές μπορούν να μιλάνε μεταξύ τους και δεν υπάρχει κανένας έλεγχος γι' αυτό και μπορούν να συνεννοούνται και να δίνουν τις ίδιες απαντήσεις. Αυτό είναι εντελώς διαφορετικό ζήτημα από τις εκθέσεις που μου λέτε και τις διατριβές, οι οποίες, βεβαίως, πρέπει να υποστηριχθούν προφορικά μετά που θα γραφούν. Και μη συγχέετε αυτά τα δύο ζητήματα, γιατί νομίζω ότι δεν καταλαβαίνετε ούτε εσείς ούτε προφανώς οι σύμβουλοί σας, που σας έγραψαν την απάντηση που διαβάσατε από το χαρτί, περί τίνος πρόκειται όταν μιλάμε για εκθέσεις και εργασίες των φοιτητών στα πανεπιστήμια. Άλλο είναι οι εξετάσεις και άλλο οι εκθέσεις.

Τώρα έρχομαι στο θέμα της δεύτερης ερώτησής μου, για την οποία δεν απαντήσατε καθόλου. Σας ρωτώ γιατί συγκρούεστε με τους φοιτητές. Γιατί χτυπάτε τους φοιτητές, που είναι τα νέα παιδιά της χώρας, το μέλλον της χώρας; Αυτούς από τους οποίους περιμένουμε να βγάλουμε τους επιστήμονες του μέλλοντος και τους ανθρώπους, οι οποίοι θα κρατήσουν την κοινωνία, τους χτυπάτε! Τους χτυπάτε έξω από τη Βουλή. Στέλνετε τα MAT μέσα στα πανεπιστήμια. Πώς κοιτάτε τον εαυτό σας στον καθρέφτη και στέλνετε τα MAT στα πανεπιστήμια να χτυπήσουν νέα παιδιά; Χθες τους έοπρωναν έξω από το Μαξίμου. Είναι πολιτική αυτή;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Άλλη, λέει, η κατάσταση των αγροτών και άλλη η κατάσταση των φοιτητών. Ποια είναι η διαφορά, δηλαδή; Επειδή οι φοιτητές είναι πιο νέοι, πρέπει να τους χτυπάτε, να τους πατρονάρετε;

Έχετε καταλάβει πού σας έχει οδηγήσει αυτή η πολιτική; Προχθές το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ένα καταδικαστικό ψήφισμα για την υπερβολική χρήση βίας από τα μέσα καταστολής στην Ελλάδα. Έχουμε γίνει περίγελο σε όλη την Ευρώπη. Έχει "ορμπανοποιηθεί" η Ελλάδα στα μάτια των Ευρωπαίων. Θεωρούμαστε και εμείς μία κοινωνία, η Κυβέρνηση συγκεκριμένα -γιατί όλο το ψήφισμα στις έντεκα σελίδες του απευθύνεται στην Κυβέρνηση, σε εσάς δηλαδή- και λέει πώς διαρκώς παραβιάζετε τις ελευθερίες, δεν εφαρμόζετε ένα κράτος δικαίου και κάνετε υπερβολική χρήση των μέσων βίας και καταστολής απέναντι σε ομάδες που διαμαρτύρονται πολύ συχνά με δίκαια αιτήματα. Έχετε κάνει τη χώρα μας να μοιάζει με μια τριτοκοσμική δικτατορία που χτυπάει τους φοιτητές, γιατί θέλει τους φοιτητές να είναι πειθήνια όργανα του κράτους. Δεν δέχεστε τον αντίλογο. Είστε αυταρχικοί.

Η Ευρωπαϊκή Κομισιόν, στο όνομα της οποίας ορκίζεστε, εξέδωσε έκθεση τον περασμένο Ιούλιο, στην οποία αναφέρει ότι η Ελλάδα υπό την Κυβέρνησή σας αυταρχοποιείται. Το καταλαβαίνετε αυτό; Μη χτυπάτε τα νέα παιδιά. Συνεννοηθείτε μαζί τους. Περνάτε ένα νομοσχέδιο το οποίο είναι εντελώς αδιέξοδο και επειδή δεν έχετε πια επιχειρήματα, τους χτυπάτε. Αυτό είναι θλιβερό και πρέπει να σταματήσετε αυτή την πολιτική.

Να σταματήσετε να χρησιμοποιείτε και τις εξ αποστάσεως εξετάσεις ως εργαλείο, ως κόλπο, για να μην κάνετε το αυτονόητο, που είναι να αναβάλετε την εξεταστική και να συνεργαστείτε με τους φοιτητές, για να λυθούν ήρεμα τα προβλήματα που είναι πραγματικά και τα οποία εσείς έχετε προκαλέσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω με μία σύντομη προσωπική αναφορά στον καθη-

γητή. Έχω τελειώσει το Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο της Αθήνας, τη Νομική Σχολή και έχω κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στο Κέμπριτζ, το οποίο βρίσκεται στην τριάδα των πανεπιστημίων πάντοτε στην παγκόσμια κατάταξη. Αυτά, κύριε καθηγητά, σε ό,τι αφορά εμένα.

Σε ό,τι αφορά εμένα στη δευτερολογία σας, για να διευκολυνθείτε εσείς να μείνετε σε αυτά που έγραψαν οι δικοί σας συνεργάτες, επιλέξατε ή να μην ακούσετε ή να κάνετε ότι δεν καταλάβατε τι είπα. Σας είπα, λοιπόν, πολύ καθαρά πως οι εξετάσεις, είτε είναι εξ αποστάσεως είτε με φυσική παρουσία, δεν είναι αδιάβλητες και έκανα τη σύγκριση με τις πανελλαδικές εξετάσεις. Άρα, επειδή είχατε αμηχανία ή αδυναμία να ξεφύγετε από το δικό σας γραπτό κείμενο, επιλέξατε να κάνετε ότι δεν καταλαβαίνετε τι είπα.

Μάλιστα, ο ίδιος ο Πρωθυπουργός το παραδέχθηκε και σας είπα, λοιπόν, πως ένας ακαδημαϊκός -μιας που είστε και καθηγητής- εάν έχει την υποδομή, την πρόνοια, την επιμέλεια και το ενδιαφέρον, μπορεί αυτό να το περιορίσει ή και να το μηδενίσει.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Να μιλούν τα παιδιά μεταξύ τους...

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ούτε εσείς θα με διακόψετε.

Σε ό,τι αφορά το ιδεολογικό σας παραλήρημα, δεν είναι ούτε η ώρα να απαντήσω ούτε ο τρόπος που εσείς επιλέξατε θα με υποχρεώσει να παραβλέψω τον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Του δίνω πάντοτε μεγάλη σημασία και μένω σε αυτά που οι συνάδελφοι με ρωτούν. Εάν εσείς έχετε επιλέξει αυτό το Βήμα να το χρησιμοποιήσετε για να λέτε αλλά, λόγω της αδυναμίας να υποστηρίξετε την ερώτησή σας, αυτοί που μας ακούν, ας κρίνουν.

Σας λέω, λοιπόν, ενδεικτικά τι μέτρα λαμβάνει ένα επιμελής πανεπιστήμιο, που δεν είναι η εξαιρεση. Εγώ επέλεξα να το αναφέρω εδώ, το Οικονομικό Πανεπιστήμιο των Αθηνών τι μέτρα έλαβε για το αδιάβλητο των εξ αποστάσεως εξετάσεων:

Να κάνει γραπτές εξετάσεις με τη χρήση πιστοποιημένων πλατφορμών ασύγχρονης εκπαίδευσης και μάθησης. Παράλληλα, να χρησιμοποιήσει την πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης και τηλεργασίας Microsoft Team.

Να κάνει εξετάσεις σε ομάδες των έως πέντε εξεταζόμενων και ομάδα με αντικείμενο την υποστήριξη των διδασκόντων και εποπτών, για να γίνει η διεξαγωγή των εξετάσεων στις πλατφόρμες. Ένας επόπτης ανά σαράντα εξεταζόμενους, που έχει την ευθύνη για το αδιάβλητο της εξέτασης.

Οι εξεταζόμενοι θα χρησιμοποιούν αναγνωριστικά και συνθηματικά που τους έχουν δοθεί από το πανεπιστήμιο. Ως καθηγητής πανεπιστημίου φαντάζομαι τα αντιλαμβάνεστε καλύτερα και ευκολότερα από αυτούς που μας ακούνε. Η προφορική εξέταση να γίνει με χρήση πλατφορμών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, με χρήση κάμερας και μικροφώνου από τους εξεταζόμενους.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης θα γίνεται αρχική ταυτοποίηση του εξεταζόμενου με την επίδειξη της ακαδημαϊκής ταυτότητας, μέσω κάμερας από αυτούς που μας ακούν, για να υποβάλλονται γραπτά ερωτήματα από τους εξεταζόμενους και διευκρινιστικές απαντήσεις από τον διδάσκοντα.

Θα υπάρχει πρόνοια για τον διαμοιρασμό της οθόνης ή της κάμερας με τον επόπτη, όταν ζητείται από τον επόπτη.

Θα γίνεται ταυτοποίηση του εξεταζόμενου ως προς τη διεύθυνση IP του υπολογιστή που χρησιμοποιεί.

Υποχρεούνται να ακολουθούν αυτές τις οδηγίες.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης θα στέλνονται, επίσης από τον επόπτη, στον διδάσκοντα οδηγίες με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Οι διδάσκοντες έχουν, κύριε καθηγητά, πρόσβαση σε λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής, με το οποίο αποφεύγεται η αντιγραφή, η λογοκλοπή κατά την αντιγραφή μέρους, συνόλου εργασίας από το ChatGPT.

Τα αποτελέσματα δεν είναι ορατά στους φοιτητές αλλά μόνο στους διδάσκοντες.

Υπάρχει, επίσης, πρόνοια, ώστε να αποκλείονται διευθύνσεις του e-class. Αποκλείουν την πρόσβαση στις εφαρμογές κατά τη διάρκεια των εξετάσεων στο ChatGPT.

Από την πλευρά μας, δεν λαμβάνονται προκλητικές διοικητικές ενέργειες. Είμαστε σε άριστη συνεργασία με τους πρυτάνεις. Σεβόμαστε και ενισχύουμε το αυτοδιοίκητο των πανεπιστημίων.

Θα ήθελα εσείς, που με καλέσατε να κοιτάξω τον εαυτό μου στον καθρέφτη, να κοιτάξετε τον δικό σας εαυτό και να απολογηθείτε στους γονείς των φοιτητών και των φοιτητριών που ματώνουν για να σπουδάσουν τα παιδιά τους και εσείς τους καλείτε να χάσουν το εξάμηνο με τόση επιπολαιότητα και ευκολία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ την κυρία Υπουργό.

Θα συζητηθεί, τώρα, η πρώτη με αριθμό 1952/27-11-2023 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων, του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του «ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής» κ. Αναστασίου Νικολαΐδη προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Έντονη ανησυχία της τοπικής κοινωνίας για το μέλλον των πανεπιστημιακών τμημάτων με έδρα τη Δράμα».

Ορίστε, κύριε Νικολαΐδη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ: Ευχαριστώ, πολύ κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, πρώτα απ' όλα θέλω να σταθώ στην απαξίωση της τοπικής κοινωνίας της Δράμας από το Υπουργείο Παιδείας, καθώς η συγκεκριμένη ερώτηση κατατέθηκε στις 27-11-2023 και παραμένει αναπάντητη για χρονικό διάστημα περίπου δύομισι μηνών.

Δεύτερον, οι εξελίξεις δικαιώνουν την κατάθεση της συγκεκριμένης ερώτησης, λόγω της ανησυχίας που υπήρχε στην τοπική κοινωνία και στην πανεπιστημιακή κοινότητα της Δράμας.

Ανακοινώθηκε, λοιπόν, από τον κ. Πιερρακάκη πως και τα δύο τμήματα της Δράμας αλλάζουν ονομασία και μεταφέρονται στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης; Το Τμήμα Αγροτικής Βιοτεχνολογίας και Οινολογίας γίνεται Τμήμα Αμπελουργίας και Οινολογίας, ενώ το Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος γίνεται Τμήμα Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Ανθεκτικότητας.

Η αρχική ανησυχία γίνεται ακόμα μεγαλύτερη. Η απώλεια της βιοτεχνολογίας και της δασολογίας από τους τίτλους των δυο πανεπιστημιακών τμημάτων σημαίνει πως αλλάζουν και γνωστικό αντικείμενο. Μέχρι τώρα οι απόφοιτοι του Τμήματος Δασολογίας εγγράφονταν στο ΓΕΩΤΕΕ και απολαμβάνουν τα επαγγελματικά δικαιώματα του δασολόγου. Πλέον τι ακριβώς θα συμβαίνει με όσους αποφοιτούν από το συγκεκριμένο τμήμα;

Αντίστοιχα το Τμήμα της Αγροτικής Βιοτεχνολογίας πλέον περιορίζεται μόνο στην αμπελουργία και στην οινολογία. Τι θα συμβεί με τους αποφοίτους που μέχρι τώρα εγγράφονταν στο ΓΕΩΤΕΕ και απολαμβάνουν τα επαγγελματικά δικαιώματα του γεωπόνου;

Τρίτον, πριν από τις όποιες αλλαγές, έγινε διαβούλευση με την τοπική κοινωνία; Υπήρξαν συζητήσεις με την πανεπιστημιακή κοινότητα και των δύο τμημάτων; Ζητήθηκαν οι απόψεις των καθηγητών; Ρωτήθηκαν οι φοιτητές; Ή οι όποιες αλλαγές έγιναν στα γραφεία του Υπουργείου, μακριά από την κοινωνία της Δράμας και τις ανάγκες της;

Κυρία Υπουργέ, οι αλλαγές στην παιδεία θα πρέπει να υπηρετούν έναν συγκεκριμένο και μακρόπνοο σχεδιασμό. Με την ερώτηση αυτό ακριβώς ζητείται να πληροφορηθεί η τοπική κοινωνία της Δράμας. Ποιος είναι αυτός ο σχεδιασμός για τα δύο πανεπιστημιακά τμήματα του νομού μου;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Και πάλι ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ελπίζω, κύριε συνάδελφε, με την πρωτολογία και τη δευτερολογία μου να σας δώσω επαρκείς απαντήσεις και να καθησυχάσουμε και την κοινωνία, της οποίας το ενδιαφέρον είναι εύλογο και συνεπώς και εσείς καλώς το μεταφέρατε στη Βουλή.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι με πολλή προσοχή, με πολλή σύνεση και με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και μετά από συνεννόηση -γιατί και αυτό περιλαμβάνεται στην ερώτησή σας- κάναμε τις ενέργειες του Υπουργείου μας.

Να σας πω επίσης και να το πω και δημόσια ότι το Διεθνές Πα-

νεπιστήμιο της Ελλάδος και το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο της Θράκης είναι εξέχοντα εκπαιδευτικά ιδρύματα τα οποία έχουν δραστηριότητα, έχουν έρευνα, έχουν επιδόσεις και αντιμετωπίζουν όλες τις εκπαιδευτικές προκλήσεις και ενισχύουν τη θέση τους όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς.

Σας είπα και πριν -θα το πω και τώρα πιο αναλυτικά- ότι για οποιαδήποτε αναβάθμιση ή αλλαγές γίνονται, μικρής ή μεγαλύτερης κλίμακας, πάντοτε είμαστε σε συνεννόηση με το πανεπιστήμιο και λαμβάνουμε υπ' όψιν τις προτάσεις του.

Εν προκειμένω, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο της Θράκης και η σύγκλητος από το έτος 2019 με πολλές αποφάσεις -να μην τις αναφέρω, είναι στη διάθεσή σας, φαντάζομαι ότι τις ξέρετε- μέχρι και τον Απρίλιο του '23 μάς τις είχε γνωστοποιήσει. Εστάλη και σχετικό έγγραφο που το υπογράφει ο πρύτανης κ. Μάρης, ο οποίος λέει ότι «όλη αυτή η πρόταση έγινε στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ολοκλήρωσης, αλλά και της διοικητικής και γεωγραφικής ταύτισης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και διασφαλίζεται και το εθνικό συμφέρον στην ευρύτερη περιοχή». Εσείς το ξέρετε καλύτερα, ζείτε εκεί.

Η πρόταση η οποία εστάλη στο Υπουργείο έχει δύο σκέλη, την ενσωμάτωση του Τμήματος Αγροτικής Βιοτεχνολογίας και Οινολογίας του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος που έχει έδρα τη Δράμα. Αυτό θα μετονομαστεί κατά την πρόταση σε Τμήμα Αμπελουργίας και Οινολογίας και θα ενταχθεί στη Σχολή Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης που εδρεύει στην Ορεστιάδα. Μη σας μπερδεύει ούτε να σας ανησυχεί το ότι εδρεύει εκεί το Γεωπονικό. Θα σας απαντήσω. Το λέω περισσότερο γι' αυτούς που ακούν και λιγότερο για εσάς.

Δεύτερον, τη μετονομασία ή μετατροπή του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος με έδρα τη Δράμα σε Τμήμα ή Προπτυχιακό Πρόγραμμα των Σπουδών Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Ανθεκτικότητας και την ένταξή του πάλι στη Σχολή Επιστημών Γεωπονίας και Δασολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Η έναρξη αυτής της εκπαιδευτικής λειτουργίας θα γίνει το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 και για τα δύο τμήματα.

Ζητήσαμε στη συνέχεια, ως οφείλαμε, στις 23-10-23 τη διατύπωση γνώμης από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Μεταξύ των άλλων ερωτημάτων που θέσαμε ήταν και η πρόταση για την ενσωμάτωση της πρότασης αυτής που έκανε το ΔΠΘ.

Θέλω να σας πω ότι στο Διεθνές Πανεπιστήμιο λειτουργούν εννέα σχολές με τριάντα τρία τμήματα. Τα δύο τμήματα είναι αυτά τα οποία περιλαμβάνετε στην ερώτησή σας. Στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης λειτουργούν οκτώ σχολές με είκοσι τμήματα. Μην κουράζουμε το Σώμα τώρα με λεπτομέρειες. Η ΕΘΑΑΕ αντιλαμβάνεται ότι έχει ως αποστολή να διαφυλάσσει το κύρος των ακαδημαϊκών σπουδών και σας διαβεβαιώνω ότι το κάνει με πολύ μεγάλη επάρκεια και είναι εξαιρετικός σύμβουλος για εμάς. Η ΕΘΑΑΕ, λοιπόν, εισηγήθηκε θετικά στο θέμα και ενέκρινε τη μεταφορά και την ενσωμάτωση στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης αυτών των τμημάτων με έδρα τη Δράμα.

Το λέμε ξεκάθαρα. Δεν θα γίνει καμμία μεταβολή και μεταφορά της έδρας, η οποία θα παραμείνει στη Δράμα. Είναι άλλο η ένταξη ή ενσωμάτωση και άλλο το πού θα λειτουργεί η έδρα. Το σκεπτικό τού να γίνει αποδεκτή η εισήγηση ήταν να επικαιροποιηθεί, να εκσυγχρονιστεί το γνωστικό αντικείμενο και να τονωθεί και να αναπτυχθεί η παραγωγική και οικονομική δραστηριότητα της περιοχής. Φαντάζομαι ότι σε αυτό συμφωνείτε.

Θα ακούσατε την παρουσίαση που έκανε ο Υπουργός για το καινούργιο νομοσχέδιο για τα μη κρατικά, μη κερδοσκοπικά πανεπιστήμια. Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο έχει μια ειδική αντιμετώπιση για την ενίσχυσή του σε φοιτητές, σε υποδομές, σε επιστημονικό προσωπικό, σε χρηματοδότηση. Για προφανείς επιστημονικούς λόγους σας είπα και στην αρχή ότι το υποστηρίζει απολύτως με τη δράση του, με την εκπαιδευτική του δραστηριότητα, αλλά και για εθνικούς λόγους.

Θα σας πω ειδικότερα και στη δευτερολογία μου, αφού ξεκαθάρισα πρώτα ότι δεν θα γίνει μεταφορά της έδρας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε, κυρία Υπουργέ.

Κύριε Νικολαΐδη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, χαίρομαι που με επιβεβαιώνετε, γιατί απ' ό,τι κατάλαβα δεν ερωτήθηκε η κοινωνία της Δράμας, δεν ερωτήθηκαν οι καθηγητές των σχολών, δεν ερωτήθηκαν οι φοιτητές των σχολών. Ερωτήθηκε ο πρύτανης, απ' ό,τι κατάλαβα. Το κακό με τον τόπο μου είναι ότι ποτέ δεν ερωτάται. Αυτό το κακό έχουμε εμείς στη Δράμα, οπότε είμαστε εδώ εμείς για να ασκήσουμε μια αξιόπιστη αντιπολίτευση και να αγωνιστούμε για το καλό των συμπολιτών μας.

Θέλω να σταθώ σε δύο θέματα, ιδιαίτερα στο ζήτημα των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των δύο τμημάτων της Δράμας. Ποια θα είναι η επαγγελματική προοπτική που θα έχουν οι νέες και οι νέοι που θα αποφοιτούν από αυτά; Διότι χωρίς ξεκάθαρα επαγγελματικά δικαιώματα είναι σχεδόν βέβαιο ότι τα τμήματα θα οδηγηθούν σε μαρasmus, καθώς δεν είναι ελκυστικά για όσους αποφοιτούν από τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Επίσης, οφείλετε να ενημερώσετε την κοινωνία της Δράμας και την τοπική πανεπιστημιακή κοινότητα για το πώς σκοπεύετε να υπάρξει ενδυνάμωση αυτών των τμημάτων. Απ' ό,τι γνωρίζετε, «σβήνουν» οι σχολές μας. Θα γίνει η αναγκαία πρόσληψη προσωπικού, η προμήθεια επιστημονικού εξοπλισμού; Θα γίνει συντήρηση και βελτίωση των κτηριακών υποδομών;

Σας καλώ να δείτε τις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου Δράμας. Είστε ευπρόσδεκτη στον νομό μου. Θα δημιουργηθούν εστίες και εστιάτορια για τους φοιτητές; Δεν υπάρχουν. Ο Πρωθυπουργός προηγουμένως στην επίκαιρη ερώτηση που κατέθεσε ο κ. Ανδρουλάκης είπε ότι κινούμαστε σε αυτή την κατεύθυνση. Σας περιμένουμε για το καλό του τόπου μας.

Τέλος, σχεδιάζεται από το Υπουργείο η ένταξη των τμημάτων της Δράμας και στο τέταρτο επιστημονικό πεδίο, έτσι ώστε να υπάρξει αύξηση των φοιτητών που θα τα επιλέγουν;

Κάτι τελευταίο, κυρία Υπουργέ, για να το γνωρίζετε. Οι φοιτητές του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων στην Ορεστιάδα έρχονται για πρακτική άσκηση στη Δράμα λόγω του δασικού πλούτου. Εμείς αυτή τη στιγμή τι κάνουμε; Παίρνουμε το Πανεπιστήμιο Δασολογίας και το πάμε στην Ορεστιάδα. Μιλάμε για τους ανθρώπους, τους φοιτητές που έρχονται για πρακτική στο μεγαλύτερο δάσος της Ελλάδας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Νικολαΐδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα εννέα μαθήτριες και μαθητές και έξι συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γυμνάσιο Ραχών Φθιώτιδας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται καλή πρόοδο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επειδή το είπα σε όλους, να πω και σε εσάς ότι σήμερα παρακολουθείτε μια ειδική διαδικασία που λέγεται κοινοβουλευτικός έλεγχος. Ένας Βουλευτής ερωτά και μάλιστα η δική σας Υπουργός, η Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, απαντά.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να απαντήσετε στον κύριο συνάδελφο.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Καλά κάνετε και τα εξηγάτε στους επισκέπτες μας. Σήμερα μάλιστα είχαμε την τιμητική μας. Θα αναρωτιούνται γιατί είναι άδεια η Αίθουσα. Είναι λίγο σα μονομαχία η σημερινή διαδικασία. Το λέω αυτό επειδή είμαστε λίγοι.

Κύριε συνάδελφε, θα απαντήσω και στις άλλες ερωτήσεις. Επέλεξα να επιμείνω στην αρχή και να διευκρινίσω ότι δεν θα με-

τακινήθει η έδρα από τη Δράμα. Στην ένστασή σας γιατί δεν ρωτήθηκε η τοπική κοινωνία, γιατί δεν ρωτήθηκαν οι φοιτητές, θα πω ότι εμείς ακολουθούμε μια διαδικασία που αναδεικνύει την επιστημονική αναγκαιότητα λειτουργίας ενός τμήματος σε μια περιοχή. Δυστυχώς υπήρξε κάποια εποχή η αντίληψη «κάθε πόλη και σχολή». Θέλουμε οι σχολές να είναι βιώσιμες, να τιμούν την περιοχή στην οποία βρίσκονται και οι φοιτητές εκεί να φοιτούν και να είναι θωρακισμένοι με τις επαγγελματικές και τις επιστημονικές δυνατότητες που θα τους επιτρέψουν στη συνέχεια να γίνουν ενεργοί κοινωνικά.

Εγώ πολιτεύομαι στη Μαγνησία. Εμείς έχουμε το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας που είναι σε διάφορες περιοχές. Κι εμείς κάναμε ανάλογες διεκδικήσεις κι εμείς έχουμε ανάλογες ανησυχίες. Τις καταλαβαίνω, τις συμμερίζομαι. Το ενδιαφέρον σας το επικροτώ, δεν το δαιμονοποιώ, αλλά καταλαβαίνετε ότι από την πλευρά του Υπουργείου, θεσμικός συνομιλητής είναι το πανεπιστήμιο, η σύγκλητος, που με επιστημονικά κριτήρια οδήγησε στην απόφαση που φαντάζομαι ότι σας ικανοποιεί.

Για τις εστίες που αναφέρατε, επειδή είναι ένα πρόγραμμα το οποίο «τρέχει», είναι 700 εκατομμύρια οι φοιτητικές εστίες. Είναι ένα πρόγραμμα που «τρέχει» και βεβαίως δεν αποκλείεται το Πανεπιστήμιο Θράκης.

Να απαντήσω και στις άλλες ερωτήσεις, γιατί είναι γραμμένη πολύ μεθοδικά και λεπτομερώς η ερώτησή σας. Θα σας διευκρινίσω ότι το Τμήμα Αγροτικής Βιοτεχνολογίας και Οινολογίας ιδρύθηκε το '19. Είναι μετεξέλιξη του Τμήματος Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών του ΤΕΙ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Είναι πενταετούς διάρκειας και οι απόφοιτοί του έχουν πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα, σύμφωνα με το άρθρο 131 του ν.5039/2023. Έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν το επάγγελμα του γεωπόνου, του δασολόγου και του ιχθυολόγου.

Το Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος ιδρύθηκε επίσης το '19. Είναι μετεξέλιξη του πρώην Τμήματος Δασοπονίας, Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος της Σχολής Τεχνολογίας, Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής του πρώην ΤΕΙ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Έχει επιστημονικό πεδίο που είναι στα διεθνώς καθιερωμένα και αναγνωρισμένα επιστημονικά πεδία. Παρέχει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και σύγχρονες εξελίξεις της δασικής επιστήμης. Δομείται πάνω στον συνδυασμό γνωστικών πεδίων οικολογίας, διατήρησης βιοποικιλότητας, διαχείρισης προστασίας φυσικών πόρων και κλιματικής αλλαγής, αρχιτεκτονικής και αποκατάστασης και τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων κατοχυρώθηκαν με νομοθετική τροπολογία στις 29-12-2000 και μπορούν να ασκούν το επάγγελμα του γεωτεχνικού.

Σε ό,τι αφορά στις προσλήψεις του τακτικού και του εποχικού προσωπικού γίνονται με βάση και τον πολυετή και τον ετήσιο προγραμματισμό. Η πρόβλεψη, λοιπόν, η οποία γίνεται όταν εντάσσεται ένα διδακτικό επιστημονικό προσωπικό ΔΕΠ ή το υπό-

λοιπο προσωπικό του ΑΕΙ σε άλλο ΑΕΙ γίνεται με τις διατάξεις που προβλέπουν την ένταξη. Τώρα οι διατάξεις που ισχύουν είναι τα άρθρα 7 και 8 του ν.4610/2019.

Σε ό,τι αφορά την ενίσχυση του Πανεπιστημίου Θράκης στο οποίο θα περιληφθούν τα νέα τμήματα θα σας πω ότι έχω πλήρη στοιχεία για το ΔΙΠΑΕ. Δεν νομίζω ότι έχω τον χρόνο να τα αναπτύξω αλλά θα σας τα παραδώσω αμέσως μετά για να τα γνωστοποιήσετε στους ενδιαφερόμενους και να τα έχετε στην κατοχή σας. Είναι εξήντα τρεις συνολικά θέσεις από το 2020 μέχρι τώρα. Σύμφωνα με την πράξη του υπουργικού συμβουλίου για την έγκριση προγραμματισμού προσλήψεων για το 2024 για το ΔΙΠΑΕ, δεκαεννέα μέλη ΔΕΠ. Για την πρόσληψη έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού για τα ακαδημαϊκά έτη 2019-2020 άλλες εξήντα τρεις θέσεις για το ΔΙΠΑΕ πέραν εκείνων που προβλέπονται για το Πανεπιστήμιο Θράκης. Κατανεμήθηκαν, επίσης, σαράντα δύο θέσεις εντεταλμένων διδασκόντων στο ΔΙΠΑΕ.

Στο πέμπτο ερώτημά σας για τον αριθμό των εισακτέων ανά σχολή, γίνεται σχετική εισήγηση από τη σχολή η οποία θέλει να διατηρήσει το κύρος, να είναι σε θέση να εκπαιδεύσει αυτούς τους φοιτητές, να περατώσουν τις σπουδές, επαναλαμβάνω, να είναι ανταγωνιστικοί στην οικονομία. Και αυτές οι εισηγήσεις κατατίθενται στο Υπουργείο μας και το Υπουργείο εκδίδει κάθε χρόνο τη σχετική απόφαση για τον αριθμό των φοιτητών που θεωρεί η σύγκλητος και το πανεπιστήμιο ότι μπορεί να απορροφήσει και να εκπαιδεύσει.

Στη διάθεσή σας τα έγγραφα. Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κ. Ζέττα Μακρή, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 13.23' λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 12 Φεβρουαρίου 2024 και ώρα 13.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) νομοθετικό έργο, αποφάσεις Βουλής: συζήτηση και ψήφιση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76 του Συντάγματος και του άρθρου 118 του Κανονισμού της Βουλής, της πρότασης του Προέδρου της Βουλής: «Για την τροποποίηση διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής - Μέρος Κοινοβουλευτικό (ΦΕΚ 106 Α' / 24.6.1987) και Μέρος Β' (ΦΕΚ 51 Α' / 10.4.1997), όπως ισχύουν» και β) κοινοβουλευτικός έλεγχος: συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ